

S A D R Ź A J

Službeni glasnik Općine Sanski Most Broj: 01/11 Sanski Most Godina XVI

28. januar 2011. god.

1. Odluka o imenovanju vršioca dužnosti općinskog pravobranioca u Općinskom pravobranilaštvu, Sanski Most.....	2
2. Odluka o imenovanju vršioca dužnosti zamjenika općinskog pravobranioca u Općinskom pravobranilaštvu, Sanski Most.....	3
3. Odluka o izmjenama i dopunama Poslovnika o radu Općinskog vijeća Sanski Most	4
4. Odluka o usvajanju Strategije ruralnog razvoja regije Una-Sana 2011-2016	5
5. Odluka o usvajanju ažuriranog Operativnog plana «SRPVOS» općine Sanski Most za 2011. godinu	55
6. Odluka o uslovima i kriterijima za dodjelu stipendija redovnim studentima općine Sanski Most	65
7. Odluka o pristupanju rekonstrukciji Gradskog mosta	71
8. Odluka o prenosu prava vlasništva na putničko motorno vozilo	72
9. Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o komunalnoj naknadi	73
10. Odluka o davanju saglasnosti na Program rada za 2011. god. JP «Veterinarska stanica» doo Sanski Most.....	74
11. Odluka o davanju saglasnosti na Program rada za 2011. god. JP «Gradska dvorana» doo Sanski Most	75
12. Program rada Općinskog vijeća općine Sanski Most za 2011. god	76
13. Referat iz imovinsko-pravnih odnosa.....	84
14. Zaključak o rezultatima konkursa	85
15. Rješenja o dodjeli gradskog građevinskog zemljišta broj 06-31-1-3012/07	86
16. Rješenje broj: UP-1-06-31-36/10	88
17. Rješenje broj: UP-1-06-31-1-555/10	90
18. Rješenje broj: UP-1-06-31-1542/10	92

Na osnovu člana 26. Zakona o pravobranilaštvu (" Sl. glasnik USK- a ", br. 20/04), te člana 24. Statuta općine Sanski Most (" Sl. glasnik općine Sanski Most ", br. 4/08, 5/08,5/09 i 2/10), Općinsko vijeće je na 25. sjednici, održanoj dana 27.01. 2011.god., d o n i j e l o;

ODLUKU

o imenovanju vršioca dužnosti općinskog pravobranioca u Općinskom pravobranilaštvu, Sanski Most

I

Na prijedlog Općinskog načelnika, općine Sanski Most, za vršioca dužnosti općinskog pravobranioca u Općinskom pravobranilaštvu, Sanski Most, imenuje se Talić Denijal, dipl. pravnik sa položenim pravosudnim ispitom.

II

Mandat vršioca dužnosti općinskog pravobranioca, traje do imenovanja općinskog pravobranioca, a najduže dva mjeseca.

III

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u 'Službenom glasniku, općine Sanski Most

Broj ; 07- 02-141/11
Datum
;28.01.2011.god.

Predsjedavajući Općinskog vijeća

DRAGO PRAŠTALO

Na osnovu člana 26. Zakona o pravobranilaštvu (" Sl. glasnik USK- a ", br. 20/04), te člana 24. Statuta općine Sanski Most (" Sl. glasnik općine Sanski Most", br. 4/08, 5/08,5/09 i 2/10), Općinsko vijeće je na 25. sjednici, održanoj dana 27.01. 2011.god., donijelo;

ODLUKU

o imenovanju vršioca dužnosti zamjenika općinskog pravobranioca u Općinskom pravobranilaštvu, Sanski Most

I

Na prijedlog Općinskog načelnika, općine Sanski Most, za vršioca dužnosti zamjenika općinskog pravobranioca u Općinskom pravobranilaštvu, Sanski Most, imenuje se Dizdarević Sabina, dipl. pravnik.

II

Mandat vršioca dužnosti zamjenika općinskog pravobranioca, traje do imenovanja zamjenika općinskog pravobranioca, a najduže dva mjeseca.

III

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku, općine Sanski Most".

Na osnovu člana 24. Statuta općine Sanski Most («Službeni glasnik Općine Sanski

Broj ; 07- 02-142/11

Datum

;28.01.2011.god.

Predsjedavajući Općinskog vijeća

DRAGO PRAŠTALO

Most», broj: 4/08, 5/08 , 5/09 i 02/10) Općinsko vijeće Sanski Most na 25. sjednici Općinskog vijeća održanoj dana 27.01.2011. godine donosi:

ODLUKU o izmjenama i dopunama Poslovnika o radu Općinskog vijeća Sanski Most

Član 1.

Član 178. stav 1. briše se i glasi" Na kraju svake redovne sjednice Vijeća će se izdvojiti najduže do 60 minuta za vijećnička pitanja. "

Član 2.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Općine Sanski Most".

Broj :07-02-1 43/11
Datum :28.01.2011.
god.

Predsjedavajući
Općinskog vijeća
Praštalo Drago

Na osnovu člana 24. Statuta općine Sanski Most ("Službeni glasnik općine Sanski Most", br. 4/08, 5/08, 5/09, 2/10) Općinsko vijeće Sanski Most na 25. sjednici održanoj dana 27.01.2011.godine donijelo je:

ODLUKU
o usvajanju Strategije ruralnog razvoja regije Una - Sana 2011. - 2016.

Član 1.

Usvaja se Strategija ruralnog razvoja regije Una- Sana 2011. - 2016., kao zvanični razvojni dokument koji obuhvata ruralni razvoj općina Bosanska Krupa, Bužim i Sanski Most u periodu 2011. godina - 2016. godina.

Član 2.

Sastavni dio ove Odluke je dokument Strategija ruralnog razvoja regije Una - Sana 2011. - 2016., koji predstavlja osnov za buduće djelovanje i aktivnosti u oblasti ruralnog razvoja na području općina obuhvaćenih Strategijom.

Član 3.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku općine Sanski Most.

Broj: 07-02-146/11

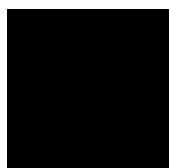
Predsjedavajući Općinskog vijeća

Datum: 28.01.2011.godine

Praštalo Drago

STRATEGIJA RURALNOG RAZVOJA REGIJE UNA-SANA (Općine Sanski Most i Bosanska Krupa, Bužim)

Period 2011 - 2016

SUTRA

Lokalna akciona grupa Una-Sana zahvaljuje se UNDP koji je podržao realizaciju i štampanje Strategije Ruralnog razvoja regije Una-Sana (općine Bosanska Krupa, Bužim i Sanski Most) za period 2011-2016, u okviru projekta "**Podrška ruralnom razvoju u općinama Sanski Most, Bosanska Krupa i Bužim**".

SUTRA PLOD (Support to Results-based Approach - Partnership for Local Development / Podrška pristupu orijentiranom prema rezultatima - Partnerstvo za lokalni razvoj) je zajednički projekt Razvojnog programa Ujedinjenih nacija, Europske unije, i Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, u saradnji sa entitetskim ministarstvima iz ove oblasti, Distriktom Brčko i Fondom za povratak BiH, koji ima za cilj jačanje domaćih vlasti na centralnom i općinskom nivou. Osnovni cilj ove inicijative je omogućiti lokalnim vlastima uspješnu koordinaciju, strateško planiranje i uspješno vođenje procesa povratka, pripremajući ih za preuzimanje pune odgovornosti nad procesom kao iza procese razvoja i europske integracije.

UM

UNDP, Maršala Tita 48, 71000 Sarajevo Tel: +387 (0) 33 563800 Fax: +387 (0) 33 552330 www.undp.ba MHRR, Trg BiH 1, 71000 Sarajevo Tel: +387 (0) 33 471630, 206273 Fax: +387 (0) 33 206140 www.mhrr.gov.ba EC Delegation, Dubrovačka 6, 71000 Sarajevo Tel: +387 (0) 33 254700 Fax: +387 (0) 33 666037 www.delhbih.cee.eu.int

Stručnu pomoć u razvoju i izradi Strategije ruralnog razvoja regije Una-Sana pružili su članovi organizacije Mreža trenera u Bosni i Hercegovini.

1. UVOD	
2. ANALIZA STANJA REGIJE	
3. ISTORIJAT LAG Una-Sana	
4. VIZIJA RURALNOG RAZVOJA	
5. MISIJA LAGa	
6. SWOT ANALIZA	
7. KORISNIČKE GRUPE	
8. STRATESKI PRAVCI I CILJEVI	
9. PRIORITETI	
10. PRETPOSTAVKE I RIZICI	
11. BUDŽET	
12. PRAĆENJE I PROCJENA STRATEGIJE	
DODACI	

1. UVOD

Lokalna akciona grupa Una-Sana (LAG Una-Sana) je nestranačka, neprofitna, pravno registrovana organizacija, osnovana 2008. godine sa ciljem jačanja partnerstva u ruralnom razvoju Bosne i Hercegovine na lokalnim nivoima. Organizacija je uspostavljena odlukom o udruživanju predstavnika javnog sektora, zastupanog neposredno po načelnicima općina, kao i predstavnika privatnog i nevladinog sektora, koje posredno predstavljaju direktori uspješnih lokalnih preduzeća i nevladinih organizacija sa područja općina Bužim, Bosanska Krupa i Sanski Most. LAG Una-Sana ima sjedištem u Sanskom Mostu, Trg Oslobođenilaca bb.

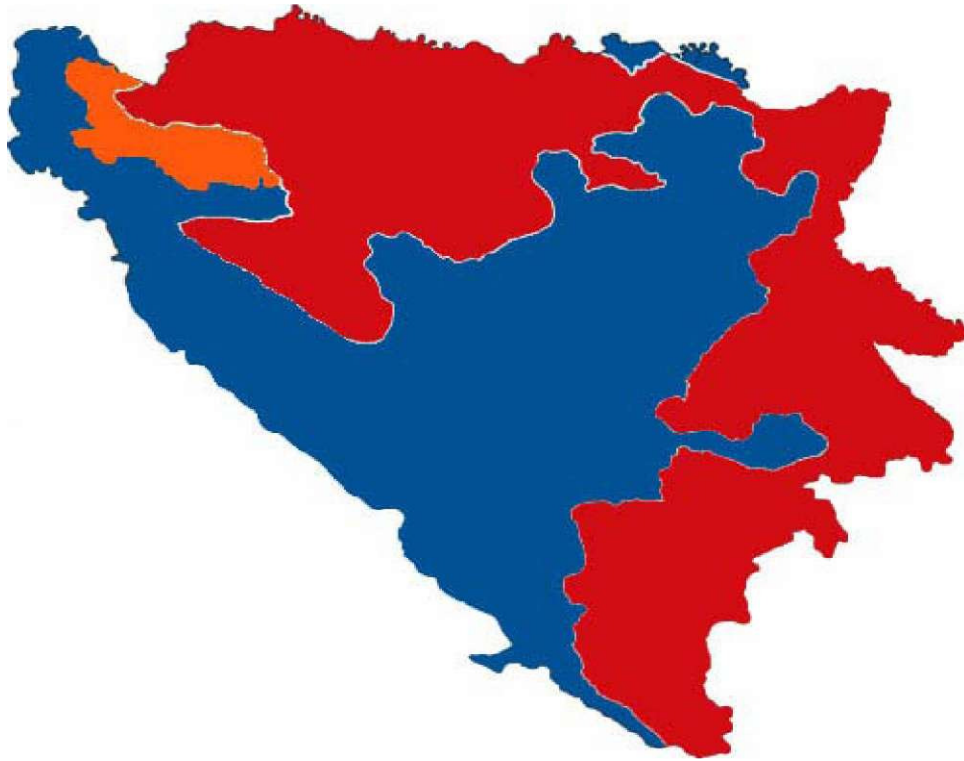
LAG Una-Sana, kao novoosnovano udruženje, tokom 2008. i 2009. godine uspješno implementira projekat pod nazivom „Podrška ruralnom razvoju u općinama Sanski Most, Bosanska Krupa i Bužim“, koji je finansiran od strane UNDP-a i općina Sanski Most, Bosanska Krupa i Bužim. Na osnovu jasno iskazanih potreba regije Una-Sana, projektom je predviđen razvoj Strategije ruralnog razvoja regije za period 2011-2016. Koncept razvoja strategije je baziran na participativnom učešću zainteresiranih strana, tako da su u razvoju i izradi strategije učestvovali predstavnici LAG Una-Sana, predstavnici općina Sanski Most, Bosanska Krupa i Bužim, predstavnici nevladinih organizacija na regiji, uspješni poslodavci sa regije Una-Sana i konsultanti Udruženja Mreža trenera u BiH.

Strategija je razvijena tokom niza participativnih radionica koje su se održavale u mjestima na regiji Una-Sana, kao i nizom individualnih konsultativnih sastanaka sa osobljem LAG-a. Učesnici radionica su bili članovi lokalne akcione grupe i predstavnici tri općine, a vođenje procesa je bilo u odgovornosti Udruženja Mreža trenera u BiH. Razvijena strategija je direktan rezultat rada svih učesnika i predstavlja jedinstven stav u pogledu pravca ruralnog razvoja na regiji Una-Sana. Izradu i finalizaciju strategije radilo je osoblje LAG-a. Finalni dokument je nakon uvida zainteresiranih strana, predstavljen općinama Sanski Most, Bosanska Krupa i Bužim, koje su prihvatile definisanu strategiju i uputile dokument na usvajanje od strane zvaničnih općinskih organa.

U Strategiji su definisani standardni elementi strategije, sa fokusom na pregled stanja regije i strateških orijentacija. Strategije ima posebnu vrijednost ako se ima u vidu da obuhvata prostor i karakteristike tri općine koje su administrativno u okviru regije Una-Sana. Tako je strategija, pored individualnih karakteristika svake općine, analizirala i zajedničke elemente za sve tri općine.

2. ANALIZA STANJA REGIJE

Regija Una-Sana nalazi se na sjevero-zapadu Bosne i Hercegovine i administrativno se nalazi u sastavu Federacije BiH i Unsko-sanskog kantona. Regiju Una-Sana čine općine Sanski Most, Bosanska Krupa i Bužim koje su zajedno utemeljile Lokalnu akcionu grupu Una-Sana.

Analiza stanja regije daje prikaz karakteristika regije koje su uticale na određivanje strateških orijentacija i ciljeva u pogledu ruralnog razvoja.

A. Gustina naseljenosti

Ukupna površina regije Una-Sana je 1.472,17 km² od čega je površina općine Sanski Most 781,17 km², općine Bosanska Krupa 561 km², i općine Bužim 130 km².

Ukupna broj stanovništva koje živi na teritoriji regije Una-Sana je 108.651 (Zavod za statistiku FBiH), od čega u općini Sanski Most 50.948, općini Bosanska Krupa 32.400 i općini Bužim 18.251. prosječna gustina naseljenosti po kvadratnom kilometru iznosi za cijelu regiju oko 74 stanovnika, a po općinama je najmanja gustina naseljenosti u općini Bosanska Krupa sa 57,75 stanovnika po kvadratnom kilometru, Sanski Most sa 65,19 stanovnika a općina Bužim spada u red gusto naseljenih područja BiH sa 140,39 stanovnika po kvadratnom kilometru.

B. Reljefne i klimatske karakteristike regije

Planine

smještena je u dolinama rijeka Sane i Une, u čijem se središtu nalazi planina Grmeč sa brojnim planinskim vrhovima koji prelaze 1000 metara nadmorske visine: Crni Vrh (1377 m), Trovrh (1363 m), Uvin vrh (1362 m) i Suhopoljski (1249 m) i sa planinama Radoč (630) i Gomila. Naseljena mjesta nalaze se uglavnom na nadmorskoj visini od 150 do 400 metara.

Vodeni tokovi

Regija Una-Sana je izuzetno bogata riječnim tokovima. U Sanskom Mostu se nalazi rijeka Sana sa prosječnom temperaturom od 16.8⁰ C, te osam rječica: Sanica, Dabar, Zdena, Bliha, Majdanska rijeka, Japra, Kozica i Kijevuša, više potoka i potočića i nekoliko kraćih ponornica. Na sanskoj općini ima i nekoliko jakih kraških vrela, koja su istovremeno i izvori rječica: Saničko vrelo i Vrelo Zdene. Cijelo područje općine s obzirom na ispresijecanost riječnim tokovima i malim nadmorskim visinama je veoma prohodno, pa čak i sama planina Grmeč. Općina Bosanska Krupa je teritorijalno smještena u dolinama rijeka Une i Krušnice. Također i na teritoriji općine Bosanska Krupa se nalazi više kraških vrela od koji je najjače vrelo rijeke Krušnice koje spada u jedno od najjaćih vrela u Evropi. Najveći dio grada, kao središte općine, razvio se na prevoju između Huma i Starog grada, na nadmorskoj visini od 176 m n.v., u proširenom dijelu korita rijeke Une. Što se tiče rijeka i jezera općina Bužim s okolinom bogata je površinskim i podzemnim vodama, isto je uslovljeno geološkim sastavom zemljišta i klimatskim faktorima. Također na području općine je stvorena vještačka akumulacija koja predstavlja „zelenu oazu" i poribljena je ribom, te ima funkciju riborevira i zone za rekreaciju i kupanje.

Klimatske karakteristike

Regija Una-Sana i sve tri općine koje je čine, pripada području kontinentalne klime sa srednjim temperaturama od 10 do 11°C. Najtopliji je mjesec juli sa srednjom temperaturom od 22°C, a najhladniji je januar sa srednjom temperaturom od -6 °C dok je najveća količinom padavina tokom jeseni i proljeća (kad prosjek iznosi 723 mm vodenog stuba / m2), a snježni period traje u prosjeku 127 dana.

C. Prirodne vrijednosti regije

Mineralni izvori

Na području općine Sanski Most ima nekoliko mineralnih izvora, ali ni jedno nije urađeno kao banjsko liječilište, niti se voda eksploatiše. Stupanj njihove istraženosti je veoma nizak, ali prvi rezultati ukazuju na činjenicu da se mogu očekivati povoljni rezultati kroz dalja istraživanja. Među termomineralnim vodama najveći stupanj istraženosti dostignut je na području Sanske Ilidže, 13 kilometara uzvodno uz rijeku Sanu od Sanskog Mosta, u okviru kojeg je izgrađen banjsko-rekreativni kompleks koji je trenutno van funkcije, privatiziran i trenutno u fazi rekonstrukcije od strane novih vlasnika.

Zemljišta i šume

Posebnu morfometrijsku karakteristiku reljefa regije Una-Sana čini zastupljenost terena različitih nagiba. Ravne površine i blagi nagibi (od 5% ili 2⁰) karakterišu se slabo razvijenim procesom spiranja, a pružaju najpovoljnije uslove za razvoj svih grana poljoprivrede, uz primjenu navodnjavanja i mehanizacije. Ovakvi nagibi pružaju optimalne uslove za kapitalnu i stambenu gradnju, organizaciju komunalne privrede i izgradnju komunikacija svih vrsta. U reljefu regije Una-Sana ovi nagibi su u velikoj mjeri zastupljeni u dolinama rijeka Une i Sane, odnosno na prostoru aluvijalnih ravni i polja. Kao ograničavajući faktor na ovim terenima može se javiti zabarivanje pri visokom nivou podzemnih voda.

U znatnoj većoj mjeri od prethodne, zastupljene su blago nagnute i nagnute strane (5-15% ili 28⁰). Njihova rasprostranjenost je najveća u pojasu od 200-500mm, a ima ih i u tri naredna. Na ovim nagibima erozivni procesi su daleko razvijeniji, a horizontalna i vertikalna raščlanjenost izrazitija. S tim u vezi, postepeno slabe uslovi za ratarsku proizvodnju, ali su još povoljniji za voćarstvo. Pogodnosti kapitalne i stambene izgradnje su na ovim nagibima još uvijek povoljne, ali se mogu javiti ograničenja u komunalnoj infrastrukturi.

Zemljište i šume

	Zemljište			Šuma	Neplodno zemljište	Ukupna površina
	Obradivo	Oranice	Ukupno			
Regija Una-Sana	336,15	383,08	718,79	700,10	52,51	336,15

	Zemljište			Šuma	Neplodno zemljište	Ukupna površina
	Obradivo	Oranice	Ukupno			
S.Most	139,92	239,58	379,5	383	18,67	781,17

Izvor podataka: Općinska statistika Sanski Most

	Zemljište			Šuma	Neplodno zemljište	Ukupna površina
	Obradivo	Oranice	Ukupno			
B.Krupa	168,85	91,90	260,75	270,00	30,25	561

Izvor podataka: Općinska statistika Bosanska Krupa

	Zemljište			Šuma	Neplodno zemljište	Ukupna površina
	Obradivo	Oranice	Ukupno			
Bužim	27,38	51,16	78,54	47,10	3,59	129,23

Izvor podataka: Općinska statistika Bužim

Minerali i rude

Regija Una-Sana raspolaže značajnim vrstama i količinama ruda i minerala. Posebno treba istaći velike rezerve boksita, mangana, uglja i gipsa.

U sastavu kamengradskog neogenog bazena u općini Sanski Most prisutni su: ugalj, pijesak, glina i tuf, koji predstavljaju značajne mineralne resurse za razvoj. Na području općine Bosanska Krupa posebno treba istaknuti bogata nalazišta boksita i dolomita a od rudnih resursa, na području općine Bužim, posebno se ističu bogate rezerve manganove rude, dolomitnog pijeska i gline.

Geološki sastav tla i dosadašnja saznanja, na osnovu izvršenih istraživanja, ukazuju da je područje Sanskog Mosta perspektivno za pronalazak i eksploataciju prirodnih mineralnih resursa za proizvodnju građevinskog materijala.

Tabela 6. Mineralna bogatstva Sanski Most

Minerali/rude	Lokacija	Nalazište/količina
Ugalj	Sansko-kamengradski ugljeni bazen	zatečeno stanje poslije rata - jama
Ugalj	Fajtovci-Kamengrad	183,970 tona
Kvarcni pijesak	Selo Majkići	17 metara debljina pijeska
Keramička Glina	Kruhari	1200 metara obim

Izvor podataka: Općinska statistika Sanski Most

Tabela 6. Mineralna bogatstva Bosanska Krupa

Minerali/rude	Lokacija	Nalazište/količina
dolomit	Ilića Do	1.379.000 m ³
dolomit	Zloimenjak	nepoznato
krečnjak	Ivanj ska	912.000 m ³
gip ^s	Arapuša, Mahmić Selo, Majkić Japra	nepoznato
boksit	Suvaja, Solaja	nepoznato
boksit	Vršak, Risovac	nepoznato

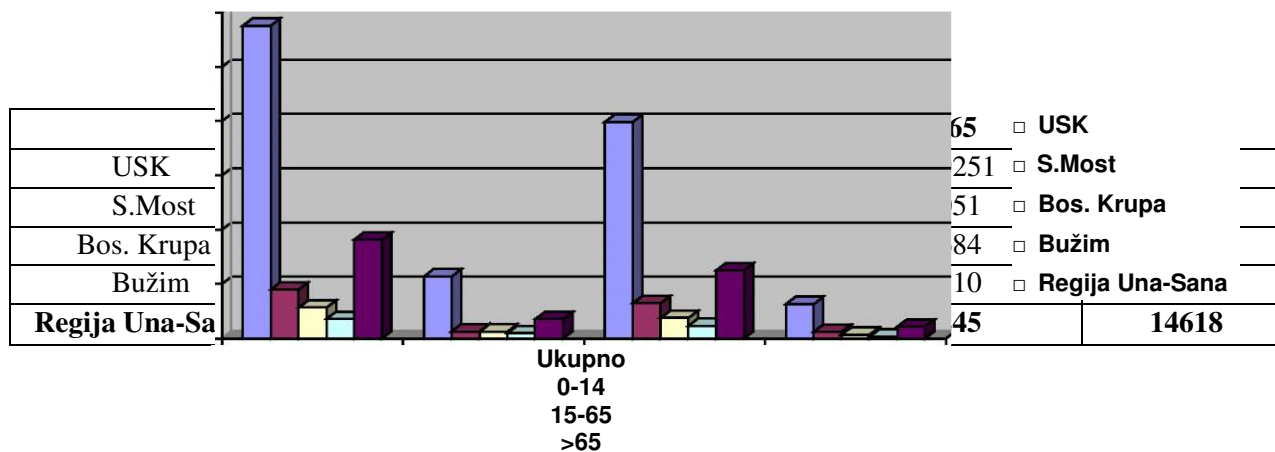
Izvor podataka: Općinska statistika Bosanska Krupa

Prvo nalazište mangana u Bužimu otkriveno je 1938 god. na lokalitetu Popovića polje (Bajrektarevića Polje). Na području općine Bužim do sada su utvrđena tri ležišta i desetak pojava mangana među kojima se po ekonomičnosti ističu: Popovića Polje (Bajrektarevića Polje), Metla i Radostovo. Od ostalih lokaliteta na kojima se pojavljuje manganova ruda najvažniji su: Cinska glavica, Radostovo, Lubarda, Dančilovac, Bućevci, Mrazovac i Varošine. Pored mangana važno je spomenuti tri značajna ležišta eksploatacije dolomitnog pijesaka u MZ Zaradostvo kod sela Abazovići, MZ Brigovi lokalitet "Topolski brijeg" uz RP 401 Bužim - Bos. Otoka i MZ Lubarda selo Aleševići¹.

D. Stanovništvo

Regija Una-Sana kao i cjelokupan Unsko-sanski kanton, od srednjeg vijeka, dolaskom tursko- osmanlijskog carstva te širenjem Islama na ovim prostorima do danas egzistira sa tri dominantne vjerske pripadnosti: Islam, Katoličanstvo i Pravoslavlje. Ove vjerske pripadnosti su na ovim prostorima postepeno formirale tri glavne nacionalne kategorije stanovništva Bošnjake, Hrvate i Srbe. Sa stanovišta nacionalne strukture gledano većinu stanovnika činili su i čine Bošnjaci, a sa stanovišta polne strukture može se konstatirati da je procentualna zastupljenost žena i muškaraca uravnotežena.

¹ Izvor podataka su potpisani Ugovori za koncesije sa tri koncesionara (DOO BETON, DOO ABAZOVIĆ i DD RUDNIK MANGANA BUŽIM). Da bi dobili pravo na koncesiju isti su morali proći faze istraživanja te uraditi glavni rudarski projekat za eksploataciju dolomita. DD RUDNIK MANGANA ima elaborat o istraživanju koji su radile ovlaštene kuće iz bivše SFRJ. Nakon rata urađena je studija izvodljivosti koju je uradila američka kompanija. Postoji urađen projekat za valorizaciju rude mangana, te za proizvodnju mangan dioksida, manganovih metala i manganove soli. Kad su u pitanju gline, iste su istražene u sklopu rudnika mangana

Izv

or: Federalni zavod za statistiku
Prirodno kretanje stanovništva

	Ukupno o rođeni	Zivo rođeni		Mrtvo- rođeni	Mjesto porođaja			
		ukupno	spol		U zdrav. ustanovi	Na drugom mjestu		
			m			ž	stručna pomoć	Bez s.pomoći
USK	2741	2713	1451	1259	28	2740	-	1
S. Most	223	221	130	91	2	223	-	-
B. Krupa	308	305	161	144	3	308	-	-
Bužim	237	234	123	111	3	237	-	-
Regija US	768	760	414	346	8	768	-	-

Izvor: Federalni zavod za statistiku - podaci za 2007. godinu
Prirodno kretanje stanovništva

	Umrli			Broj sklopljenih brakova	Broj razvedenih brakova
	ukupno	spol			
		m	ž		
USK	2105	1083	1022	2082	184
S. Most	295	140	155	204	37
B. Krupa	208	115	93	268	34
Bužim	121	60	61	170	7
Regija US	624	315	309	642	78

Izvor: Federalni zavod za statistiku - podaci za 2007. Godinu

E. Tržište radne snage - zaposlenost i nezaposlenost na regiji

Nezaposlenost je jedna od najvažnijih neposrednih posljedica s kojima se BiH suočava u poslijeratnoj obnovi i procesu tranzicije. Nezaposlenost je glavni uzročnik siromaštva, a najprisutnija je kod mladih i raseljenih osoba. Osobe sa nižim stepenom obrazovanja imaju

manje šanse za zapošljavanje.

Odlazak mladih i obrazovanih u emigraciju zbog nezaposlenosti, teške ekonomske situacije, stambenih problema, političke nestabilnosti u zemlji, je najveća opasnost po uspješan razvitak zemlje. U periodu od 1996.-2001. godine zemlju je napustilo više od 92.000 mladih, a mnogi nastoje dobiti iseljeničke vize. Nažalost, nedovoljno pažnje se posvećuje sprečavanju odljeva mladih i obrazovanih kadrova i spašavanje ljudskog kapitala - najznačajnijeg resursa svake zemlje.

Statistički podaci o zaposlenim osobama na području općine regije Una-Sana prikazani su u narednim tabelama

Broj zaposlenih na regiji

	Prosječan broj zaposlenih					
	2004	2005	2006	2007	2008	2009
USK	32940	32418	31169	33628	34634	32794
Sanski Most	4826	4704	4423	5723	5899	5680
Bosanska Krupa	2220	2272	2285	2967	2989	2926
Bužim	1051	1105	1135	1381	1446	1381
Regija Una-Sana	8097	8081	7843	8919	10334	9987

Izvor: Federalni zavod za statistiku

Broj nezaposlenih na regiji po stručnoj spremi

	NEZAPOSLENE OSC			>BE PREMA STRUČNOJ SPREMI					
	Ukupno	VSS	VŠ	SSS	NSS	VKV	KV	PKV	NKV
USK	38849	794	645	7336	127	195	11866	1390	16496
S.Most	4213	66	54	761	2	56	1605	136	1533
B.Krupa	4260	63	74	929	17	18	1237	170	1752
Bužim	2509	32	38	380	-	2	623	97	1337
Una- Sana	10982	161	166	2070	19	76	3465	403	4622

Izvor: Federalni zavod za statistiku - podaci za 2009. godinu

Broj zaposlenih na regiji Una-Sana je 8.919, što je 10,76 % od ukupnog stanovništva, odnosno 20,48 % od radno sposobnog stanovništva. Broj nezaposlenih lica je 11.078, što je 9,75 % od ukupnog stanovništva, odnosno 18,55 % od radno sposobnog stanovništva.

Stopa zaposlenosti je 14,52 %, (broj zaposlenih x 100 / radno aktivno stanovništvo) . Stopa nezaposlenosti je 55,39 % (broj nezaposlenih x 100 / zaposleni + nezaposleni). Strukturalno najveći broj nezaposlenih čine osobe bez stručne spreme, zatim slijede osobe sa SSS i KV radnici, dok je broj nezaposlenih VKV radnika, VŠ i VSS zanemariv.

F. Infrastruktura - Prometne karakteristike

Drumski saobraćaj-cesta

Općina Sanski Most ima povoljan geoprometni položaj i nalazi se na putu koji povezuje Banjaluku i Prijedor sa Ključem i Drvarom, nadalje dobro je povezana sa cjelokupnim USK-a koji se nalazi na pravcu osnovnih koridora Zapadna Evropa - Mediteran - Bliski Istok. Magistralnim putem (257 km) Sanski Most je povezan sa glavnim gradom BiH (Sarajevom) i ostalim dijelovima Bosne i Hercegovine. Ovakav položaj općine Sanski Most, predstavlja dobru osnovu za razvoj svih vidova saobraćajne infrastrukture.

Najznačajnije drumske (cestovne) komunikacije na području općine Bosanska Krupa su : dionice magistralnog puta M 14, Bihać - Bosanski Novi i M 14-2 Bosanska Krupa - Petrovac, te dionica regionalnih puteva R - 401 Bosanska Otoka - Bužim, R - 402 Ljusina - Cazin , R - 405 B. Krupa - S. Most.

Općina Bužim je povezana regionalnim putem Bužim-Bos. Otoka-Bos. Krupa, odnosno Bos. Otoka - Bos. Novi, Bužim je povezan sa Bihaćem, odnosno sa Banjalukom. Pravac prema jugu vodi preko Konjodora za Cazin i dalje prema Bihaću, a pravac prema Dvoru na Uni vodi preko Zaradostova i Bućevaca. Pravac prema zapadu ide preko Lubarde - Pašin Broda - Todorova do Velike Kladuše (na zapad). Pravac Bužim-Varoška Rijeka- Radića Most- Vrnograč- Velika Kladuša ide dalje prema Zagrebu, odnosno Radića Most - Bos. Bojna-Glina - Zagreb.

Bitno je istaći da je regionalni putni pravac R-405 Bužim-Bosanska Krupa-Sanski Most, koji povezuje gradove regije Una-Sana u jako lošem stanju što otežava unapređenje privrednih i svakih drugih djelatnosti i samo bliže povezivanje ove regije.

Može se konstatovati da je nedovoljno razvijena putna mreža, mjereno po stepenu modernizovanosti. Ukoliko se uzmu u obzir ostali pokazatelji, širina puta, kvalitet kolovoza, usponi, preglednost, obilasci naselja i sl., slika kvaliteta putne mreže je još nepovoljnija.

Stepen motorizacije u periodu prije agresije iznosio je 87,3 motorna vozila na 1.000 stanovnika, što je oko 72% prosjeka BiH. Sada se uočava nagli trend rasta stepena motorizacije, što bi u relativno kratkom vremenskom periodu moglo dovesti do prevazilaženja predratnog nivoa motorizacije.

Željeznički saobraćaj

Općinom Bosanska Krupa prolazi dionica tzv. Unske pruge - normalnog kolosijeka, koja spaja Zagreb i Split. Pruga je izgrađena 1920.godine i još uvijek je u funkciji. Pruga je elektrificirana, ali su elektrifikacija i prateći objekti porušeni i/ili jako oštećeni uslijed ratnih dejstava.

Zračni saobraćaj

Na području regije Una-Sana trenutno ne postoji niti jedan civilni aerodrom koji pruža usluge putničkog i teretnog zračnog saobraćaja, a najbliži te svrhe su:

- Općina Laktaši, 23,5 km udaljen od Banjaluke i nosi naziv Mohovljani.
- Aerodrom u Sarajevu udaljen oko 300 km, i
- Aerodrom Pleso, koji se nalazi u okolini grada Zagreba u Republici Hrvatskoj.

Najbliže mjesto za uključivanje na auto-put Zagreb-Beograd je kod mjesta Okučani koje je udaljeno od Sanskog Mosta 92 km, te Karlovac na auto-putu Karlovac-Zagreb.

G. Infrastruktura - Vodoopskrba i otpadne vode

Vodosnabdijevanje

Kada je u pitanju vodosnabdijevanje regije Una-Sana, za razliku od mnogih krajeva BiH, može se reći da je kvalitet vode i vodosnabdijevanja na relativno visokom nivou. Inače cijela je regija bogata vodnim tokovima i podzemnim vodama i bunarima.

Za vodotoke na širem području Sanskog Mosta karakteristična je pojava valova velikih voda sa vrlo velikim maksimalnim protocima. Zbog toga poplavama su ugrožene priobalne površine u dolini Sane, kao i dolinama njenih pritoka.

Dosadašnji radovi na zaštiti od poplava bili su uglavnom usmjereni na smanjenje rizika od poplava u Sanskom Mostu (izgradnja parapetnog zida duž obale Sane kao i radovi uz korita Blihe i Zdene). Na temelju izvršenih globalnih analiza može se zaključiti da danas Sanski Most nema odgovarajući stupanj zaštite od poplava.

Prosječni protok Sane u Sanskom Mostu iznosi 68,7 m³/s što znači da godišnje proteče prosječno 2,21 milijarde m³ vode. To je vrlo značajno vodno bogatstvo koje može biti jedno od glavnih temelja za opći privredni razvitak. Sanica je najveća pritoka na području Sanskog Mosta sa slivnom površinom od 407 km². Ona ima oko 20% od ukupnog sliva Sane u Sanskom Mostu (2.008 km²) i prosječni godišnji protok oticanja u slivu Sanice nešto veći od prosječnog Sane do Sanskog Mosta. Najveći pritoci su u IV, a najmanji u VIII

mjesecu, to jeste kao i kod rijeke Sane. Neposredno uzvodno od ušća Sanice nalazi se na Sani vodomjerna stanica Vrhpolje koja kontrolira površinu sliva.

Za vodoopskrbu stanovništva i privrednih pogona u Sanskom Mostu danas se koristi voda zahvaćena iz Kraškog izvora rijeke Zdene koja se nalazi na rubu mjesta. Minimalni kapacitet izvora Zdene iznosi oko 120 l/s. Izvori imaju sve tipične karakteristike Kraškog vrela. Danas se voda za gradski vodovod Sanskog Mosta zahvata sa izvora Zdene i pumpama potiskuje u stari rezervoar koji ima dvije komore po 250m³ i novi u kome je izgrađena jedna komora od 2.500m³. Neophodno je hitno organizirati kontinuirano ispitivanje kvaliteta vode Dabar. Korištenje vode Dabar pa i Zdene za vodoopskrbu podrazumjeva veliku brigu za zaštitu kvaliteta vode u slivu, posebno na širem području Luči Palanke, gdje se prognozira brz porast broja stanovnika.

U blizini izvorišta izgrađen je objekat za tretman vode za piće (taloženje, brzi filter i dezinfekcija vode). Postrojenje je pušteno u rad 20.09.2004. godine, a vrijednost projekta je cca 5.000.000,00 KM. Do ove lokacije voda sa izvora ide prirodnom gravitacijom. Od postrojenja nakon tretmana, voda se pumpama diže u rezervar kapaciteta od 2.500 m³.

Izvorište Zdena u ljetnim peridima, a nekad i zimi, količinski nemože zadovoljiti potrebe za vodom. Iz tog razloga urađena je Studija za novih 100 l/s. Studija nudi 5 mogućih rješenja. Međutim, glavni projekat će dati finalno rješenje. Sva ponuđena rješenja se odnose na korištenje izvorišta Dabar.

Korištenje vode Dabar pa i Zdene za vodoopskrbu podrazumjeva veliku brigu za zaštitu kvaliteta vode u slivu, posebno na širem području Luči Palanke, gdje se prognozira brz porast broja stanovnika. Napravljena procjena je dosta gruba, s obzirom na nedostatak podataka o sistemskim ispitivanjima u dužem vremenskom periodu, međutim, problem je jasno lociran i treba ga rješavati.

Gradskim vodovodnim sistemom u općini Bosanska Krupa upravlja JKP "10. juli" Bosanska Krupa i ono vodom snabdijeva preko 4.100 domaćinstava. Ukupna količina vode koju ovo preduzeće zahvata i pumpa sa svojih izvora iznosi 102 litra u sekundi. Ova količina vode je prosječna količina vode u toku cijele godine. Tokom čitave godine sistem radi bez redukcija i obustava.

Sistem je podijeljen u sedam zona u koje se pumpaju sljedeće količine vode: Krupa I - zona I (63,0 l/sec), Krupa II - zona II (23,5 l/sec), Otoka - zona III (12,0 l/sec), Ostružnica (lokalni vodovod) - zona IV (1,5 l/sec), Veliki Badić - zona V (1,5 l/sec), Ljusina - Hasanagić Selo - zona VI (0,5 l/sec) i Crkvina - zona VII (0,5 l/sec). Pomenute količine vode zahvataju se sa sljedećih vodocrpilišta: Ade, Luke, Zidina, Dobrović. Tendencija je da vodocrpilište Ade bude glavno vodocrpilište za općinu Bosanska Krupa.

Kontrola kvaliteta uzoraka sirove vode, kao i uzoraka vode sa mreže, Javno komunalno preduzeće vrši redovnu analizu na 16 mjesta raspoređenih u svim zonama i uzima sirove uzorke vode sa tri izvorišta, osim izvorišta Zidine koje je kontaminirano. Bez obzira na vremenska pogoršanja izvorišta nisu mijenjala kvalitet. U posljednjih pet godina u higijensko - epidemiološkoj službi Doma zdravlja Bosanska Krupa nije zabilježen niti jedan slučaj zaraznog oboljenja koje bi upućivalo da je zaraza nastala zbog nekvalitetne vode.

Distributivni vodovodni sistem Bosanske Krupe je prilično velik (oko 71 km osnovne mreže), a cjevovodi su rađeni od različitih materijala (lijevano željezo, azbestnicement, PVC, PE, čelik, pocinčano i daktilnoljevano željezo). U čitavom sistemu praktično je isti pritisak (PN 7), osim u višim područjima koji se nalaze na sistemu prepumpnih stanica gdje je pritisak različit.

Na području Općine Bužim se nalazi dovoljan broj izvorišta za vodosnabdjevanje stanovništva Općine i ne postoje veća izvorišta koja bi se mogli koristiti za flaširanje i dalju prodaju. Prema broju stanovnika, trenutno je 25% istih snabdjeveno sa gradskog sistema, a 65% građana je snabdjeveno vodom za piće sa lokalnih vodovoda po mjesnim zajednicama sa kojim upravljaju odbori, a njihov broj je 41. Ostalo stanovništvo (oko 10 %) vodom se snabdijeva sa bunara, izvorišta ili individualnih sistema vodosnabdjevanja. U ljetnom periodu izražena je smanjena izdašnost svih izvora na lokalnim vodovodima.

Otpadne vode

U posljednje vrijeme jedna od gorućih tema općine Sanski Most je i izgradnja gradske kanalizacije koju ovaj grad nema već pola stoljeća. Izgrađena kanalizacija predstavlja oko 15% planirane kanalizacije i može se reći da je njena realizacija još uvijek na samom početku. Otpadne vode iz domaćinstva uvezane su u kanizacioni sistem samo u užoj gradskoj zoni, a ukupna dužina kanizacione mreže iznosi samo 7.290 m. Ovaj sistem nema izgrađeno postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda. Sve ostalo područje općine problem otpadnih voda rješava septičkim jamama, koje po pravilu nisu propisno izgrađene.

Problem kanalizacije se izvjesno može smatrati najvećim infrastrukturnim problemom i na području općine Bosanska Krupa. Nakon rata veliki dio kanizacione mreže je začepljen, a komunalno preduzeće ne posjeduje adekvatnu mehanizaciju za čišćenje kanalizacije. Budući da su mnogi kanizacioni vodovi nekvalitetno izgrađeni i postoji istjecanje fekalnih voda iz njih, postoji potencijalna opasnost kontaminiranja podzemne pitke vode. Također, na području Općine ne postoje postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda, već se one direktno ispuštaju u ricipijent. Skoro sve površinske vode koje se prikupljaju sa javnih površina su spojene na gradske fekalne kolektore, što čini mješoviti sistem odvodnje otpadnih voda.

Kao i druge dvije općine regije Una-Sana, i općina Bužim problem nedostatka kanizacione mreže već godinama stavlja u vrh prioriteta. Skoro da se može reći da u ovoj općini kanizacioni sistem i ne postoji pa je hitno potrebno preduzeti sve moguće mjere da se barem uže gradsko jezgro poveže kvalitetnim kanizacionim sistemom.

Upravljanje krutim otpadom

Odlaganje krutog otpada i upravljanje njime nije problem samo općina regije Una-Sana nego cijelog Unsko sanskog kantona. Ne postoji izgrađena regionalna deponija na čijem se određivanju i zgradnji radi već godinama ali konkretnih rezultata još uvijek nema. Sa aspekta zdravlja i očuvanja okoline, upravljanje otpadnim materijalom je jedan od najurgentnijih problema koji se mora riješiti u što kraćem roku.

U općini Sanski Most gradska deponija «Sanska brda-Grabež» se nalazi na samoj granici slivnog područja izvorišta Zdene na geološkoj formaciji koja je veoma nepovoljna i na propusnom zemljištu, te se kao takva mora dislocirati.

Gradska deponija «Sanska brda-Grabež» se nalazi na samoj granici slivnog područja izvorišta Zdene na geološkoj formaciji koja je veoma nepovoljna i na propusnom zemljištu, te se kao takva mora dislocirati. Pošto se ove količine otpada uglavnom neispravno deponuju i nekontrolisano odlažu, to predstavlja veliku prijetnju zagađenju vodotoka i izvorišta pitke vode (Zdena - Sanski Most), odnosno filtrati iz ovih deponija mogu proizvesti nesagledive posljedice po ova izvorišta, a time i zdravlje stanovništva. Sa aspekta zdravlja i očuvanja okoline, upravljanje otpadnim materijalom je jedan od najurgentnijih problema.

Kruti otpad u općini Bosanska Krupa odvozi se organizirano iz gradske zone Bosanske Krupe i Bosanske Otoke i svih većih naseljenih mjesta na području općine. Odveženi otpad deponovao se na deponiji Krivodol, koja je udaljena cca 12 km od Bosanske Krupe. Deponija zauzima površinu od 1,8 Ha i kapaciteta je 165.000 m³ otpada, a koristila se od polovine 2000. godine, kao zajednička deponija za općine Cazin, Bužim i Bosanska Krupa i danas je zatvorena za daljnje odlaganje. To je stvorilo problem odlaganja smeća i za općinu Bosanska Krupa i općinu Bužim. Kao privremeno rješenje općina Bosanska Krupa je otvorilo novu deponiju Vlaški do. Veliki problem je neophodna sanacija aktivnih i pasivnih divljih deponija, čiji broj, nažalost svakodnevno raste.

H. Infrastruktura

Elektroenergetski sistem

Područje regije Una-Sana snabdjeva se električnom energijom iz elektroenergetskog sistema BiH i to preko primarne 110 kV mreže. Općine Sanski Most im Bosanska Krupa imaju izgrađenu 110 kV trafo stanicu dok općina Bužim nema. Na području regije izvršena je 100% elektrifikacija svih naselja.

Istraživanja hidropotencijala rijeke Sane, ukazala su na postojanje neiskorištenih hidroenergetskih potencijala na ovoj rijeci, što je iniciralo određene preliminarne aktivnosti na izradi dokumentacije za izgradnju mini hidrocentrala na ovim rijekama. Na području općine Bosanska Krupa nalazi se HE Krušnica kapaciteta 0,5 MW. Osnovni problemi kojima se susreću proizvodna preduzeća u općini Bužim su slabo i često nestajanje

električne energije koja je glavni resurs u proizvodnji. Izgradnjom 110 kilovoltne trafostanice stanje bi se u mnogom popravilo.

Telekomunikacije

Danas se telekomunikacijski sistem regije Una-Sana sastoji od sistema fiksne i mobilne telefonije. Glavni snabdijevač objema uslugama za područje kantona jeste BH Telecom. Može se reći da danas (vrijeme izrade Strategije tj. 2008. godina) na području regije Una-Sana postoji razvijen telekomunikacijski sistem. Broj priključaka fiksne telefonije je praktično neograničen i cijenom pristupačan svima a tehnički lako ostvariv. U eri mobilne telefonije i pre paid sistema teško se može brojčano izraziti broj korisnika ove usluge a pokrivenost signalom BH Telekoma, M tel-a i HT Eroneta je dobra na cilom području regije. Ukupan broj registrovanih Internet korisnika na području sve tri općine svakodnevno raste kako na merži BH telekoma tako i na privatnim mrežama i mrežama kablovskih televizija.

TV i radio stanice

Na području regije Una-Sana djeluje više TV i radio stanica. U općini Sanski Most postoji NTV 101, kao i Radio Sana, na području općine Bosanska Krupa postoji Radio Bosanska Krupa a općina Bužim nema ovo elektronsko glasilo. Pokrivenost signalom Javnog servisa BiH je uglavnom dobro. Na cijeloj teritoriji djeluje nekoliko kablovskih televizija a distribucija štampanih izdanja iz cijele BiH i svijeta je redovna. Na području općine Sanski Most izdaje se mjesečni magazin Moja Sana dok na druge dvije općine nema izdavačkih aktivnosti ovog tipa. Generalno, regija Una-Sana nema zadovoljavajuću pokrivenost medijskim kućama i neophodno je djelovati u pravcu uvođenja novih subjekata, posebno u općini Bužim.

I. Obrazovni sistem

Osnovno i srednjoškolsko obrazovanje

Obrazovni sistem u Bosni i Hercegovini, a samim tim i na području regije Una-Sana, sastoji se iz tri nivoa: osnovnog obrazovanja koje je zakonski obavezno, srednjeg obrazovanja i visokog obrazovanja. Na području svih općin regije Una-Sana obrazovne institucije su u državnom vlasništvu

Osnovno obrazovanje 2006/2007 školska godina

	Broj škola	Broj odjeljenja	Učenici			Nastavno Osoblje
			Ukupno	Učenice	Završili školu	
Sanski Most	21	150	3416	1644	318	207
Bosanska Krupa	13	132	3356	1609	307	173
Bužim	12	112	2690	1248	267	147
Regija Una-Sana	46	394	9462	4501	892	527

Izvor: Federalni zavod za statistiku - podaci za 2007. godinu

Osnovno obrazovanje je obavezno za svu djecu starosti od 7 do 15 godina. Prema postojećem sistemu obrazovanja osnovno obrazovanje traje osam odnosno devet godina, a temelji se na izučavanju predmeta za sticanje elementarnih općih znanja.

Na području općine Sanski Most rade tri srednje škole, gimnazija, mješovita srednja škola i poljoprivredna srednja škola, na području općine Bosanska Krupa postoji gimnazija i mješovita srednja škola a na području općine Bužim mješovita srednja škola.

J. Socijalna performansa

Zdravstvene institucije

Zdravstvena zaštita na području regije Una-Sana odvija se u okviru **primarne zdravstvene zaštite**, koja se obavlja putem Domova zdravlja u Sanskom Mostu, Bosanskoj Krupi i Bužimu sa specijalističkim službama² i područnim ambulantom, te **sekundarne i tercijalne zdravstvene zaštite** koje se obavljaju u Kantonalnoj bolnici «Dr. Irfan Ljubijankić» u Bihaću, te od aprila 2008. u Općoj bolnici u Sanskom Mostu. Područne ambulante se nalaze na područjima većih mjesnih zajednica u sve tri općine regije.

Domovi zdravlja u Bužimu i Bosanskoj Krupi uglavnom zadovoljavaju potrebe stanovništva i imaju dovoljan broj osoblja, mada je prisutna konstantna potreba za modernizacijom i podizanjem zdravstvene zaštite na viši nivo i povećanjem broja besplatnih zdravstvenih usluga.

Na području općine Sanski Most nalazi se i termalno liječilište - banja, Sanska Ilidža sa kapacitetom 27 litara/sec. Glavni tretman ove banje je u medicinske i rekreativne svrhe, ali su potrebni modernizacija i dodatna ulaganja u ovaj značajni resurs.

Socijalna zaštita

Socijalna zaštita i briga na području regije Una-Sana se provodi putem centara za socijalni rad i zaštitu, koji su na općinskom nivou, kao što je slučaj i u ostalim dijelovima BiH. Ovi centri putem namjenskih sredstava iz

općinskih budžeta pružaju pomoć socijalno najugroženijim kategorijama. Centri za socijalni rad pružaju usluge svim građanima koji se povremeno ili stalno nalaze u stanju naglašene socijalne potrebe, bilo da se radi o novčanoj pomoći, smještaju u odgovarajuće ustanove ili porodice, kao i savjetodavni stručno - socijalni rad, koji je namijenjen svim kategorijama stanovništva koji se nađu u situaciji da ne mogu funkcionirati bez pomoći društvene zajednice. Taj oblik pomoći nije ni blizu potreba, naročito kada se govori o starijoj populaciji.

Osim centara za socijalni rad u svim općinama regije Una-Sana postoje i institucije odnosno organizacije koje pružaju pomoć i zaštitu socijalno ugroženoj strukturi stanovništva, a koje se jednim dijelom finansiraju i iz Budžeta samih općina. Te organizacije su prije svega «Merhamet», «Crveni križ», Organizacija šehidskih porodica, Udruženje paraplegičara. Sve ove institucije rade u teškim uvjetima, uglavnom zbog nedostatka sredstava za finansiranje.

Pored navedenih institucija, na području općine Sanski Most uspješno egzistiraju i dva doma za zdravstvenu i socijalnu njegu starih lica - AWO i FENIX.

Kultura

Na području regije Una-Sana kulturni život se odvija uglavnom zahvaljujući finansiranju Centara za kulturu putem općinskih Budžeta. Na regiji ne postoji nijedno pozorište a kino predstave se održavaju sporadično.

Po pitanju kulture stanje na području općine Bosanska Krupa nije zadovoljavajuće, ali su očigledni pozitivni trendovi. Dom kulture u Bosanskoj Krupi je nedavno obnovljen i sa svojom malom (kapacitet 180 posjetitelja) i velikom (kapacitet 600 posjetitelja) salom zadovoljava potrebe ovog grada. Kino u gradu još nije zaživjelo zbog nedostatka tehničkih uređaja za prikazivanje filmova. U naselju Bosanska Otoka počela je izgradnja Doma kulture koji je u ratu razrušen, izvršeni su radovi zidanja do krova a daljnji nastavak radova trenutno nije moguć zbog nedostatka finansijskih sredstava. Na području općine uspješno egzistiraju tri kulturno umjetnička društva. U Bosanskoj Krupi također djeluje i odjeljenje Muzičke škole Bihać a Gradska biblioteka je obnovljena i svakim danom je bogatija knjižnim fondom.

U Sanskom Mostu je Urbanističkim planom predviđena izgradnja Kulturnog centra. Takođe u nedostatku savremenih kino dvorana urbanističkim planom uz postojeću kino dvoranu «Sana» sa kapacitetom od 400 mjesta, predviđena je izgradnja još tri nove kino dvorane u zonama Centra I i Centra II sličnih kapaciteta od 400-500 sjedala, odnosno 480-600m . Od institucija koje se bave implementacijom kulturnih projekata važno je spomenuti: Obnovljenu Gradsku biblioteku, Bošnjačku zajednicu kulture «Preporod», Kulturno-umjetničko društvo «Sanski Biseri», Amatersko pozorište «Teatar art», NVO «Mejrem» i JU Centar za mlade, kulturu, sport i informiranje "Kult Media".

U općini Bužim uspješno djeluje jedno kulturno-umjetničko društvo. Dom kulture ne zadovoljava potrebe ove općine pa je u toku izgradnja novog doma kulture. I u Bužimu također uspješno djeluje odjeljenje Muzičke škole iz Bihaća.

Na području cijele regije u seoskim područjima kulturni život je jako siromašan i uglavnom se odvija u trošnim „domovima", što ni izbliza ne zadovoljava potrebe lokalnog stanovništva. Za razvoj kulture na prostoru regije Una-Sana, vrlo bitno je povezivanje organizacija sa područja sve tri općine radi zajedničkog osmišljavanja kulturnog života regije i objedinjavanja postojeće ponude u kulturi, a posebno na relaciji urbana sredina - ruralna. Ruralna područja, u kojima živi većina populacije moraju aktivnije biti uključena u kulturni život regije Una-Sana.

Sport i rekreacija

Na ovom prostoru postoje i aktivne su gotove sve sportske aktivnosti od nogometa, košarke, rukometa, odbojke, tenisa, borilačkih sportova, šaha, do planinarenja, kajakaških sportova i sl. Međutim, situacija u sportu prati cjelokupnu situaciju, tako da nedostatak finansijskih sredstava uveliko predstavlja kočnicu daljem razvoju i eventualnom postizanju zavidnih rezultata.

Osnovne i srednje škole na području cijele regije uglavnom posjeduju fiskulturne sale, dok Srednjoškolski centar u Sanskom Mostu koristi Gradsku sportsku dvoranu. Bosanska Krupa i Bužim nemaju sportsku dvoranu i upravo su u toku aktivnosti na pripremama za izgradnju sportskih dvorana u oba grada. Gradovi regije uglavnom imaju otvorene terene, fudbalska igrališta različitog kvaliteta i kapaciteta, prilagođene timovima koji se takmiče u nižim ligama. Od sportskih igrališta značajno je pomenuti slijedeća: Podgrmeč, Zdena, Rudar, Kamengrad i Sloboda u Sanskom Mostu, zatim nogometni stadion sa dva travnata terena na SRC "Ade", nogometno igralište u MZ Bosanska Otoka, nogometno igralište u MZ Jezerski i nogometno igralište u MZ Jasenica u općini Bosanska Krupa i nogometno igralište NK Vitez u Bužimu. U svim općinama postoje betonska sportska igrališta uglavnom uz škole kako u gradovima tako i u seoskim mjesnim zajednicama.

Na području regije Una-Sana djeluje mnoštvo sportskih klubova (nogomet, košarka, rukomet, karate, kajak, ronjenje, biciklizam, lov, ribolov, šah itd.) koji su uglavnom uključeni u općinske Sportske saveze. Osnovna karakteristika svih sportskih društava je nedostatak novca koji je neophodan za značajnije sportske rezultate. U kolektivnim sportovima koji se uglavnom najviše njeguju (nogomet, košarka), a gdje su i najveća ulaganja, nije bilo nekih značajnijih sportskih uspjeha. Značajnije sportske uspjehe uglavnom postižu individualni sportovi kao što su karate, kick box, ribolov itd.

Zanimljivo je napomenuti da regija Una-sana koja raspolaže možda i najljepšima rijekama u ovom dijelu Evrope, skoro da nema izgrađenu nikakvu sportsku i rekreacionu infrastrukturu na svojim mnogobrojnim rijekama. Također postoje, ali sa nezapaženim rezultatima kajakaški i ronilački klubovi. Sportovi na vodi za koje regija Una-Sana ima sve prirodne predispozicije

izuzetno su slabo razvijeni. Na području općine Sanski Most postoje tri otvorena bazena u privatnom vlasništvu dok u općinama Bosanska Krupa i Bužim nije izgrađen niti jedan bazen. Kada su u pitanju igrališta i tereni za igru, rekreaciju i odmor djece, skoro da i ne postoje takva igrališta osim jedno u Bužimu, i nekoliko sasvim malih igrališta u Sanskom Mostu i Bosanskoj Krupi.

K. Privreda

Privreda regije Una-Sana nalazi se u izuzetno teškom stanju. Kao i u cijeloj BiH, privreda općina Sanski Most, Bosanska Krupa i Bužim je opterećena posljedicama ratnih razaranja, nezadovoljavajuće provedenim procesom privatizacije, nedefinisanim, nestabilnim i neujednačenim pravnim sistemom, nestabilnim političkim sistemom, nepovoljnim kreditnim aranžmanima, nedostatkom ulaganja u privredu, posebno nedostatkom stranih investicija.

Okosnicu privrede regije Una-Sana trenutno čini eksploatacija drvene mase, uglavnom izvozom sirovine a vrlo su skromni rezultati ostvareni u finalnoj obradi drveta na sve tri općine, s obzirom da ova regija raspolaže sa ogromnim šumskim bogatstvima. Eksploatacija rudnih bogatstava je na jako niskoj razini kad se uzmu u obzir bogata nalazišta boksita i mangana kao izuzetno cijenjenih i rijetkih ruda. Glavnina privrede oslonjena je na poljoprivrednu proizvodnju, trgovinu i usluge. Ruralni turizam, kao jedan od velikih razvojnih potencijala ove regije do sada nije bitnije zaživio. Na području sve tri općine postoji veliki broj registriranih privrednih društava od kojih je skoro zanemarljiv procenat izvoznika.

Budući da se cijela regija u budućnosti planira oslanjati na razvoj poljoprivredne proizvodnje i turizma, to ćemo u ovom dokumentu za ove dvije oblasti dati više podataka.

Poljoprivredna proizvodnja

Regija Una-Sana posjeduje značajan potencijal za razvoj poljoprivredne proizvodnje, koji nije dovoljno iskorišten i u toj činjenici ova regija traži svoju razvojnu šansu.

Prema pokazateljima ovo područje je izuzetno pogodno za stočarstvo (posebno uzgoj goveda i ovaca), te za uzgoj krmnog bilja, proizvodnju krompira, ali i povrtlarskih kultura uz primjenu savremenih agro - tehničkih

mjera a u posljednje vrijeme trendovi su nametnuli proizvodnju zdrave hrane, u čemu regija Una-Sana ima najviše prednosti i šanse.

Region ima različite prirodne resurse za proizvodnju poljoprivrednih proizvoda. Različitost se očituje u prirodnim i ekonomskim uslovima, kapacitetima za poljoprivrednu proizvodnju, visini nacionalnog dohotka, broja zaposlenih, gustoći naseljenosti i drugim karakteristikama. Problem u postavljanju temelja razvoja poljoprivrede predstavlja činjenica da ne postoji sustavna i pouzdana evidencija o državnom poljoprivrednom zemljištu, te oblicima korištenja i raspolaganja (podaci o površini, pregledne karte). Vlasnička struktura zemljišta pokazuje prevagu zemljišta u privatnom vlasništvu u odnosu na društveno zemljište.

Oranične površine po načinu korišćenja

Pregled stanja zemljišta i šuma na području općine Sanski Most je dat u narednoj tabeli.

Tabela 31. Zemljište i šume na području općine S.Most

Općina	Zemljište u km ²			Šuma	Neplodna zemlja
	Obradiva	Oranice	Ukupno		
Sanski Most	139,92	239,58	379,5	383	18,67

Izvor podataka: Općina Sanski Most

Broj: 01/11 28. januar, 2011 god. Službeni glasnik Općine Sanski Most

Strana ²³

Iz priložene tabele vidi se da najveći dio prostora zauzima šumsko zemljište 49,02%, dok nešto manju površinu zauzima poljoprivredno zemljište 48,58% od ukupnog prostora. Neplodno zemljište zauzima 2,39% ukupne površine. Površine pod naseljima, saobraćajnom infrastrukturom, rudokopima, industrijskim objektima i dr. zauzima oko 3,23% površine općine Sanski Most.

I u općini Bosanska Krupa je situacija slična što se vidi iz donje tabele s tim da je u ovoj općini daleko manje obrađene zemlje u odnosu na općinu Sanski Most:

Općina	Zemljište u km ²			Šuma	Neplodna zemlja
	Obrađiva	Oranice	Ukupno		
Bosanska Krupa	168,85	91,90	260,75	270,00	30,25

Izvor podataka: Općina Bosanska Krupa

Općina Bužim:

Općina	Zemljište u km ²			Šuma	Neplodna zemlja
	Obrađiva	Oranice	Ukupno		
Bužim	27,38	51,16	78,54	47,10	3,59

Izvor podataka: Općina Bužim

Regija	Zemljište u km ²			Šuma	Neplodna zemlja
	Obrađiva	Oranice	Ukupno		
Una-Sana	336,15	383,08	718,79	700,10	52,51

Ribnjičarstvo i ribarstvo

Na širem području Sanskog Mosta izgrađen je samo jedan mali pastrmski ribnjak koji se nalazi kod izvorišta Zdene. Zbog potrebe angažiranja ukupnog protoka Zdene za vodoopskrbu za vrijeme sušnog razdoblja nema uvjeta za proširenje ribnjaka, a vjerovatno je da će biti neophodan i potpuni prestanak rada. U općini Bosanska Krupa postoji jedan ribnjak u privatnom vlasništvu i pogon Ekoriba - Krušnica koji vrši uzgoj mlađi za približavanje rijeka.

Inače sve tri općine imaju ogromne resurse za razvoj ribarstva ali samo kao turističko sportske ponude, budući da je cijela regija izuzetno bogata vodenim tokovima i akumulacijama vode koje posjeduju zavidan riblji fond.

Stočarstvo

Stočarska proizvodnja je tradicionalno najviše zastupljena na ovim prostorima, a naročito govedarska proizvodnja mlijeka i tov junadi. Redovan otkup i plaćanje otkupljenog mlijeka kao i stimuliranje države utiče na intenziviranje stočarske proizvodnje. Prosječna proizvodnja mlijeka po grlu je 1814 litara u toku laktacije što je malo s obzirom na genetski potencijal grla koje farmeri posjeduju. Edukacijama i prihvaćanjem novih tehnologija, proizvodnja po grlu se mora povećati barem na 2500 litara po grlu godišnje (prosjek u EU 3500-4000 l). Uočeno je da je na području regije sve veći broj specijaliziranih farmi koje su ekonomski isplative, a sve više farmera odustaje od proizvodnje mlijeka sa jednom kravom.

Općina Bužim raspolaže sa 2150 muznih krava, općina Bosanska Krupa sa 4.000 muznih krava, Broj: 01/11 28. januar, 2011 god. Službeni glasnik Općine Sanski Most Strana ²⁴

općina Sanski Most sa 4.795 što predstavlja značajan potencijal za razvoj mljekarstva. Na području regije Una-Sana postoji sistem otkupa mlijeka od poljoprivrednih proizvođača a najveći otkupljivači su: Meggle,

Yezerka Milex, Mljekara Prijedor. U postojećim uvjetima ovčarstvo kao grana stočarstva nije niti izbliza razvijena u obimu koji dozvoljavaju uvjeti i demografska osnova na području regije Una-Sana. Program intenzivnog ovčarstva treba realizirati kao prateća grana stočarstva zato što nije biološki konkurent niti jednoj vrsti domaćih životinja u pogledu ishrane. Zbog načina prehrane mogu se lako prilagoditi na površine s većim nagibom koje su pogodne za stvaranje pregonskih pašnjaka. Proizvodni pravci u ovčarskoj proizvodnji su meso, mlijeko, vuna i sirovine za daljnju preradu.

Razvojem i organizacijom stočarstva trebaju se stvoriti uvjeti za izgradnju pogona za preradu mlijeka kako kravljeg tako i ovčjeg (sir, maslac i drugi mliječni proizvodi), pogona za preradu vune i koža iz čega se može razviti i zanatstvo ili kućna radinost npr. za izradu ćilima. U periodu od 1998. do 2004. godine u na području USK-u prisutno je znatno povećanje goveda sa 31.651 na 35.776 (11,5%). Najveće povećanje bilo je kod ovaca 42% (63.721 : 44.935), svinja za tri puta (2.911 : 600), koza za 39% (3.037 : 2.187), košnica pčela za 61% (18.690 : 11.620). Smanjuje se broj konja sa 5.179 u 1998.-oj na 2.503 u 2002.-oj godini.

Positivno je primjetiti da Regija Una-Sana bilježi blagi rast u stočnoj proizvodnji osim u slučaju svinja i konja.

L. Šumarstvo

Prema važećoj šumsko privrednoj osnovi, državne šume na regiji Una-Sana svrstane su u slijedeće kategorije: Visoke šume, Šumske kulture, Goleti i šibljacii podesni za pošumljavanje, Izdaničke šume, Izdaničke šume nepodesne za gazdovanje. Ukupno državnih šuma i šumskih zemljišta na općini Sanski Most leži na površini od 31.861 ha, na općini Bužim 4.710,9 ha i na općini Bosanska Krupa 29.000 ha. Šumske površine na sve tri općine su bogate šumskim plodovima raznim vrstama jestivih gljiva, kestena, šipka itd. Svi ti plodovi su izvoznog karaktera i zbog visoke tržišne vrijednosti potrebno je organizirano i blagovremeno skupljati i preko mreže otkupnih firmi uz garantiranu cijenu plasirati na tržište. Ovaj vid proizvodnje interesantan je za stvaranje prihoda, posebno stanovništva koje nema mogućnosti ulaganja i nalazi se dalje od urbanog područja.

Veliki problem u šumarstvu na regiji Una-Sana predstavljaju ogromne količine miniranih područja u šumskim predjelima što otežava eksploataciju šumskih bogatstava kao i samo sakupljanje šumskih plodova i ljekovitog bilja.

M. Građevinarstvo

U građevinskom sektoru na regiji Una-sana zanimljivo je primjetiti da se iz godine u godinu smanjuje broj zaposlenih. Inače, ova privredna grana je ostala poprilično nerazvijena jer postoji mali broj značajnijih građevinskih preduzeća i to sa veoma malom operativom. Ovdje je potrebno izdvojiti preduzeće Kovgrad Bužim koje posjeduje značajniju operativu i bavi se uglavnom građevinskim radovima u niskogradnji, izgradnji i održavanju puteva. U svim općinama djeluje po nekoliko manjih građevinskih preduzeća od kojih se može izdvojiti BC gradnja iz Bosanske Krupe i TIIM iz Sanskog mosta. Što se tiče izgradnje stambenih i drugih objekata, u proteklom periodu najviše je izgrađenih objekata u Sanskom Mostu.

N. Trgovina

I na području regije Una-Sana trgovina obavlja nezamjenjivu funkciju posredovanja između proizvođača i korisnika ili potrošača. Ekonomski pokazatelji govore o trendu rasta u oblasti trgovine jer uporedni pokazatelji prometa roba i usluga u periodu 2002.-2004.godina u stalnom su usponu. Istodobno i brojčani pokazatelji koji se odnose na broj registriranih obveznika obuhvaćenih ovim podacima kao i broj zaposlenih imaju tendenciju blagog porasta. Međutim, u uporedbi sa brojčanim pokazateljem povećanja apsolutnog iznosa prometa roba i usluga ostvarenog u ovom periodu vidljivo je da trend povećanja broja registriranih obveznika kao i zaposlenika možda nije u očekivanom postotku realnog mogućeg povećanja.

Ovi podaci govore o realnom stanju u ovoj oblasti i odnose se na protekli period u kojem je formalno završen proces tranzicije vlasništva, odnosno završen je proces privatizacije državnog kapitala velikih trgovačkih kuća u svim općinama. Međutim, završeni proces privatizacije nije polučio očekivane rezultate u oblasti

zapošljavanja jer se promjenio ekonomski ambijent, a i prihvaćen je novi načini obavljanja trgovine. Ove činjenice kao i okolnosti evidentnog postojanja «sivog» tržišta smanjuju realnu mogućnost bržeg razvoja oblasti trgovine.

Način obavljanja trgovačke djelatnosti poprima sve više obilježja organiziranja prodaje putem velikih trgovačkih kuća koje u svom asortimanu nude kupcu na jednom mjestu robu široke potrošnje, i praktično svaka općina ima najmanje jedan objekat takve vrste i namjene.

Kada je u pitanju asortiman roba i ponuda u trgovačkim centrima i malim trgovinama, primjetan je ogroman nesrazmjer u ponudi između domaćih i uvoznih proizvoda u korist uvoznih. Također je prisutan i problem niskih plaća zaposlenih u trgovini kao i nedostatak ili nepoštovanje propisa iz oblasti prava radnika i propisa koji regulišu način rada trgovina (inspekcijски nadzor, radno vrijeme, sanitarni propisi itd.).

O. Ekološki status regije

Regija Una-Sana je usljed ratnih okolnosti i zapostavljenosti u ranijem sistemu, ostala bez velikih industrijskih središta i velikih zagađivača, što u današnjim trendovima predstavlja pozitivnu tačku. Može se reći da je okoliš na cijelom području regije Una-Sana potpuno očuvan i nezagađen, ako ga usporedimo sa okolišem u susjednim regionima i regijama Evrope. To regiji Una-Sana otvara nove razvojne mogućnosti ako se na vrijeme cijela regija strateški odredi prema daljnjem očuvanju okoliša i nastojanjima da se cijela regija proglasi i održi kao ekološka regija.

Ogromna šumska bogatstva, kao pluća regije i neiscrpna vodena bogatstva u mnogobrojnim rijekama ostala su uglavnom sačuvana i potrebno je hitno donijeti odgovarajuće zakonske propise i pokrenuti široke akcije na očuvanju ovakvog stanja i njegovom unapređenju.

Razvoj eko turizma i ekološki zdrave hrane su itekako mogući na području regije Una-Sana, svakako uz pravilno i pravovremeno reagiranje na zaštiti ekološkog statusa regije.

P. Turizam i ugostiteljstvo

Turizam

Turizam spada u najekspanzivnije grane svjetske privrede. Politika, nauka i privreda ocjenjuju turizam kao privrednu granu koja je od jako velikog značaja, kako u ekonomskom, tako i u ekološkom, socijalnom i kulturnom smislu.

U Evropskoj uniji (EU) turizam ostvaruje 5,5% bruto domaćeg proizvoda, osigurava 6% radnih mjesta i čini više od 30% izvoza na području usluga. Rasprave se vode jedino o tome da li turizam na međunarodnom tržištu predstavlja najveću privrednu granu, ili možda drugu ili treću po veličini, uz i nadalje velik ekspanzijski potencijal.

Od turizma ne očekuju samo pojedine zemlje, već i Evropska komisija, mogućnosti za stvaranje Broj: 01/11
28. januar, 2011 god. Službeni glasnik Općine Sanski Most Strana ²⁶ novih
radnih mjesta s pozitivnim učinkom na bilanse uspjeha, na životni standard i kvalitet življenja stanovništva.

Današnji trendovi u oblasti turizma i ugostiteljstva određuju nekoliko konkretnih postulata ako želimo razvijati ovu oblast. To je prije svega uobličavanje domaće-lokalne-autohtone ponude odnosno domaćeg turističkog proizvoda. Ovo specifično tržište zahtjeva da ponudite proizvod koji ima domaću «marku» tj. da je autohton, odnosno da je obilježen karakteristikama ovog područja bilo prirodnim, dakle izvornim i neponovljivim ili da je nastao radom domaćih ljudi, i da odražava stanje kulture i duhovnosti domaćih ljudi i njihovog kraja.

Trenutna situacija, kada ne postoje turističke zajednice organizirane na nižoj razini osim kantonalnoj, smatramo da to nije dobar model za razvoj ove oblasti.

Na temelju sprovedenih istraživanja utvrđeno je da regija Una-Sana ima:

- veoma povoljan geografski položaj
- vode koje imaju i po kvalitetu i kvantitetu značajan potencijal za višenamjensko korištenje,
- zemljište, šume i mineralne sirovine koje predstavljaju izuzetno vrijednu bazu za proizvodnju,
- prirodne ljepote i pogodnosti za razvoj turizma,
- kulturno-historijsko nasljeđe,
- klimu koja je povoljna za razvoj svih djelatnosti,
- biodiverzitet i različitost flore i faune.

Ugostiteljstvo

Široka je lepeza ugostiteljskih objekata na regiji Una-Sana, od običnih malih kafića i kafana do restorana i hotela. Podaci pokazuju da broj ugostiteljskih obveznika i zapošljavanje u oblasti ugostiteljstva raste i na području regije Una-Sana kao i na području USK-a, a uzrok tome je i ostvareni promet. Tradicijsko nasljeđe i zanimanje za sektor ugostiteljstva na području regije Una-Sana je uveliko pomoglo u oživljavanju ratom uništene i devastirane ugostiteljske infrastrukture. Primjetno je oživljavanje i razvoj ugostiteljstva koje u sprezi sa turizmom nudi lepezu usluga koje bi mogle biti interesantne za domaće i strane turiste, te razne turističke agencije i turoperatore. U svakoj općini regije Una-Sana nalazi se najmanje jedan hotel i više motela koje, za početak mogu odgovoriti zahtjevima trenutno skromne turističke ponude. Primjetan je nedostatak ugostiteljskih objekata-restorana, koji u svojoj ponudi imaju isključivo kulinarske specijalitete sa ovih područja. Za očekivati je da će se u narednom periodu ugostitelji više fokusirati na domaće specijalitete u svojoj ponudi i istaknuti tradicijske vrijednosti ugostiteljske ponude regije Una-Sana. Uz ugostiteljstvo su tijesno vezane usluge turoperatora kojih na području regije Una-Sana nema, čemu je uzrok neadekvatna organizacija turističke zajednice koja je sada na kantonalnom nivou. Prebacivanjem turističke zajednice na općinske nivoe postigla bi se bolja sinhronizacija aktivnosti i ponude ugostitelja i odnosi ponude i potražnje kada je upitanju ugostiteljstvo.

R. Prirodne i historijske vrijednosti

Regija Una-Sana predstavlja veoma zanimljivu turističku destinaciju, što je rezultat njenog geografskog položaja, izuzetnih prirodnih ljepota, klimatskih uvjeta i kulturno historijskog nasljeđa. Ogroman je broj spomenika prirode na ovom području isto tako zaštićenih spomenika prirode. U općini Sanski Most: Pećina Hrustovača proglašena je spomenikom prirode. Posjeduje naučno-istraživačke, obrazovne, turističko-rekreativne i druge vrijednosti, izvor rijeke Dabar stavljen je pod zaštitu kao spomenik prirode (Ovaj objekat ima veliko značenje za hidrološka istraživanja), Dabarska pećina je stavljena pod zaštitu kao spomenik prirode (Pećina posjeduje naučnu i rekreativnu namjenu), vodopad Bliha - „Blijski skok" predstavlja prirodnu zanimljivost pa je stavljen pod zaštitu kao spomenik prirode (vodopad ima naučnu i turističko-rekreativnu vrijednost), izvor Zdena predstavlja Spomenik prirode. Ovi, kao i ostali evidentirani spomenici (Grbića pećina, Pećina Suvaja, Kerkezova pećina, Jama Oko) prirode na području Sanskog Mosta nisu naučno dovoljno istraženi, tako da se nije ni utvrdila adekvatna zaštita, uređenje i uključivanje u razvoj. I područje općine Bosanska Krupa obiluje prirodnim ljepotama i spomenicima prirode, izvor rijeke Krušnice, kanjon Une, mnogobrojne riječne ade na Uni kao i sama rijeka Una, predstavljaju neprocjenjiva prirodna bogatstva. Za područje regije Una-Sana po lovnom i prirodnom bogatstvu može se reći da je poznato jer je priroda ovdje darovala sve što lovstvo zahtjeva. Područje je bogato i biološki i ekonomski vrijednim vrstama divljači te sa ribom raznih vrsta. Isto tako na području općine Bužim, na lokaciji MZ Vrhovske, smješteno je Bužimsko jezero koje je u prirodnom ambijentu formirano kao vještačka vodena akumulacija i kao takva predstavlja vrlo izazovnu oazu. Jezero ima funkciju riborivira kao zona za održavanje ribarskog takmičenja i odmor u zdravom ambijentu. U Bužimu također postoji tradicija korištenja izvorske vode "Svetinja" koja seže u daleku prošlost. Voda izvire u ozelenjenom ambijentu iz izvora koji svaki 45 minuta, presušuje i naglo se pojavi voda u izvorištu, i slijeva se niz vodopad visine 16 metara. Zanimljivost izvora ogleda se iz razloga što svake godine 6 maja hladna voda poteče tačno u podne, čemu prisustvuje na hiljade znatiželjnika. Iz navedenog se vidi da izvor "Svetinja" predstavlja ponudu jedinstvenog turističkog proizvoda i nalazi se 12 km istočno od Bužima, nadomak starog grada Čavnika.

S. Kulturno-istorijske vrijednosti

Na području regije Una-Sana, Zavod za zaštitu spomenika kulture prirodnih znamenitosti i Broj: 01/11 28. januar, 2011 god. Službeni glasnik Općine Sanski Most

Strana ²⁸ rijetkosti

registrovao je, odnosno zaštitio više nepokretnih spomenika kulture, i to: Musala u Kamengradu, Stari grad Kamengrad, Zgrada stanice Narodne milicije - Palanka, Veliki grad-Kijevac, Zgrada II zasjedanja

ZAVNOBIH-a - Sanski Most (srušena tokom ratnih dejstava, trenutno u fazi rekonstrukcije), Stari grad Bosanska Krupa, Stari grad Jezerski, Stari grad Bužim, najstarija drvena džamija u Bužimu, rodna kuća reisa Džemaludina Čauševića reformatora u Arapuši, Bosanska Krupa itd. Sve ove lokalitete potrebno je ponovo aplicirati Komisiji za zaštitu kulturno-historijskog nasljeđa BiH kako bi se njihov značaj podigao na još viši nivo.

Na preostoru regije Una-Sana nalaze se i mnogobrojna druga nalazišta kao što su: nalazišta prahistorijskog doba, nalazišta rimskog doba, nalazišta srednjeg vijeka (utvrda), nekropole stećaka, opšta nalazišta srednjeg vijeka, spomenici iz turskog perioda, spomenici iz perioda austro-ugarske uprave, memorijalnih cjelina iz NOR-a (Korčanica, Jasenica), urbanih cjelina i prostora za tradicionalne manifestacije.

Š. Industrija

Rudarstvo

Područje regije Una-Sana raspolaže sa značajnim zalihama prirodnih minerala koje predstavljaju solidnu osnovu za razvoj rudarstva, energetike i industrije. Na toj osnovi izgrađeni su sljedeći kapaciteti:

- eksploatacija ugljena na području Kamengrada, na lokalitetu površinskog kopa Zlauša u Goricama
- eksploatacija boksita na području Sanskog Mosta i Bosanske Krupe,
- proizvodnja opekarskih proizvoda u Sanskom Mostu,
- eksploatacija mangana na području općine Bužim.

Poslije rata većina ovih izgrađenih kapaciteta nije u funkciji izuzev proizvodnje opekarskih proizvoda u Sanskom Mostu. Rudnici boksita u Bosanskoj Krupi su privatizirani u procesu privatizacije i trenutno se vrši eksploatacija kojanije ni blizu prijeratnog nivoa. Rudnik mangana u Bužimu također vrši eksploataciju u malim količinama iako ima elaborat o istraživanju koji su radile ovlaštene kuće iz bivše SFRJ. Nakon rata urađena je studija izvodljivosti koju je uradila američka kompanija. Postoji urađen projekat za valorizaciju rude mangana, te za proizvodnju mangan dioksida, manganovih metala i manganove soli.

Tekstilna industrija

Od 1957. godine pa sve do početka rata tekstilna industrija Unsko-sanskog kantona, sa svojih 10 međusobno tehnološki povezanih tvornica i 8.431 zaposlenih u 1999.-oj godini (13,12% od ukupno zaposlenih u USK-u, odnosno 11,1% zaposlenih u ovoj grani industrije BiH), bila je nosilac razvoja ovoga kraja. Proizvodni kapaciteti građeni su na bazi uvozne sirovine (pamuka, vune, sintetskih i kemijskih vlakana, uvozne opreme, boja i kemikalija). Radi toga ova industrijska grana morala je biti i izvozno orijentirana.

Najveći prijeratni proizvođač tekstilne industrije u općini Sanski Most bio je «Sana» iz Sanskog Mosta koji je u 1991.-oj godini bilježio vrijednost proizvodnje od 6.000.000,00 KM i broj zaposlenih od 400 radnika. Nažalost obnova ove firme je tekla sporo i 1996. godine imala je svega 35 uposlenih. Do danas ova firma nije privatizirana i u zadnje četiri godine ne proizvodi.

Danas sa većim korištenjem kapaciteta u tekstilnoj industriji općine Sanski Most, egzistiraju privatna i mješovita preduzeća:

- TK Bosna d.o.o. Sanski Most, privatizirana od strane privatne firme «Catago sport», koja Broj: 01/11 28. januar, 2011 god. Službeni glasnik Općine Sanski Most
- Strana ²⁹
- se uglavnom bavi proizvodnjom sportske opreme za izvoz i, -
Fis-Trade d.o.o. Sanski Most.

U općini Bosanska Krupa najveći prijeratni proizvođač takstila bila je Konfekcija Lepa Radić koja je poslovala u okviru kompanije Kombiteks. Danas Konfekcija Lapa Radić, sadašnji Amratex, ne radi i loša privatizacija i vođenje preduzeća nakon rata su totalno uništili nekada uspješnog proizvođača. I manji tekstilno pogon nastao nakon rata, d.o.o. Julio je zaustavio proizvodnju zbog lošeg plasmana roba na tržištu i nemogućnosti da nađe stabilnog stranog partnera. Butex iz Bužima dijeli istu sudbinu ostalih tekstilaca na regiji Una-Sana.

Danas, nekada glavni nosioci predratnog razvoja tekstilne industrije i privrede općenito, rade povremeno uz neznatno korištenje kapaciteta

Drvena industrija

Kako je rečeno u gornjem dijelu ovog dokumenta šumski fond raspolaže sa dovoljnim količinama drveta za razvoj drvene industrije na regiji Una-Sana.

Na regiji Una-Sana prije rata radile su slijedeće tvornice:

- Sanski Most: pilana, fabrika iverice, fabrika za izradu garnitura tapeciranog namještaja od iverice, fabrika namještaja od punog drveta, proizvodni pogoni za izradu podnog parketa, postrojenje za proizvodnju ljuštilica za furnir i materijala za pakovanje,
- Sanica: pilana, fabrika šperploča, fabrika lijepljenih laminata, fabrika za izradu furnira.
- Bosanska Krupa: drveni kombinat ŠIP UNA sa svojim pogonima u Bosanskoj Krupi, Otoci, Jaseni ci, Bužimu, nekadašnji gigant u proizvodnji iverice i finalnoj proizvodnji namještaja, danas ne radi i većina pogona je totalno uništena i ne postoje.
- Bužim: Abonus, privatizirani pogon nekadašnjeg ŠIP Una danas sa relativnodobrim uspjehom egzistira.

Današnji nosioci drvene industrije na području općine Sanski Most su:

1. Adles - proizvodnja građevinske stolarije i elemenata
2. Files - proizvodnja rezane građe
3. Horozović - proizvodnja rezane građe
4. Hor-Al - proizvodnja rezane građe
5. Montes-ŠEHA - proizvodnja građevinske stolarije i montažnih kuća
6. CAT - obrada drvenog otpada i proizvodnja goriva za grijanje
7. Vrhpolje promet - obrada drvenog otpada i proizvodnja goriva za grijanje

U poređenju sa predratnom proizvodnjom, sadašnji nivo proizvodnje u drvnoj industriji regije Una-Sana je znatno niži.

Poluproizvodi kao što su šperploče, iverica i fina iverica ne proizvode se, finalnu proizvodnju namještaja vrše manje privatne firme. Objekti, oprema i instalacije velikih drvnih kombinata su pretrpjele znatnu štetu i što je najbitnije, izgubljena su strana tržišta.

Strategijom razvoja drvene industrije favoriziraju se ulaganja u razvoj proizvodnje namještaja i ostalih finalnih proizvoda da bi se smanjila sječa i izvoz sirove drvene mase.

Na osnovu prezentiranih pokazatelja o šumskim bogatstvima regije Una-Sana nije teško zaključiti da šumarstvo i drvena industrija predstavljaju osnovu za razvoj ovog kraja, uz uslov pokretanja finalne proizvodnje i pronalaska strateških partnera iz inostranstva koji će obezbjediti ulaganja i inostrano tržište..

Prehrambena industrija

Prehrambena industrija je imala važnu ulogu u ukupnoj strukturi privrede regije Una-Sana. Ona je u 1991.-oj godini zapošljavala 2.592 radnika ili 4,03% od ukupnog broja zaposlenih u Kantonu (9,8% od ukupno zaposlenih u ovoj grani industrije u BiH).

Danas se broj zaposlenih u prehrambenoj industriji USK-a smanjio za 52%. Prehrambenu industriju u USK-u čini proizvodnja: brašna, tjestenine, pekarskih proizvoda, mliječnih proizvoda, ribe, mesa, piva, konditorskih proizvoda, prerađenog voća i povrća.

Najznačajniji proizvođači hrane u Sanskom Mostu su:

1. Agri San - uzgoj usjeva i stoke (mješovita proizvodnja)
2. Api Med - uzgoj pčela, proizvodnja meda i ostalih pčelinjih proizvoda
3. Čapljanica - prerada mlijeka i proizvodnja mliječnih proizvoda
4. Terra Sana - poljoprivredna zadruga
5. Euro Koka - uzgoj pilića
6. Voćna Oaza - uzgoj voća
7. Peradarstvo Halilović - uzgoj koka nosilja i jaja

Mljekara «Meggle», iako locirana na prostoru općine Bihać, vrši otkup mlijeka i na prostoru općine Sanski Most, Bosanska Krupa i Bužim te na taj način značajno podupire ovu vrstu proizvođača. Ovom segmetnu doprinosi dijelom i mljekara «Čulić» iz Prijedora kao i mljekara „Jezerka Milex" Jezerski. Posljednjih godina došlo je do formiranja više malih proizvođača hrane na području regije Una-Sana koji uspješno rade, prije svega u mesnoj industriji.

Poljoprivredni proizvođači regije Una-Sana bili su organizirani i djelovali su dobrim djelom u zadrugama, od kojih se većina nalazi u stečaju a mali broj je privatiziran. Donošenjem novog zakona o zadrugama u svim općinama u zadnje vrijeme je formirano nekoliko, novih manjih zadruga koje bi trebale biti okosnica razvoja primarne poljoprivredne proizvodnje općine.

Metaloprerađivačka industrija

U ukupnoj strukturi privrede Unsko-sanskog kantona metaloprerađivačka industrija ima značajnu ulogu. U 1991.-oj godini ostvarila je proizvodnju u vrijednosti od 70 miliona KM ili 6,7% od ukupne BiH proizvodnje. Zapošljavala je 2.200 radnika ili 5,6% od ukupno zaposlenih u ovoj djelatnosti Bosne i Hercegovine.

Asortiman proizvoda je uzak - uglavnom poluproizvodi namijenjeni građevinskoj, mašinskoj i drugim komplementarnim industrijama.

U toku rata većina objekata metaloprerađivačke industrije je oštećena. U Sanskom Mostu i Lušci Palanci metaloprerađivačka oprema, zgrade i infrastruktura su uništeni. Mada je u odnosu na predratno stanje, kada je metaloprerađivačka industrija bila u razvojnem trendu, broj stručnog tehničkog kadra reducirana, ipak ovaj sektor industrije raspolaže sa obučanim i specijalizovanim majstorima, tehničarima i inženjerima i može da obezbjedi rast proizvodnje i ostalih pokazatelja uspješnog poslovanja za narednih pet godina.

Najznačajniji metaloprerađivački proizvođač u Sanskom Mostu su:

1. GAT - CNC tehnologija i proizvodnja alu profila i dijelova za motorna vozila
2. PIPELINE - proizvodnja metalnih konstrukcija
3. SBC Inženjering - projektovanje i proizvodnja čeličnih konstrukcija
4. Metalix - proizvodnja metalnih konstrukcija dok su prije rata bila poznata poduzeća, a koja trenutno ne rade:
  - «Metal Rad» Sanski Most,
  - «Fabrika spojnice» Sanski Most,
  - «Famos-Fabrika spojnice» Sanski Most,

U Bosanskoj Krupi je prije rata uspješno radilo proizvođač prikolica GOŠA, koji je nakon privatizacije i nekoliko prosljeratnih vlasnika, danas Krupa kabine i relativno uspješan proizvođač kabina i traktora. U Bosanskoj Krupi je također radila i Tvornica za preradu metala (TPM) u čijem krugu danas, nakon privatizacije posluje više firmi koje se bave obradom metala. Također, u Bosanskoj Krupi, u metalnoj industriji uspješno radi i preduzeće ZAH koje je uglavnom izvozno orjentirano i radi za partnere iz inostranstva.

Industrija građevinskih materijala

Proizvodnja građevinskih materijala omogućava značajno povećanje broja zaposlenih. Prethodna istraživanja i analize prirodnih resursa ukazuju na postojanje raznih vrsta sirovina za proizvodnju građevinskih materijala na regiji Una-Sana, a naročito visoko-vrijednim kamenom.

Pored toga javljaju se sljedeći mineralni resursi:

- ugalj,
- kvarcni pijesak,
- keramička glina,
- tufovi,
- i slično.

Osnovni nosioci industrije građevinskih materijala su:

1. Splonum d.d. Sanski Most,
2. Beton-Gal Sanski Most
3. Divel Sanski Most
4. Kostermaier d.o.o. Bosanska Krupa

U postratnom periodu obnove, općina Sanski Most je pokazala zavidan nivo aktivnosti u izgradnji privatnih i javnih objekata, infrastrukture, stambenih jedinica za ugrožene kategorije stanovništva i td., koje su sve skupa dobrim djelom doprinosile razvoju ovog sektora. U općini Bosanska Krupa je u poslijeratnom periodu najveći dio građevinske operative i proizvodnje građevinskog materijala bio angažiran na obnovi porušenih objekata jer je ova općina bila jedna od najporušenijih u BiH. Danas se i u Bosanskoj Krupi i Bužimu grade novi, moderni stambeni i poslovni objekti.

T. Civilno društvo

Nevladin sektor, razvojne i međunarodne organizacije

Na području regije Una-Sana registrirano je mnoštvo nevladinih organizacija, od razvojnih agencija do različitih udruženja. Ovim organizacijama obuhvaćeni su skoro svi segmenti života, od sportskih društava, udruženja lovaca, ribolovaca, udruženja žena, udruženja osoba sa posebnim potrebama, romskih udruženja do udruženja mladih i udruženja za nadzor nad poštovanjem ljudskih prava. Na regiji Una-Sana također su prisutne i razne međunarodne organizacije koje su u poratnim vremenima imale uglavnom humanitarni karakter a u novije vrijeme su to uglavnom organizacije koje rade na razvoju regije.

Od razvojnih agencija vrijedno je spomenuti da općina Sanski Most ima Lokalnu razvojnu agenciju LORCA i općina Bužim novoformiranu agenciju ARKA. Općine Sanski Most, Bosanska Krupa i Bužim su osnivači i članovi Lokalne akcione grupe Una-Sana koja je NVO osnovana na principima LEADER inicijative EU i modelu javno privatnog partnerstva.

Vjerske zajednice

Na regiji Una-Sana egzistiraju vjerske zajednice tri konstitutivna naroda u BiH, Islamska, Pravoslavna i Katolička kao i mnoga udruženja i organizacije koje u svojoj osnovi imaju religijski i vjerski karakter.

U. Ruralni razvoj regije

Općine Bužim, Bosanska Krupa i Sanski Most smještene su u sjevero-zapadnom djelu Bosne i Hercegovine, administrativno pripadaju Unsko-Sanskom kantonu, Federacije Bosne i Hercegovine. Područje zauzima površinu od 1472,41 km², sa preko 100.000 stanovnika, od kojih više od 60 % živi u nerazvijenim seoskim

mjesnim zajednicama, te po europskim standardima sa manje od 150 stanovnika po kvadratnom kilometru, predstavlja **tipičan primjer ruralnog područja**.

Pored nezaposlenosti koja vlada na regiji, stanje infrastrukture nije zadovoljavajuće, obrazovanje je na veoma niskoj razini, a kulturni i društveni sadržaji su skoro potpuno zanemareni. Sistem za snabdjevanje gradova i seoskih mjesnih zajednica pitkom vodom, kanalizacija i niskonaponska elektro mreža traže dodatna ulaganja. Putna infrastruktura je loša, posebno u nerazvijenim seoskim područjima, a domove kulture ili sportske sadržaje potrebno je iz temelja graditi. Veliki broj javnih objekata takođe ima potrebu za obnovom ili izgradnjom adekvatnog prostora. Privredne grane na koje se fokusiraju razvoj općina su poljoprivredna proizvodnja, prerada hrane, drvoprerađivačka i proizvodnja stolarije i namještaja, obrada metala, tekstilna industrija, eksploatacija mineralnih sirovina i turizam. U perspektivi strateški su se općine opredijelile razvijati u slijedećim oblastima: oblasti razvoja malih i srednjih preduzeća, turizma i pratećih usluga i obrta, drvenoj industriji posebno razvoju finalne obrade drveta, ekološke poljoprivrede kroz proizvodnju zdrave hrane i uopće poljoprivredne proizvodnje, eksploatacije bogatih nalazišta boksita, gipsa, dolomita i krečnjaka, intenzivna primarna proizvodnja voća, povrća i meda. Sektori industrije, rudarstva, zanatstva i građevinarstva trenutno ostvaruju malen procenat od ostvarenog prihoda općina, a osnovu regionalnog ekonomskog razvoja čini drvna industrija, laka metalna industrija, dok je primarni privredni sektor (poljoprivreda i šumarstvo) zastupljen sa daleko većim procentom ukupne bruto proizvodnje na općinama. Iako se radi o području, koje obiluje prirodnim bogastvima, kao što su rijeke kojih na ovom području ima 12 od kojih su najveće Una, Sana i Krušnica, kulturno istorijskim naslijeđem poput starih srednjovekovnih tvrđava-gradova u Bužimu, Bosanskoj Krupi i Kamengradu, Zgrada II Zasedanja ZAVNOBIH- a, mnogobrojnim pećinama, termalnim izvorima u Sanskom Mostu, zračnim banjama, te ljudskim resursima i tradicijom, općine još nisu uspjele da definisati metode značajnijeg iskorištavanja potencijala i općeg razvoja. Svemu ovome treba dodati i činjenicu, da je u proteklom periodu područje bilo zahvaćeno ratnim događanjima, koji su građanima bez obzira na narodnost, rezultirali izbjeglištvom, razaranjem dobara i siromaštvom.

Svi navedeni pokazatelji trenutnog stanja ruralnih područja općina Bužim, Sanski Most i Bosanska Krupa imaju za posledicu napuštanje seoskih područja, te odseljavanje mlađeg stanovništva, kako u same gradove, tako i u administrativne centre, kantona i entiteta. U posljednjim godinama veliki broj mladih porodica sa djecom, visokoobrazovanih kadrova i studenata završnih godina fakulteta napušta područje i trajno se odseljava u zemlje Zapadne Evrope, Ameriku i Australiju, čime se dugoročno ugrožava natalitet i razvoj općina. Svemu treba dodati, da je u proteklih nekoliko godina u seoskim mjesnim zajednicama obnovljeno na stotine povratničkih stambenih objekata, u koje se najčešće vraćaju samo stare i iznemogle osobe, a i kada se vrate mlađi članovi porodice, sudbina im je potpuno neizvjesna, egzistencija neosigurana, što sve navodi na opravdanost ciljeva Lokalne akcione grupe Una-Sana, i zahtjeva konkretnu akciju.

3. ISTORIJAT LAG Una-Sana

Lokalna akciona grupa Una-Sana (LAG-Una-Sana) je nestranačka, neprofitna, pravno registrovana organizacija, osnovana sa ciljem jačanja partnerstva u ruralnom razvoju Bosne i Hercegovine na lokalnim nivoima. Organizacija ima sjedište u Sanskom Mostu, ul. Trg Oslobođenilaca bb, a djeluje na cijelom području BiH. Organizacija je registrovana na državnom nivou dana 04.02.2008. godine i upisana u Registru udruženja Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine pod rednim brojem br. 662 knjiga Registra I ima statistički i poreski broj 4263524790004.

Organizacija je uspostavljena odlukom o udruživanju predstavnika javnog sektora, zastupanog neposredno po načelnicima općina, te predstavnika privatnog i nevladinog sektora, koje posredno predstavljaju direktori uspješnih lokalnih preduzeća i nevladinih organizacija sa područja pćina Bužim, Bosanska Krupa i Sanski Most. Osnivači «Lokalne akcione grupe Una-Sana» su slijedeća lica: Sanjin Halimović, načelnik općine Sanski Most, Hamdija Grošić, načelnik općine Bosanska Krupa, Jasmin Emrić, načelnik općine Bužim, Udruženja „Lokalni razvojni centar Sanski Most“, ispred Udruženja direktor Sanel Mahić, Udruženje za izgradnju i razvoj lokalnih kapaciteta - BK 2001, Bosanska Krupa, ispred Udruženja Berzad Ezić, Udruženje mladih Bužim «UMB», ispred Udruženja Haris Isaković, d.d. Hotel „Sanus“, Sanski Most, zastupana po Kumalić Muhamedu iz Sanskog Mosta, d.o.o. „KOV-GRAD“ Bužim, zastupana po Kovačević Safetu iz Bužima, d.o.o. „Čavkunović“, Bihać, zastupana po Čavkunović Muhamedu iz Bihaća, Asim Dizdarević iz Bužima, Elmedina Alagić iz Bosanske Krupe.

Osnivači su vođeni „Buttom up“ pristupom, sa direktnom inicijativom najnižeg lokalnog nivoa, usmjerenog na rješavanje konkretnih i direktnih problema građana na terenu. Lokalna akciona grupa Una-Sana promovira novi način razmišljanja i koristi naučene lekcije i najbolje prakse zemalja Europske Unije u razvoju ruralnih područja. Osnovna ideja osnivača je da kroz uspostavljenu organizaciju, baziranu na partnerstvu, međusobnom povjerenju i razumjevanju, uspostavi mrežu i sistem djelovanja, kako bi raspodjelili međusobna znanja, vještine i resurse, te zajedno lobirajući kod viših nivoa vlasti, domaćih i međunarodnih fondova, razvijali ruralna područja Unsko-Sanske regije. Osnovni ciljevi udruženja su:

- razrada lokalnih/međuopćinskih strategija (ruralnog) razvoja (turizam, kulturno naslijeđe, zaštita okoliša, sport, razvoj lovišta i sl)
- razrada, iznalaženje i implementacija konkretnih projekata na terenu (kako vlastitih tako i po prijedlogu zadruga, privrednih društava, poljoprivrednika, javnih-komunalnih preduzeća, fizičkih lica i dr.)
- promocija „novog“ koncepta ruralnog razvoja i principa javno-privatnih preduzeća
- iznalaženje dodatnih finansijskih sredstava za sufinansiranje navedenih i srodnih aktivnosti
- organiziranje edukativnih sadržaja, stručnih seminara i radionica
- širenje mreže i saradnja sa sličnim organizacijama u BiH
- uspostavljanje saradnje sa pojedincima, lokalnim ganizacijama i subjektima koji su zainteresirani za program rada Udruženja
- stručno usavršavanje, osposobljavanje svojih članova, promocija vlastitih ciljeva i interesa putem seminara, savjetovanja, te sličnih oblika obrazovanja
- praćenje međunarodnih programa i priprema domaćih potencijalnih partnera za saradnju
- izdavanje publikacija, časopisa, stručnih nalaza i sl.
- promocija novih tehnologija
- provođenje analiza, istraživanja te davanje preporuka
- unapređenj e informi sanj a društva
- ostale djelatnosti odgovarajuće za postizanje općeg cilja u skladu sa Statutom

Broj: 01/11 28. januar, 2011 god. Službeni glasnik Općine Sanski Most

Strana ³⁴

LAG Una-Sana, pored Skupštine i Upravnog odbora, ima i Izvršnog direktora, koji je odgovorno lice za predstavljanje i zastupanje organizacije, knjigovođu koji brine za finansijsko poslovanje organizacije. Organizacija ima trajno zaposleno osoblje, i to Izvršnog direktora a Projekt menadžer i ostalo osoblje zapošljava se u skladu sa razvijanjem programskih aktivnosti koje organizacija provodi. Za potrebe implementacije projekata i projektnih zadataka LAG-a Una- Sana, angažirat će potrebno projektno osoblje i

profesionalne konsultante. LAG „Una-Sana“ kao novoosnovano udruženje do sada je radio na implementaciji projekta pod nazivom „Podrška ruralnom razvoju u općinama Sanski Most, Bosanska Krupa i Bužim“ koji je finansiran od strane UNDP-a i općina Sanski Most, Bosanska Krupa i Bužim. Vrijednost projekta je 140.000,00 KM. Osnivači LAG-a „Una-Sana“ su do sada sproveli veliki broj projekata.

Općine Sanski Most, Bosanska Krupa i Bužim su učestvovala u implementaciji mnogih projekata u saradnji sa državnim i entitetskim ministarstvima, međunarodnim organizacijama, ambasadama i dr. Ovakvo iskustvo osnivača predstavljaće veliku prednost samog LAG-a kako u implementaciji samog projektnog prijedloga tako i u budućim planiranim aktivnostima Udruženja.

Lokalna akciona grupa Una-Sana sastoji se od fizičkih lica i različitih pravnih subjekata od kojih svako ima vlastiti interes koji ostvaruje preko djelatnosti i aktivnosti organizacije. Generalni cilj organizacije je razrada okvira za donošenje lokalne i regionalne politike ruralnog razvoja, a posebni cilj LAG-a je da djeluje u pravcu:

- razrade strategija ruralnog razvoja,
- identifikaciji potreba i odabiru prioritetnih projekata, te implementaciji istih,
- iznalaženje dodatnih finansijskih sredstava za sufinansiranje projekata,
- implementacija i praćenje konkretnih aktivnosti na terenu.

Djelovanje LAG Una-Sana je usmjereno na primjenu znanja, iskustva i primjere pozitivne prakse zemljama Europske Unije, čime želimo doprinjeti unaprijeđenju uvjeta života građana na lokalnom nivou u ruralnim područjima Bosne i Hercegovine, povećati stepen zaposlenosti i aktivno doprinosti održivom ostanku u ruralnim područjima. Kroz planirane aktivnosti osnivači, pored navedenih ciljeva i zadataka žele i drugima u zemlji ponuditi partnerstvo i mogućnost da pristupe modelu LAG-a, te da sa svim pojedincima i grupama u okruženju u kojem djelujemo, koji izraze interes i prihvate ciljeve, omogući pristup LAG-u, sa konačnim ciljem stvaranja pretpostavki za ulazak Bosne i Hercegovine u Europsku Uniju.

4. VIZIJA RURALNOG RAZVOJA

Potencijali regije Una-Sana upućuju na izuzetne mogućnosti različitih sektora razvoja regije, što je dovelo do opredjeljenja u pogledu Vizije ruralnog razvoja regije Una-Sana i općina Sanski Most, Bosanska Krupa i Bužim.

EKOLOŠKI OČUVANA RAZVIJENA RURALNA SREDINA U KOJOJ STANOVNIŠTVO IMA KVALITETNU ŽIVOTNU EGZISTENCIJU

5. MISIJA LAG Una-Sana

Obzirom da je LAG Una-Sana osnovana sa ciljem doprinosa razvoju ruralnog razvoja na regiji Una-Sana, iskazana je potreba za definisanjem jasne misije udruženja koja u potpunosti oslikava nastojanja organizacije i zajednice da doprinese ostvarenju vizije ruralnog razvoja regije, realizacijom postavljenih strateških orijentacija i ciljeva. Uzimajući u obzir okolnosti i ciljeve djelovanja LAG-a Una-Sana, definisana je misija udruženja na slijedeći način.

<p>LAG UNA-SANA JE NESTRANAČKO I NEPROFITNO UDRUŽENJE KOJE SEKTORSKIM PARTNERSTVOM DOPRINOSI ODRŽIVOM RURALNOM RAZVOJU PUTEM PROMOCIJE TURIZMA, POLJOPRIVREDE, ISKORIŠTAVANJA RESURSA, INFRASTRUKTURE, SOCIJALNIH USLUGA I OBRAZOVANJA ZA STANOVNIKE REGIJE I DRUGE KORISNIKE</p>
---

6. SWOT ANALIZA

SWOT ANALIZA prikazuje stanja ruralnog razvoja regije. SWOT analiza oslikava prednosti (**S** - strengths) i slabosti (**W** - weaknesses) ruralnog razvoja regije, kao i prilike (**O** - opportunities) i prijetnje (**T** - treths) u okruženju u kojem se nalazi ruralni razvoj regije. Analiza je pokazala koje prednosti i prilike treba iskoristiti i unaprijediti, koje slabosti eliminisati, a koje prijetnje permanentno uzimati u obzir. LAG Una-Sana svojim djelovanjem može rješavati identifikovane slabosti, dok prijetnje u okruženju imaju sistemski značaj, i na njih LAG ne može uticati, ali može sagledavati strategije djelovanja shodno identifikovanim prijetnjama.

PREDNOSTI

- prirodni resursi
- ljudski resursi
- tradicija
- stalni razvoj i raznolikost infrastrukture
- pogranično područje -komunikacijska povezanost - prisutnost IPA fondova
- uspostavljeno partnerstvo svih sektora
- starosna struktura -organizacijske sposobnosti LAG-a -jak nevladin sektor
- povoljan poslovni ambijent -trend / aktuelnost ruralnog razvoja -očuvan okoliš
- kulturno historijsko naslijeđe -obrazovne institucije -postojanost LAG-a -podrška lokalne zajednice -suradnja lokalnih zajednica - općina -klimatske prilike i geografski položaj -prilagodljivost situaciji kod pojave novih inicijativa

SLABOSTI

- niska ekološka svijest zajednice
- neusklađenost obrazovanja sa potrebama tržišta -infrastruktura (dotrajala)
- narazumijevanje koncepta LAG-a
- nedovoljna podrška lokalne zajednice
- nespremnost stanovništva za prihvatanje novih načina rada -neprovođenje postojećih zakonskih propisa i strateških planova -zastarjela tehnologija i tehnika
- organizacijske sposobnosti donosioca odluka
- neobrazovanost i nedostatak iskustva
- nedovoljna privatna inicijativa
- nedovoljna iskorištenost prirodnih i ljudskih resursa -emigracioni trend
- nepoštivanje komunalnih propisa posebno u ruralnim oblastima -zagađenost prirodne sredine -postepeni gubitak radnih navika usljed nezaposlenosti

PRILIKE

-prisutnost IPA i drugih fondova -interes zajednice za razvojem LAG-a -prisutnost LEADER inicijative EU -potrebe za edukacijama -geografski položaj regije -ulaganja od strane dijaspore -kvalitetni razvojni planovi BiH i regije -opredjeljenost BiH ka razvoju turizma i ruralnog razvoja -mogućnost stranih investicija -jeftina radna snaga -korištenje dobrih praksi -stanje privrede -privatizacija državnog kapitala -razvijen telekomunikacijski sektor -dobra medijska pokrivenost -demokratizacija društva

PRIJETNJE

-ovisnost o političkim uticajima -loše opće političko okruženje -nedostatak informacija -odlazak stanovništva u veće sredine -komplikovan državni/administrativni aparat -nepovoljna kreditna politika -zakonske i administrativne prepreke pri strani investiranjima -prisutnost korupcije -poslijeratno socijalno stanje -loše sudstvo -često neadekvatna zakonska regulativa -loš imidž države u svijetu -tradicionalan patrijarhalni odnos -neriješeni imovinsko pravni odnosi

7. KORISNIČKE GRUPE

Strategijom ruralnog razvoja definišu se korisničke grupe prema kojima će se usmjeravati realizacija programa i projekata namijenjenih specifičnim korisnicima. Korisnici mogu biti pojedinci i grupe, ovisno o pristupu projekta i željenim rezultatima. Definicija korisnika u Strategiji ruralnog razvoja regije Una-Sana urađena je na bazi „Z Modela” kojim se specificiraju postojeći i novi korisnici za postojeće i nove programe, programe koji doprinose ruralnom razvoju regije. S obzirom na univerzalnost strateških pravaca, u najvećem broju slučajeva korisnička populacija je skoro identična za većinu određenih strateških pravaca.

Z-model

<i>Postojeći programi ^P~ .</i>	<i>Postojeći programi ^ Novi korisnici</i>
<i>Novi programi ^^ Postojeći korisnici ^^</i>	<i>Novi programi Novi korisnici</i>

Analizom postojećih programa i budućih programa, koji čine okosnicu strateškog pravca ruralnog razvoja regije, određene su slijedeće korisničke grupe za bazne oblasti razvoja:

<p><i>Postojeći programi</i> <i>Postojeći korisnici</i></p> <p>POLJOPRIVREDA, LOV, RIBOLOV</p> <ul style="list-style-type: none"> - individualni proizvođači - udruženja poljoprivrednika - pravna i fizička lica - individualni poljoprivredni proizvođači - zadruge - prerađivači - službe Općina na svim nivoima - uzgajivači ovaca - nadležne službe - vlasnici degradiranih zemljišnih površina - vlasnici nekretnina - povratnička populacija - stočari - mladi sa područja ruralne zajednice <p>TURIZAM</p> <ul style="list-style-type: none"> - stanovništvo - turisti - asocijacije - predstavnici lokalnih vlasti i partneri - takmičari - sportska udruženja - kulturnom-umjetnička društva <p>EKOLOGIJA</p> <ul style="list-style-type: none"> - stanovništvo - turisti - poljoprivrednici - poduzetnici - lokalna zajednica <p>INFRASTRUKTURA</p> <ul style="list-style-type: none"> - stanovništvo - lokalna zajednica <p>DRUŠTVENI RAZVOJ (ZDRAVSTVO, OBRAZOVANJE, SPORT, KULTURA)</p> <ul style="list-style-type: none"> - lokalno stanovništvo - sportisti - turisti <p>INSTITUCIONALNI RAZVOJ</p> <ul style="list-style-type: none"> - lokalna zajednica - lokalno stanovništvo 	<p><i>Postojeći programi</i> <i>Novi korisnici</i></p> <p>POLJOPRIVREDA, LOV, RIBOLOV</p> <ul style="list-style-type: none"> - novi proizvođači u specifičnim oblastima proizvodnje - uzgajivači novih kultura - uzgajivači na novim regijama <p>TURIZAM</p> <ul style="list-style-type: none"> - korisnici u novim regijama <p>INSTITUCIONALNI RAZVOJ</p> <ul style="list-style-type: none"> - zadrugari na novim područjima - lokalno stanovništvo
--	--

<p><i>Novi programi</i> <i>Postojeći korisnici</i></p> <p>POLJOPRIVREDA</p> <ul style="list-style-type: none"> - individualni proizvođači, - udruženja poljoprivrednika - pravna i fizička lica - otkupljivači poljoprivrednih proizvoda <li style="padding-left: 20px;">otkupljivači ljekovitog bilja - lokalno stanovništvo <p>TURIZAM</p> <ul style="list-style-type: none"> - žene u ruralnim područjima - mladi parovi - turisti - lovačka društva - ugostiteljski radnici - ljubitelji skijanja <p>EKOLOGIJA</p> <ul style="list-style-type: none"> - stanovništvo - NVO <p>INFRASTRUKTURA</p> <ul style="list-style-type: none"> - stanovništvo - stanovništvo u novim područjima <p>DRUŠTVENI RAZVOJ (ZDRAVSTVO, OBRAZOVANJE, SPORT, KULTURA)</p> <ul style="list-style-type: none"> - lokalno stanovništvo <p>INSTITUCIONALNI RAZVOJ</p> <ul style="list-style-type: none"> - osoblje LAG-a - osoblje općinskih službi 	<p><i>Novi programi</i> <i>Novi korisnici</i></p> <p>POLJOPRIVREDA</p> <ul style="list-style-type: none"> - individualni proizvođači, - udruženja poljoprivrednika - pravna i fizička lica <p>TURIZAM</p> <ul style="list-style-type: none"> - žene u ruralnim područjima - mladi parovi - turisti - lovci - stanovništvo - ugostiteljski radnici - ljubitelji skijanja
--	---

Detalji programa su navedeni u strateškim pravcima i ciljevima.

8. STRATEŠKI PRAVCI I CILJEVI

Na osnovu analize interesa i iskazanih potreba na regiji Una-Sana, definisani su slijedeći strateški pravci:

- razvoj i unapređenje poljoprivrede, lova, ribolova i šumarstva
- razvoj turizma
- poticaj ruralnom poduzetništvu
- zaštita životne sredine
- poboljšanje infrastrukture
- jačanje institucionalnog razvoja
- razvoj lokalne zajednice (omladina, sport, kultura, obrazovanje, zdravstvo)
- održivost ruralnog razvoja

U okviru strateških pravaca razvijeni su strateški ciljevi, za koje su identifikovani pokazatelji postignuća (indikatori), kao i procijenjeni troškovi dostizanja planiranih ciljeva. Svi indikatori imaju baznu liniju koja počinje 31.12.2009.

A. Razvoj i unapređenje poljoprivrede, lova, ribolova i šumarstva

- stvaranje baze podataka o korisnicima, resursima, potrebama i povećavanje stepena iskorištenosti poljoprivrednih resursa kroz sredstva poticaja a time i rješavanje imovinsko-pravnih pitanja vezanih za poljoprivredno zemljište na regiji.

Pokazatelji uspjeha: razvijena i raspoloživa baza podataka resursa, štampana u 500 kopija. Budžet: 44.000 KM

- osiguranje tržišta za poljoprivredne proizvode i promocija poljoprivredne proizvodnje kroz jačanje kapaciteta udruženja poljoprivrednika

Pokazatelji uspjeha: povećana proizvodnja poljoprivrednih proizvoda za najmanje 10%, osnovana i održivo najmanje dva udruženja u svakog općini, dva proizvođača hrane iz svake općine prisutna na najmanje jednom sajmu godišnje. Budžet: 62.000 KM

- poticanje i unapređenje eko (zdrave, organske) poljoprivredne proizvodnje i certificiranje

Pokazatelji uspjeha: zasijano najmanje 15% više organske hrane, povećan broj organskih proizvoda za 25%, najmanje tri proizvođača dobli certifikat zdrave hrane. Budžet: 45.000 KM

- Prikupljanje, otkup i zaštita ljekovitog bilja

Pokazatelji uspjeha: Prikupljeno i otkupljeno najmanje 5 tona ljekovitog bilja godišnje. Povećan broj žena koje se bave prikupljanjem ljekovitog bilja za 15%. Budžet: 12.000 KM

- poticanje tradicionalnih načina uzgoja poljoprivrednih kultura i stoke karakterističnih za ovo područje i brendiranje

Pokazatelji uspjeha: na najmanje dvije farme u svakoj općini uzgajaju se autohtone sorte stoke, generisan najmanje jedan brend za poljoprivrednu kulturu ili sortu stoke. Budžet: 160.000 KM

- uvođenje novih tehnologija i kultura u poljoprivrednoj proizvodnji Pokazatelji

uspjeha: nove tehnologije primijenje u najmanje tri proizvodna objekta.

Budžet: 60.000 KM

- izgradnja uzgajališta (ribogojilišta, uzgajališta divljači) i lovišta

Pokazatelji uspjeha: sa najmanje dva ribogojilišta i jednog uzgajališta divljači vrši se distribucija proizvoda.

Budžet: 75.000 KM

- zaštita šuma putem razvoja drvne industrije na bazi finalizacije proizvoda Pokazatelji uspjeha: prihod ostvaren od prodaje finalnih drvenih proizvoda povećan za najmanje 10%.

Budžet: 325.000 KM Ukupno za A. 783.000 KM **B. Razvoj turizma**

- stvaranje baze podataka o kapacitetima, resursima i potrebama u turizmu i razvoj programa zajedničke ponude kulturno-historijskog turizma kroz osmišljavanje jedinstvenog turističkog proizvoda sa jedinstvenim kalendarom zbivanja

Pokazatelj uspjeha: razvijena baza podataka se koristi u svrhu razvoja ruralnog turizma, a sadrži najmanje 10.000 informacija. Budžet: 34.000 KM

- pokretanje i jačanje smještajnih kapaciteta u seoskom turizmu i hotelskom smještaju, stvaranje turističke agencije i otvaranje info punktova i postavljanje turističke signalizacije

Pokazatelj uspjeha: registrovano najmanje 100 noćenja godišnje, otvorena turistička agencija i infopunkt na 3 destinacije, postavljeno najmanje 1000 turističkih obilježja. Budžet: 302.000 KM

- osmišljavanje turističkog identiteta regije Una-Sana i definisanje i izrada suvenira Pokazatelj

uspjeha: dizajnirano najmanje 5 turističkih simbola koji karaterišu regiju, najmanje 15 različitih proizvoda suvenira dostupni na tržištu regije.

Budžet: 60.000 KM

- Izgradnja, zaštita i razvoj etno sela

Pokazatelj uspjeha: izgrađeno etno selo sa najmanje 15 autentičnih objekata. Budžet: 320.000 KM

- uspostava parkova prirode na području regije Una-Sana

Pokazatelj uspjeha: otvoreno najmanje 2 parka prirode sa svom infrastrukturom, medijski promovisano na TV i u štampanim medijima. Budžet: 360.000 KM

- razvoj banjskog turizma

Pokazatelj uspjeha: pokrenuto banjsko lječilište u Sanskom Mostu, lječilišta su promovisana na WEBu i u katalogima turističke ponude regije. Budžet: 180.000 KM

- razvoj špiljskog turizma

Pokazatelj uspjeha: najmanje 3 špilje osposobljene za turističke potrebe. Budžet: 30.000 KM

- razvoj „puta vodenica"

Pokazatelj uspjeha: osposobljeno najmanje 10 vodenica u kompleksu, uvršten kompleks vodenica u turističku ponudu regije. Budžet: 80.000 KM

- izgradnja biciklističkih i planinarskih staza

Pokazatelj uspjeha: izgrađeno najmanje 100 km biciklističkih staza, opremljeno najmanje 20 planinarskih staza na regiji. Budžet: 30.000 KM

- promocija postojećih tradicionalnih turističkih manifestacija

Pokazatelj uspjeha: organizovano i održano najmanje jedna turistička manifestacija godišnje. Budžet: 120.000 KM

- pokretanje i promocija lovnog i ribolovnog turizma

Pokazatelj uspjeha: registrovano najmanje 500 korisnika lovnog i ribolovnog turizma godišnje. Budžet: 42.000 KM

- poticanje regionalne saradnje u turističkom razvoju

Pokazatelj uspjeha: organizovano najmanje tri turističke razmjene godišnje, sa najmanje 300 turista. Budžet: 84.000 KM

- promocija turističke ponude regije Una-Sana

Pokazatelj uspjeha: regija učestvuje na jednom sajmu godišnje, ima najmanje dva pojavljivanja u medijima godišnje, štampa reklamni materijal u tiražu od najmanje 400.000 kopija. Budžet: 360.000 KM

Ukupno B. 2.002.000 KM

C. Poticaj ruralnom poduzetništvu

- prilagođavanje pravne regulative i stvaranje olakšica za razvoj ruralnog poduzetništva

Pokazatelj uspjeha: usklađen najmanje jedan zakon za poticaj razvoja ruralnog poduzetništva, registrovano najmanje 12 kompanije sa ciljem razvoja ruralnog poduzetništva.

Budžet: 76.000 KM

- revitalizacija starih zanata

Pokazatelj uspjeha: registrovano najmanje 6 starih zanata u 3 općine. Budžet: 85.000 KM

- poticanje i podrška porodičnim biznisima

Pokazatelj uspjeha: registrovano najmanje 9 porodičnih biznisa u 3 općine. Budžet: 90.000 KM

- stvaranje uslova za bolji plasman na tržište kroz marketinšku podršku ruralnom preduzetništvu i njegovom brendiranju

Pokazatelj uspjeha: promocija ruralnog poduzetništva obavljena na najmanje jednom sajmu godišnje, povećan broj marketinških poruka za 20%. Budžet: 22.000 KM

- formiranje poslovnih zona i inkubatora za malo poduzetništvo

Pokazatelj uspjeha: formirana najmanje jedna poslovna zona ili jedan inkubator male privrede u regiji, sa najmanje 8 registrovanih preduzeća. Budžet: 160.000 KM

- uspostavljanje zadruga i poslovnih udruženja i formiranje klastera (mlijeko, med, sir, voće)

Pokazatelj uspjeha: formirano najmanje jedna zadruga ili poslovno udruženje u svakoj općini, i formirano najmanje tri klastera za proizvodnju hrane. Budžet: 30.000 KM

- servis - centar za podršku dobijanja okolišne dozvole

Pokazatelj uspjeha: pripremljena dokumentacija za izdavanje najmanje 6 okolišnih dozvola na regiji, prvenstveno u domenu industrije i rudarstva. Budžet: 36.000 KM

- proizvodnja vode

Pokazatelj uspjeha: formirana najmanje jedna punionica vode, zaposleno 3 radnika, proizvedeno najmanje 1 milion litara vode u 4 godine. Budžet: 340.000 KM

- uspostavljanje prerađivačkih kapaciteta i standardizacija proizvodnje

Pokazatelj uspjeha: formirana najmanje dvije firme na regiji za preradu drveta ili hrane, uspostavljen standard proizvodnje za prerađivačke kapacitete. Budžet: 410.000 KM

- kampanja promocije domaće proizvodnje

Pokazatelj uspjeha: jedna kampanja promocije domaće proizvodnje godišnje, prisustvo LAG-a na najmanje jednom sajmu godišnje, emitovano 2 TV spota i publikovano najmanje dva članka u novinama državnog nivoa. Budžet: 37.000 KM

Ukupno C 1.286.000 KM

D. Zaštita životne sredine

- jačanje ekološke svijesti edukacij om stanovništva

Pokazatelj uspjeha: održano najmanje 3 skupa godišnje u vezi ekologije u 3 općine, pripremljeno najmanje 3 prijedloga projekta na temu ekologije, organizovane posjete-ekskurzije regiji Una- Sana od strane 3 škole iz BiH ili Hrvatske. Budžet: 45.000 KM

- zaštita izvorišta vode

Pokazatelj uspjeha: općine regije donijele najmanje 3 zvanične odluke o zaštiti izvorišta voda na regiji, urađeno najmanje 6 akcija čišćenja izvorišta ili pošumljavanja na regiji. Budžet: 60.000 KM

- izgradnja regionalne ekološki prihvatljive deponije, selektivno prikupljanje i deponovanje otpada i sanacija divljih deponija smeća

Pokazatelj uspjeha: u funkciji moderna regionalna deponija sa selekcijom otpada, uklonjeno najmanje 15 divljih deponija na regiji. Budžet: 1.600.000 KM

- izgradnja reciklažnih dvorišta

Pokazatelj uspjeha: formirana najmanje tri reciklažna dvorišta na regiji, reciklira se najmanje 5 tona različitog materijala na dnevnoj osnovi. Budžet: 75.000 KM

- izgradnja odgovarajućih kanalizacionih sistema sa prečistačima otpadnih voda i razrada programa praćenja i kontrole otpadnih voda

Pokazatelj uspjeha: izgrađen jedna moderan kanalizacioni sistem za 40.000 stanovnika regije, uspostavljen monitoring sistem praćenja i kontrole otpadnih voda. Budžet: 250.000 KM

- zaštita i očuvanje postojećeg šumskog gazdinstva i autohtonih biljnih vrsta Pokazatelj uspjeha: uspostavljen sistem zaštite šuma unapređenim monitoringom, pošumljeno crnogoricom najmanje 2 ha godišnje, napravljen katalog autohtonih biljnih vrsta regije Una-Sana. Budžet: 70.000 KM

- korištenje i promocija upotrebe prirodnih i alternativnih izvora energije u skladu sa standardima EU

Pokazatelj uspjeha: u upotrebi najmanje jedan alternativni izvor energije (vjetrenjača, male elektrane, biogas) u svakoj općini. Budžet: 220.000 KM

Ukupno D 2.395.000 KM

E. Poboljšanje infrastrukture

- izgradnja i sanacija postojeće putne, elektro, kanalizacione, telekomunikacione i vodovodne mreže

Pokazatelj uspjeha: sanirana infrastruktura u najmanje 20 lokalnih zajednica na regiji. Budžet: 2.000.000 KM

- izgradnja jama grobnica za životinjske leševe

Pokazatelj uspjeha: u funkciji jedna zvanična jama za zbrinjavanje životinjskih leševa na regiji. Budžet: 25.000 KM

- regulacija vodotoka u svrhu odbrane od poplava

Pokazatelj uspjeha: uređeno najmanje 5 km odbrambenih nasipa na riječnim obalama na regiji. Budžet: 370.000 KM

- izrada katastra podzemnih instalacija, putne mreže i zgrada prostornih planova u GISu

Pokazatelj uspjeha: u upotrebi GIS sa elementima infrastrukture u svakoj od 3 općine. Budžet: 280.000 KM

- izgradnja otkupnih stanica

Pokazatelj uspjeha: najmanje 3 otkupne stanice na regiji vrše redovan otkup poljoprivrednih proizvoda, mliječnih proizvoda, voća i ljekovitog bilja. Budžet: 120.000 KM

- izgradnja lokalnih ambulanti

Pokazatelj uspjeha: izgrađeno 3 lokalne ambulante na regiji, u ruralnim sredinama. Budžet: 600.000 KM

- obnova i izgradnja obrazovnih institucija u ruralnim sredinama

Pokazatelj uspjeha: obnovljeno najmanje 3 škole i izgrađena jedna škola u ruralnim zajednicama na regiji. Budžet: 450.000 KM

Ukupno E 3.845.000 KM

F. Jačanje institucionalnog razvoja

- izgradnja kapaciteta mjesnih zajednica

Pokazatelj uspjeha: edukovano najmanje 200 osoba zaduženih za rad mjesnih zajednica, MZ pripremile najmanje 20 prijedloga projekata, predstavnici MZ aktivno učestvuju u raspravama na općinskom nivou. Budžet: 40.000 KM

- izgradnja kapaciteta zadruga i drugih organizacija civilnog društva

Pokazatelj uspjeha: proveden ciklus obuke jačanja kapaciteta za 6 zadruga na regiji, za 15 lokalnih organizacija civilnog društva, svaka od učesnica obuke ima prihvaćeno najmanje dva prijedloga projekta. Budžet: 65.000 KM

- izgradnja kapaciteta pravnih i fizičkih lica za apsorpciju sredstava iz postojećih nacionalnih i stranih fondova i programa

Pokazatelj uspjeha: proveden ciklus obuke jačanja kapaciteta za najmanje 90 osoba u 3 općine, prihvaćeno najmanje 3 prijeloga projekta iz IPA fondova ili prekogranične saradnje. Budžet: 70.000 KM

- osnivanje službe za ruralni razvoj

Pokazatelj uspjeha: donešena odluka u svakoj od 3 općine o formiranju službe za ruralni razvoj, u svakoj službi zaposleno po dvije osobe. Budžet: 55.000 KM

- organiziranje stručnih seminara

Pokazatelj uspjeha: organizovano najmanje 2 jednodnevna stručna seminara godišnje (zajedno za sve općine), seminaru prisustvuje najmanje 45 osoba iz tri općine. Budžet: 22.000 KM

- provođenje kampanje za usklađivanje i provođenje zakonskih propisa

Pokazatelj uspjeha: provedena jedna kampanja godišnje zajednički za sve općine, najmanje jedan nastup na TV godišnje, štampano 300.000 informativnih letaka. Budžet: 75.000 KM

- uvođenje elektronske uprave - zemljišne i matične knjige Pokazatelj uspjeha: uspostavljen sistem elektronske uprave u 3 općine, povećana efikasnost rada službi u općinama za 20%. Budžet: 900.000 KM

Ukupno F 1.227.000 KM

G. Razvoj lokalne zajednice (omladina, sport, kultura, obrazovanje, zdravstvo)

- izgradnja sportskih kapaciteta i igrališta za djecu i razvoj školskog sporta Pokazatelj uspjeha: izgrađeno 3 igrališta za djecu i obnovljeno 3 sportska objekta na regiji. Budžet: 230.000 KM

- iniciranje obrazovnja i dokvalifikacije profila iz područja vezanih za ruralni razvoj u skladu sa ovom razvojnom strategijom

Pokazatelj uspjeha: organizovano najmanje 6 kurseva/obuka iz različitih oblasti, edukovano najmanje 120 polaznika različite polne i nacionalne strukture na regiji. Budžet: 60.000 KM

- unapređenje kapaciteta za uspostavu i jačanje prekogranične saradnje i programa kulturne razmjene

Pokazatelj uspjeha: uspostavljen koordinaciona grupa za saradnju, koordinaciona grupa uspješno završila program razvoja kapaciteta, realizovano najmanje 3 zajednička projekta. Budžet: 35.000 KM

- pokretanje i otvaranje zavičajnih i etno muzeja

Pokazatelj uspjeha: otvoren po jedan muzej u svakoj općini. Budžet: 660.000 KM

- formiranje centra za pružanje informacija o ponudi i potražnji radnih mjesta Pokazatelj uspjeha: otvoren regionalni centar, pomoć pružena za najmanje 10 korisnika dnevno. Budžet: 175.000 KM

- razvoj omladinske politike

Pokazatelj uspjeha: najmanje 1000 mladih na regiji učestvuje u razvoju omladinske politike. Budžet: 26.000 KM

- organizacija kulturno zabavnih programa -kolonije, muzičke smotre, sportsko ribolovna takmičenja, una regata, grmečka korida

Pokazatelj uspjeha: održavanje najmanje 3 programa godišnje na regiji, svaki program okuplja prosječno 500 učesnika. Budžet: 235.000 KM

- jačanje porodične medicine i obezbjeđenje kvalificiranog medicinskog osoblja
Pokazatelj uspjeha: dnevno se pruži medicinska pomoć za najmanje 50 osoba u programu porodične medicine, formirano najmanje 2 stručna tima u svakoj općini.
Budžet: 300.000 KM

Ukupno G 1.721.000 KM

H. Održivost ruralnog razvoja

- poticaj dijaspore na ulaganje u regiji
Pokazatelj uspjeha: poduzetnici iz dijaspore započeli najmanje 3 posla na svakoj općini, zaposleno najmanje 45 novih radnika. Budžet: 12.000 KM

- korištenje dostupnih stranih i domaćih fondova
Pokazatelj uspjeha: pripremljeno najmanje 9 prijedloga projekata za strane i domaće fondove. Budžet: 18.000 KM

- razvoj partnerstva
Pokazatelj uspjeha: realizovano najmanje 6 projekata u partnerstvu, svaki projekat uključuje partnere svih sektora. Budžet: 55.000 KM

- prekogranična saradnja
Pokazatelj uspjeha: realizovano najmanje 4 projekta prekogranične saradnje, u saradnju uključene svaka od 3 općine na regiji. Budžet: 250.000 KM

- medijska promocija ruralnog razvoja
Pokazatelj uspjeha: provedena jedna medijska kampanja godišnje zajednički za sve općine, najmanje dva nastupa na TV godišnje. Budžet: 35.000 KM

Ukupno H 370.000 KM

Ukupno potrebna sredstva za realizaciju ciljeva: 13.629.000 KM

9. PRIORITETI

Razvoj i unapređenje poljoprivrede, lova, ribolova i šumarstva

- osiguranje tržišta za poljoprivredne proizvode i promocija poljoprivredne proizvodnje kroz jačanje kapaciteta udruženja poljoprivrednika
- poticanje i unapređenje eko (zdrave, organske) poljoprivredne proizvodnje i certificiranje
- uvođenje novih tehnologija i kultura u poljoprivrednoj proizvodnji

Razvoj turizma

- stvaranje baze podataka o kapacitetima, resursima i potrebama u turizmu i razvoj programa zajedničke ponude kulturno-historijskog turizma kroz osmišljavanje jedinstvenog turističkog proizvoda sa jedinstvenim kalendarom zbivanja
- pokretanje i jačanje smještajnih kapaciteta u seoskom turizmu i hotelskom smještaju, stvaranje turističke agencije i otvaranje info punktova i postavljanje turističke signalizacije
- pokretanje i promocija lovnog i ribolovnog turizma
- promocija turističke ponude regije Una-Sana

Poticaj ruralnom poduzetništvu

- revitalizacija starih zanata
- poticanje i podrška porodičnim biznisima
- formiranje poslovnih zona i inkubatora za malo poduzetništvo
- proizvodnja vode
- uspostavljanje prerađivačkih kapaciteta i standardizacija proizvodnje

Zaštita životne sredine

- zaštita izvorišta vode
- izgradnja regionalne ekološki prihvatljive deponije, selektivno prikupljanje i deponovanje otpada i sanacija divljih deponija smeća
- izgradnja odgovarajućih kanalizacionih sistema sa prečistačima otpadnih voda i razrada programa praćenja i kontrole otpadnih voda

Poboljšanje infrastrukture

- izgradnja i sanacija postojeće putne, elektro, kanalizacione, telekomunikacione i vodovodne mreže
- izgradnja javna grobnica za životinjske leševе
- regulacija vodotoka u svrhu odbrane od poplava
- izgradnja lokalnih ambulanti

Jačanje institucionalnog razvoja

- izgradnja kapaciteta pravnih i fizičkih lica za apsorpciju sredstava iz postojećih nacionalnih i stranih fondova i programa
- osnivanje službe za ruralni razvoj
- provođenje kampanje za usklađivanje i provođenje zakonskih propisa
- uvođenje elektronske uprave - zemljišne i matične knjige

Razvoj lokalne zajednice (omladina, sport, kultura, obrazovanje, zdravstvo)

- iniciranje obrazovanja i dokvalifikacije profila iz područja vezanih za ruralni razvoj u skladu sa ovom razvojnom strategijom
- razvoj omladinske politike
- organizacija kulturno zabavnih programa -kolonije, muzičke smotre, sportsko ribolovna takmičenja, una regata, grmečka korida
- jačanje porodične medicine i obezbjeđenje kvalificiranog medicinskog osoblja

Održivost ruralnog razvoja

- poticaj dijasporе na ulaganje u regiji
- korištenje dostupnih stranih i domaćih fondova
- razvoj partnerstva

10. PRETPOSTAVKE I RIZICI

Ključne pretpostavke za razvoj ruralnog turizma regije Una-Sana su slijedeće:

- Svaka od partnerskih općina je dosljedna u realizaciji strategije razvoja.
- Poštuje se konsenzus o zajedničkim interesima/prioritetima između svih aktera u strategiji.
- Razvija se saradnja više aktera na zajedničkim projektima, a u procese su uključeni građani sve tri općine.
- Djelovat će se preventivno pri zloupotrebi prirodnih resursa, administrativnog položaja donosioca odluka i drugih opasnosti koje bi uzrokovale neostvarivanje strateških ciljeva.
- Općine u Hrvatskoj zadržavaju interes za prekograničnu suradnju.
- LAG Una-Sana će se institucionalno razvijati kako bi uspješno učestvovala u procesu realizacije strateških pravaca.

Glavni rizici s kojima se implementacija Strategije suočava su:

- Neadekvatna ili nepouzdana finansijska podrška (od strane domaćih i međunarodnih finansirera)
- Nepovoljno političko okruženje i ekonomska moć regije.
- Nedovoljno visoko nivo svijesti stanovništva regije i nekih aktera o razvojnom potencijalu ruralnih oblasti regije.

11. BUDŽET

Za realizaciju predložene strategije, koja definiše navedene strateške pravce, potrebno je planirati sredstva u iznosu od **13.629.000 KM**. Navedeni iznos je okvirni iznos koji tereti strategiju, a detaljnim razvojem svakog od pravaca i definisanjem programa/projekata u toku realizacije strategije, dobit će se precizan iznos sredstva potreban za realizaciju strategije ruralnog razvoja regije Una-Sana.

Budžet strategije je definisan na osnovu općinskih godišnjih budžeta, različitih izvora prihoda i na osnovu procijenjenih vrijednosti svakog od zacrtanih strateških pravaca.

Ukupan godišnji budžet za Sanski Most 14 mil KM, BK 6 mil. KM i Bužim 3 mil KM. Za ruralni razvoj se izdvaja 30%, što znači od 23 mil KM = 7 mil KM. X 5 godina (35 miliona) + Ostali prihodi (grantovi, krediti, postićaji poljoprivredi, međunarodni programi), ukupno 30% od ukupnog budžeta. Ukupno 35 + 10 mil KM= **45 mil KM za 5 godina**

Ostvarenje postavljenih ciljeva zasniva se na slijedećim izvorima sredstava:

Sredstva iz domaćih izvora

- budžetska sredstva LAG općina,
- sredstva resornih ministarstava Unsko-sanskog kantona
- sredstva resornih ministarstava Federacije BiH
- sredstva iz drugih domaćih izvora (fondovi, grantovi, / nevladina udruženja / organizacije, poduzeća, domaćinstva, i sl.)

Sredstva iz međunarodnih izvora

- sredstva dostupna na osnovu predpristupnih fondova EU,
- sredstva međunarodnih organizacija i finansijskih institucija,
- sredstva na osnovu bilateralne/multilateralne/ međuregionalne saradnje

Vlastita finansijska sredstva nosilaca projekata

- sredstva od članarine
- sredstva od pružanja usluga
- donacije pojedinaca i institucija

12. PRAĆENJE, KONTROLA I EVALUACIJA

Sistem monitoringa i evaluacije koordinirati će LAG Una-Sana u saradnji sa zainteresiranim stranama sve tri općine. Implementaciju praćenja će raditi tim za monitoring i evaluaciju, formiran od različitih učesnika u procesu realizacije strategije u cilju dobijanja što kvalitetnijih povratnih informacija i identifikovanja novih područja djelovanja radi unapređenja planiranih aktivnosti.

Informacije koje dobije tim za monitoring i evaluaciju biti će prikupljane od strane partnera i učesnika u aktivnostima kao doprinos procjeni kvaliteta i efikasnosti. Učesnički (participativni) monitoring i evaluacija vršiti će se na bazi očekivanih rezultata i objektivno mjerljivih indikatora uspjeha definisanih u predloženim strateškim pravcima i ciljevima. Primijenit će se i sistem uključujućeg monitoringa i evaluacije koji će građanima omogućiti revalorizaciju uspjeha strategije, što će radi istraživanjem javnog mijenja jednom godišnje.

Interni monitoring će biti organiziran na slijedeći način:

- Monitoring realizacije ciljeva i praćenje potrošnje sredstava, u odnosu na predviđene programe ili projekte, će se obavljati kontinuirano, a mjesečni pregled će se rezimirati na koordinacionim sasancima zainteresiranih strana i tima za monitoring i evaluaciju.
- Monitoring aktivnosti je pod direktnom odgovornošću LAG-a i tima za monitoring i evaluaciju.
- Izvještaj (po potrebi) o aktivnostima, implementaciji, organizaciji i finansijama može biti prezentiran na godišnjoj osnovi. To znači da će rezultati prikupljanja informacija, analize podataka, definisanja zaključaka i planovi za naredni period biti prezentirani kao sastavni dio monitoringa.

Osnovna pitanja na koje će interna evaluacija dati odgovor su slijedeća:

- U kojoj mjeri su ciljevi relevantni kako za svaku od tri općine, tako i za korisnike programa / projekta.
- Koliko je i do kog nivoa su Općine i partneri pokazali svoju efikasnost u realizaciji strateških ciljeva u odnosu na vremenski okvir i očekivane rezultate.
- Kakve efekte je strategija imala na zajednicu.
- Da li su realizovani programi doprinijeli dugoročnijoj održivosti općina.
- Da li se općine razvije u smislu osnaženih ljudskih i materijalnih potencijala na osnovu kojih će ista moći aplicirati na slične projekte i absorbovati fondove.
- Kakav uticaj (direktan ili indirektan) programi u strategiji imaju na razvoj lokalne i šire zajednice.
- Eksterni monitoring i/ili evaluacija će se raditi po ukazanoj potrebi, na bazi zahtjeva bilo koje od općina na regiji Una-Sana.
- Po potrebi, rezultati monitoringa i evaluacije mogu biti predstavljeni u pisanom izvještaju i distribuirani svim relevantnim akterima, posebno općinama, kao i građanima, a u cilju uvida u progres realizacije strategije i preduzimanja eventualnih korektivnih mjera.

13. ZAKLJUČAK

STRATEGIJA RURALNOG RAZVOJA REGIJE UNA-SANA (Općine Bosanska Krupa, Bužim i Sanski Most) je dokument nastao participativnim učešćem većeg broja zainteresiranih strana, uglavnom uključenih u aktivnosti Lokalne Akcione Grupa Una-Sana.

Strategija sadrži poglavlja koja ilustruju potrebne elemente za definisanje petogodišnje strategije za period 2011 - 2016 godine. Sadržaj strategije tematski pokriva analizu stanja regije, istorijat LAGa Una-Sana i set poglavlja u kojima su definisani parametri budućeg djelovanja i aktivnosti na regiji: vizija, misija, analiza okruženja, definicija korisničkih grupa, strateški pravci, prioriteti među strateškim pravcima, pretpostavke i rizici koji mogu nastati tokom realizacije strategije, budžet potreban za realizaciju petogodišnje strategije, kao i instrumenti i načini praćenja i procjene uspjeha realizacije strategije.

Svako poglavlje daje detaljan prikaz stanja, a opravdanost ponuđene strategije ogleda se u detaljnom prikazu strateških orijentacija regije Una-Sana i analize potrebnih sredstava za realizaciju strategije. Analiza budžeta

pokazuje finansijsku opravdanost strategije i mogućnost realizacije postavljenih ciljeva na osnovu raspoloživih izvora finansiranja. S obzirom na nepredvidivost obezbjeđenja sredstava za realizaciju prioriteta i drugih ciljeva, strategija se može prilagoditi aktuelnom stanju shodno raspoloživim sredstvima. Na osnovu člana 8. i 13. Zakona o principima lokalne samouprave ("Službene novine F BiH" broj: 49/06), člana 4. stav 2. Odluke o usvajanju Strateškog razvojnog plana za vode i okolišnu sanitaciju "SRPVOS" općine Sanski Most ("Službeni glasnik općine Sanski Most" broj: 05/10) i člana 24. Statuta općine Sanski Most ("Službeni glasnik općine Sanski Most" broj: 4/08, 5/08, 5/09 i 2/10), Općinsko vijeće općine Sanski Most na 25 sjednici održanoj dana 27. 01. 2011. godine d o n i j e l o j e:

O D L U K U

o usvajanju ažuriranog Operativnog plana "SRPVOS" općine Sanski Most
za 2011.godinu

Član 1.

Usvaja se ažurirani Operativni plan "SRPVOS" općine Sanski Most, koji predstavlja osnov za programiranje i izradu planova rada općinskih službi, javnih preduzeća i javnih ustanova čiji je osnivač općina Sanski Most.

Član 2.

Operativni plan iz člana 1. ove Odluke u skladu sa članom 4. Odluke o usvajanju Strateškog razvojnog plana za vode i okolišnu sanitaciju "SRPVOS" općine Sanski Most ("Službeni glasnik općine Sanski Most" broj: 05/10), ažurira se na početku svake godine za tekuću godinu.

Član 3.

Operativni plan obuhvata oblasti: vodosnabdijevanje, odvodnja i prečišćavanje otpadnih voda, upravljanje krutim otpadom, odvodnja oborinskih voda, zaštita od voda - odbrana od poplava i lokalna uprava i njeni partneri.

Član 4.

U okviru navedenih oblasti iz člana 3. ove Odluke definisani su projekti koji se planiraju realizirati u 2011.godini u oblasti voda i zaštite okoliša na području općine Sanski Most.

Član 5.

Sastavni dio ove Odluke je Operativni plan "SRPVOS" općine Sanski Most za 2011.godinu.

Član 6.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku općine Sanski Most.

Broj: 07-02-147/11

Predsjedavajući Općinskog vijeća

Datum: 28. 01. 2011. god.

Praštalo Drago

OPĆINA SANSKI MOST**OPERATIVNI PLAN "SRPVOS" OPĆINE SANSKI MOST ZA
2011. GODINU**

Sanski Most, januar 2011. godine

**OPERATIVNI PLAN IMPLEMENTACIJE STRATEŠKOG PLANA ZA VODE I OKOLIŠNU SANITACIJU
OPĆINE SANSKI MOST ZA 2011. GODINU**

1. VODOSNABDIJEVANJE

Rd. Br.	Sifra u SRPVOS	Projekti, aktivnosti i implementacija	Nosilac realizacije i ime odgovorne osobe	Finansijska sredstva/Izvor finansiranja	Rokovi realizacije	Očekivani rezultati /Projekata u realizaciji (I, II ili III)
1.	C.1.2.2.	Kontrola i otklanjanje evidentiranih nedostataka i predaja vodovodnih sistema JKP „ViK“ d.o.o. Sanski Most na upravljanje (Čaplje, Bojančić)	JKP „ViK“ d.o.o. Sanski Most	JKP „ViK“ d.o.o. Sanski Most	Tokom 2011. godine	Rješavanje vodosnabdijevanja pitkom vodom stanovništva MZ Čaplje i Bojančić/I
2.	A.1.4.1.	Proširenje gradskog vodovodnog sistema Poljak - Sasina	Općina Sanski Most i JKP „ViK“ d.o.o. Sanski Most	133.000,00 KM po projektu: I faza-Realizirano 30.000,00 II faza u iznosu 40.000,00 KM MLJPI BiH	Tokom 2011. godine	Kvalitetno snabdijevanje pitkom vodom stanovništva/I.
3.	A.1.1.5	Rekonstrukcija dijela vodovodne mreže u Mahali, ulica Redak	JKP „ViK“ d.o.o. Sanski Most	18.000,00 KM - JKP „ViK“ d.o.o. Sanski Most	Tokom 2011. godine	Kvalitetno snabdijevanje pitkom vodom stanovništva/II
4.	C.1.3.2	Izrada glavnog projekta vodosnabdijevanja naselja Lukavice	Općina Sanski Most i MZ	10.000,00 KM - JKP „ViK“ d.o.o. Sanski Most	Tokom 2011. godine	Unaprjeđenje vodosnabdijevanja dijela MZ Fajtovci - naselje Lukavice/I
5.	A.1.1.1.	Rekonstrukcija dijela vodovodne mreže MZ Fajtovci II faza	JKP „ViK“ d.o.o. Sanski Most	3.000,00 KM - JKP „ViK“ d.o.o. Sanski Most Druga faza	Tokom 2011. godine	Kvalitetno snabdijevanje pitkom vodom stanovništva/II.
6.	A.1.1.4.	Rekonstrukcija dijela vodovodne mreže MZ Hrustovo	JKP „ViK“ d.o.o. Sanski Most	7.000,00 KM - JKP „ViK“ d.o.o. Sanski Most (naručen materijal)	Tokom 2011. godine	Kvalitetno snabdijevanje pitkom vodom stanovništva/II.
7.	B.1.1.3.	Provođenje mjera zaštite izvorišta vode za piće za koja	JKP „ViK“ d.o.o. Sanski Most	JKP „ViK“ d.o.o. Sanski Most 80.000,00 KM	Tokom 2011.	Zaštita izvorišta i uspostava zona sanitarne

		su urađeni projekti zaštite			godine	zaštite izvorišta Zdena/I.
8.	A.1.1.5.	Rekonstrukcija dijela vodovodne mreže u ulici Mahala II faza	Općina Sanski Most i JKP „ViK” d.o.o. Sanski Most	Općina Sanski Most i JKP „ViK” d.o.o. Sanski Most 32.500,00 KM	Tokom 2011. Godine	Kvalitetno snabdijevanje pitkom vodom stanovništva MZ Grad lijeva obala/I.
9.	C.1.4.3	Proširenje vodovodnog sistema u Željezničkom naselju	JKP „ViK” d.o.o. Sanski Most	24.500,00 KM - JKP „ViK” d.o.o. Sanski Most	Tokom 2011. Godine	Unapređenje vodosnabdijevanja općine Sanski Most/III.
10.	A.1.4.1.	Revizija projektne dokumentacije proširenje javnog vodovodnog sistema Zdena - Kamengrad	Općina Sanski Most i JKP „ViK” d.o.o. Sanski Most, Jedinica za implementaciju (SRPVOS)	2.000,00 KM - Općina Sanski Most i JKP „ViK” d.o.o. Sanski Most	Tokom 2011. Godine	Kvalitetno snabdijevanje pitkom vodom stanovništva MZ Husimovci, MZ Donji Kamengrad/II.
11.	C.1.1.1.	Izrada projektne dokumentacije dovođenja vode sa izvorišta Dabar	Općina Sanski Most i JKP „ViK” d.o.o. Sanski Most	160.000,00 KM - Općina Sanski Most i JKP „ViK” d.o.o. Sanski Most	Tokom 2011. Godine	Unapređenje vodosnabdijevanja općine Sanski Most/III.
12.	B.1.2.1.	Stalna kontrola kvaliteta vode za piće	JKP „ViK” d.o.o. Sanski Most	JKP „ViK” d.o.o. Sanski Most	Kontin.	Sigurnost po zdravlje stanovnika/I.
13.	C.1.4.4.	Provođenje procedura tehničkog prijema i primopredaje završenih vodovodnih sistema	Općina Sanski Most	Općina Sanski Most	Tokom 2011. Godine	Unaprjeđenje upravljanja vodovodnim sistemima općine Sanski Most/II.
14.	A.1.3.1.	Izrada projektne dokumentacije za telemetriju i uspostavljanje telemetrije	JKP „ViK” d.o.o. Sanski Most	JKP „ViK” d.o.o. Sanski Most 60.000,00 KM	Tokom 2011. godine	Modernizacija upravljanja vodovodnim sistemima/III

Napomena: I - visoki prioritet u realizaciji Operativnog plana za 2011. godinu, II - srednjeg prioriteta, III - manjeg prioriteta

OPERATIVNI PLAN IMPLEMENTACIJE STRATEŠKOG PLANA ZA VODE I OKOLIŠNU SANITACIJU
OPĆINE SANSKI MOST ZA 2011. GODINU

2. ODVODNJA I PREČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA

Rd. Br.	Sifra u SRPVOS	Projekti, aktivnosti i implementacija	Nosilac realizacije i ime odgovorne osobe	Finansijska sredstva/Izvor finansiranja	Rokovi realizacije	Očekivani rezultati /Projekata u realiz.(I,II ili III)
1.	D.1.2.2.	Izgradnja kanalizacionog sistema u urbanom dijelu Mahala II faza	Općinski fond za komunalne djelatnosti i infrastrukturu	310.287,52 KM iz projekta Gov-Wade / I faza 110.287,52 do 01.06.2011 i II faza 200.000,00 KM	Tokom 2011. Godine	Rješavanje problema odvodnje otpadnih voda za ulice Mahala /I.
2.	D.1.2.3.	Završetak izgradnje prepumpavanja upotrebljenih voda s lijeve na desnu obalu rijeke Sane (Karića most)	Općina Sanski Most Općinska služba za privredu i komunalne djelatnosti	30.000,00 KM - Općina Sanski Most	Tokom 2011. Godine	Rješenje problema otpadnih voda/I.
3.	E.1.4.1.	Saniranje poklopaca objekata šahtova na postojećem sistemu odvodnje otpadnih voda	JKP „ViK“ d.o.o. Sanski Most	JKP „ViK“ d.o.o. Sanski Most 5.000,00 KM	Tokom 2011. Godine	Prikupljanje i odvodnja otpadnih voda/I.

Napomena: I - visoki prioritet u realizaciji Operativnog plana za 2011. godinu, II - srednjeg prioriteta, III - manjeg prioriteta

OPERATIVNI PLAN IMPLEMENTACIJE STRATEŠKOG PLANA ZA VODE I OKOLIŠNU SANITACIJU
OPĆINE SANSKI MOST ZA 2011. GODINU

3. UPRAVLJANJE KRUTIM OTPADOM

Rd. Br.	Sifra SRPVOS	Projekti, aktivnosti i implementacija	Nosilac realizacije i ime odgovorne osobe	Financijska sredstva/Izvor finansiranja	Rokovi realizacije	Očekivani rezultati /Projekata u realizaciji (I,II ili III)
1.	G.1.1.2.	Povećanje broja posuda za prikupljanje i odlaganje otpada (kante i kontejneri)	JKP „SANA“ d.o.o. Sanski Most	27.030,58 KM - JKP „SANA“ d.o.o. Sanski Most	Tokom 2011. godine	Unapređenje postojećeg sistema prikupljanja otpada /I
2.	G.1.2.2.	Sanacija divljih deponija kod turističkih destinacija, izletišta, obala rijeka... (ekološka akcija „Sana u srcu“)	Općina Sanski Most i JKP „SANA“ d.o.o. Sanski Most	30.000,00 KM - Općina Sanski Most	Tokom 2011. godine	Povećanje ekološke svijesti i unapređenje stanja životne sredine /I
3.	G.1.1.1.	Analiza i unapređenje komunikacije sa korisnicima komunalnih usluga	JKP „SANA“ d.o.o. Sanski Most	JKP „SANA“ d.o.o. Sanski Most	Tokom 2011. godine	Povećana svijest građana o zaštiti okoliša i bolja saradnja sa JKP „SANA“ d.o.o. Sanski Most/II.
4.	G.1.2.3.	Suradnja i zajedničko djelovanje JKP„Sana“ d.o.o. sa predstavnicima MZ i inspeksijskih službi na sprječavanju nastanka divljih deponija na cijelom području općine Sanski Most	JKP „SANA“ d.o.o. Sanski Most	JKP „SANA“ d.o.o. Sanski Most	Tokom 2011. godine	Povećana svijest građana i bolja saradnja sa MZ, inspeksijskim organima o zaštiti okoliša /I

Napomena: I - visoki prioritet u realizaciji Operativnog plana za 2011. godinu, II - srednjeg prioriteta, III - manjeg prioriteta

OPERATIVNI PLAN IMPLEMENTACIJE STRATEŠKOG PLANA ZA VODE I OKOLIŠNU SANITACIJU

OPĆINE SANSKI MOST ZA 2011. GODINU

4. ZAŠTITA OD VODA I ODVODNJA OBORINSKIH VODA

Rd. Br.	Šifra u SRPVOS	Projekti, aktivnosti i implementacija	Nosilac realizacije i ime odgovorne osobe	Finansijska sredstva/Izvor finansiranja	Rokovi realizacije	Očekivani rezultati /Projekata u realizaciji (I, II ili III)
1.	H.1.2.1.	Izrada glavnog projekta za izgradnju novih objekata za zaštitu od poplava na rijeci Sani	Općinska služba za privredu i komunalne djelatnosti	150.000,00 KM - Agencija za vodno područje rijeke Save	Tokom 2011. godine	Odbrana od poplava urbanog dijela općine Sanski Most/II.
2.	I.1.23.	Uspostavljanje sistema monitoringa i preventivnog djelovanja nad ugroženim područjima	Općina Sanski Most, CZ		Tokom 2011. godine	Odbrana od poplava, zaštita poljoprivrednog zemljišta/I.
3.	H.1.2.1.	Izrada projektne dokumentacije za izgradnju novih objekata za zaštitu od poplava na rijeci Blihi	Općina Sanski Most	105.000,00 KM - Kant. min. poljo. vodop. i šumarstva i općina Sanski Most	Tokom 2011. godine	Odbrana od poplava urbanog i ruralnog dijela općine Sanski Most/II

Napomena: I - visoki prioritet u realizaciji Operativnog plana za 2011. godinu, II - srednjeg prioriteta, III - manjeg prioriteta

OPERATIVNI PLAN IMPLEMENTACIJE STRATEŠKOG PLANA ZA VODE I OKOLIŠNU SANITACIJU
OPĆINE SANSKI MOST ZA 2011. GODINU

5. LOKALNA UPRAVA I NJENI PARTNERI

Rd. Br.	Šifra u SRPVOS	Projekti, aktivnosti i implementacija	Nosilac realizacije i ime odgovorne osobe	Finansijska sredstva/Izvor finansiranja	Rokovi realizacije	Očekivani rezultati /Projekata u realizaciji (I, II ili III)
1.	J.1.1.1.	Izmjena i dopuna Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta	Općinska služba za privredu i komunalne djelatnosti		Tokom 2011. godine	Efikasna organizacija i unapređenje upravljanja odjeljenja za VOS-a/I.
2.	J.1.3.2.	Rekonstrukcija i opremanje (namještaj, informatička oprema. ..),postojećih prostora za rad	Općinska služba za privredu i komunalne djelatnosti	Projekat Gov-Wade 30.000,00 KM Druga faza	Tokom 2011. godine	Bolji uslovi rada/I.
3.	J.1.6.2.	Saradnja sa savjetima MZ-a po pitanju potreba i problema u oblasti VOS-a	Općinska služba za privredu i komunalne djelatnosti		Tokom 2011. godine	Unaprijeđenje saradnje na lokalnom nivou/II.
4.	K.1.2.2.	Revizija baze podataka o korisnicima komunalnih usluga	JKP „SANA“ d.o.o. JKP „ViK“ d.o.o. Sanski Most		Kontin.	Efikasnije poslovanje/II.
5.	L.1.2.2.	Sufinansiranje projekata (edukativno-promotivnog karaktera iz oblasti VOS) apliciranih od strane NVO	Općinska služba za privredu i komunalne djelatnosti	Projekat Gov-Wade 8.500,00 KM	Tokom 2011. godine	Poboljšanje saradnje sa JP i NVO /II
6.	K.1.6.1.	Jačanje saradnje sa savjetima mjesnih zajednica (Nek mirišu Sanske avlije)	Općinska služba za privredu i komunalne djelatnosti	Projekat Gov-Wade 4.000,00 KM	Tokom 2011. godine	Unaprijeđenje saradnje na lokalnom nivou /I
7.	L.1.3.2.	Izrada prijedloga godišnjeg	Jedinica za implementaciju		Tokom	Realizacija SRPVOS/I.

		operativnog plana za SRPVOS	SRPVOS-a.		2011. godine	
8.	L.1.3.3.	Promocija službe i odsjeka za oblast VOS-a kroz projekat „Gov-Wade“ (radio i TV emisije, pisani mediji, leci, brošure)	Jedinica za implementaciju SRPVOS-a	Projekat Gov-Wade 2.000,00 KM	Maj 2011. godine	Provođenje kampanje, povećanje svijesti građana i bolja saradnja sa građanima /I
9	J.1.5.1.	Razmjena iskustava dobre prakse sa općinama u oblasti VOS-a	Jedinica za implementaciju SRPVOS-a.		Tokom 2011. godine	Poboljšanje međuopćinske saradnje /II
10.	J.1.5.3.	Izrada prijedloga zajedničkog projekta sa drugim općinama vezano za regionalno odlagalište	Općinska služba za privredu i komunalne djelatnosti		Tokom 2011. godine	Rješavanje problema regionalnog odlagališta /II
11.	J.1.6.1.	Organizacija javnih tribina i skupova iz oblasti VOS-a (obilježavanje značajnih ekoloških datuma)	Općinska služba za privredu i komunalne djelatnosti i JKP „ViK“ d.o.o. Sanski Most	Projekat Gov-Wade 1.500,00 KM	Tokom 2011. godine	Poboljšanje saradnje sa civilnim društvom /II
12.	J.1.3.3.	Unapređenje rada komunalne inspekcije (nabavka potrebne opreme)	Jedinica za implementaciju SRPVOS-a.	Projekat Gov-Wade 4.000,00 KM	Tokom 2011. godine	Bolji uslovi rada inspeksijskih organa/I
13.	J.1.2.4.	Unaprijeđenje legislative (Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o komunalnim naknadama)	Općinska služba za privredu i komunalne djelatnosti i JU Opć. fond za kom. djel. i infra.		Kontin.	Unapređenje komu. oblasti na lokalnom nivou /I
14.	J.1.4.1.	Projekat kontinuirane edukacije uposlenika organa uprave iz oblasti VOS-a	Općinska služba za privredu i komunalne djelatnosti		Kontin.	Efikasniji rad organa uprave /I

Napomena: I - visoki prioritet u realizaciji Operativnog plana za 2011. godinu, II - srednjeg prioriteta, III - manjeg prioriteta

REKAPITULACIJA

Red.br.	Sektori	Iznos u KM
1.	Vodosnabdijevanje	437.000,00
2.	Odvodnja i prečišćavanje otpadnih voda	345.287,52
3.	Upravljanje krutim otpadom	57.030,58
4.	Zaštita od voda i odvodnja oborinskih voda	255.000,00
5.	Lokalna uprava i njeni partneri	50.000,00
	U K U P N O:	1.144.318,10

FINANSIJSKA SREDSTVA

Red.br.	Učešće u finansiranju projekata	Iznos u KM
1.	Općina Sanski Most	222.000,00
2.	Gov - Wade	360.287,52
3.	Agencija za vodno pod. sliva r. Save	150.000,00
4.	Kan. min. polj. vod. i šum.	105.000,00
5.	JKP „ViK“ d.o.o. Sanski Most	240.000,00
6.	JKP „SANA“ d.o.o. Sanski Most	27.030,58
7.	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH	40.000,00
	U K U P N O:	1.144.318,10

Na osnovu člana 24. Statuta općine Sanski Most (" Sl. glasnik općine Sanski Most br. 4/08, 5/08, 5/09 i 2/10), Općinsko vijeće na 25. sjednici održanoj dana 27.01. 2011.god., donijelo je;

ODLUKU o uslovima i kriterijima za
dodjelu stipendija redovnim studentima općine Sanski
Most

I OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovom Odlukom u cilju obezbjeđivanja visokostručnih kadrova u općini Sanski Most, te poboljšanja studentskog standarda, uređuju se ; sredstva i visina stipendije, uvjeti za sticanje prava na stipendiju, kriteriji za dodjelu stipendija na osnovu bodovanja, nadležnost i postupak dodjele stipendija, ugovor o stipendiranju, ostvarivanje, mirovanje i prestanak prava na stipendiju, i druga pitanja značajna za dodjelu stipendija.

II SREDSTVA I VISINA STIPENDIJE

Član 2.

Sredstva za stipendiranje studenata obezbjeđuju se u Budžetu općine Sanski Most.

Općinski načelnik za svaku akademsku godinu utvrđuje broj korisnika stipendije i visinu stipendije, a prema raspoloživim sredstvima u Budžetu općine.

III UVJETI ZA STICANJE PRAVA NA STIPENDIJU

Član 3.

Pravo na stipendiju iz Budžeta općine Sanski Most imaju redovni studenti sa prebivalištem u općini Sanski Most, koji studiraju u Bosni i Hercegovini, a nisu korisnici stipendije, kredita ili subvencije za troškove školarine, smještaja ili ishrane iz sredstava drugog davaoca.

Član 4.

Prednost u dodjeli stipendije imaju studenti starijih godina studija sa boljim prosjekom ocjena na fakultetu/akademiji.

U slučaju da po izvršenom bodovanju, veći broj studenata ostvari jednak broj bodova, prednost se daje studentu koji je dijete poginulog borca, ili je dijete RVI, demobilisanog borca ili koji je civilna žrtva rata ili dijete civilne žrtve rata, te studentima lošijeg socijalnog statusa.

IV KRITERIJI ZA DODJELU STIPENDIJA NA OSNOVU BODOVANJA

Član 5.

Kriteriji po kojim se vrši bodovanje kandidata za općinsku stipendiju su osnovni i dopunski.

Član 6.

Osnovni kriteriji za bodovanje kandidata je uspjeh na fakultetu/akademiji kandidata po osnovnom kriteriju vrši se na sljedeći način ;	broj	i	bodovanje
■ ako je ocjena prethodnih godina studija	7 do 7,5		bo
prosjeck ocjena prethodnih godina studija	7,6 do 8		do
■ ako je ocjena prethodnih godina studija	8,1 do 8,5		va
prosjeck ocjena prethodnih godina studija	8,6 do 9		30
- ako je prosjeck ocjena prethodnih godina studija	9,1 do 9,5		50
- ako je prosjeck ocjena prethodnih godina studija	9,6 do		70
- ako je prosjeck 10 najviše univerzitetske nagrade			90
- ako je prosjeck			11
- ako je nosilac			0
Član 7.			0
Dopunski kriteriji odnose se na mjesečna primanja po članu porodičnog domaćinstva, koji se moraju dokumentirati javnom ispravom nadležne institucije i to ;			13
■ mjesečno primanje po članu porodičnog domaćinstva od 0-100,00 KM			0
- mjesečno primanje po članu porodičnog domaćinstva od 101,00-200,00 KM			15 broj
-mjesečno primanje po članu porodičnog domaćinstva od 201,00-300,00 KM			0 b
-mjesečno primanje po članu porodičnog domaćinstva od 301,00-400,00 KM			o
-mjesečno primanje po članu porodičnog domaćinstva od 401,00-500,00 KM			d
- mjesečno primanje po članu porodičnog domaćinstva više od 500,00 KM			o
Prihod domaćinstva sačinjava ; prosječna primanja po osnovu plaće iz radnog odnosa, primanja po osnovu penzije za posljednja tri mjeseca, prihod od poljoprivrede, invalidnine (porodične i lične), naknada za nezaposlenost, mjesečni novčani dodatak za dobitnika ratnog priznanja/odlikovanja, prihod od autorskih prava, imovine i imovinskih prava, kao i drugi prihodi koji podliježu oporezivanju.			v
			a
			5
			0
			4
			0
			3
			0
			2
			0
			1
			0
			5

V NADLEŽNOST I POSTUPAK DODJELE STIPENDIJA

Član 8.

Dodjela stipendije vrši se isključivo putem ^ konkursa , koji se objavljuje se u sredstvima javnog informisanja i na drugi pogodan način.

Konkurs obavezno sadrži ; naznaku akademske godine za koju se vrši dodjela stipendija, broj korisnika i visinu mjesečnog iznosa stipendije u akademskoj godini, uvjete za ostvarivanje prava na stipendiju, potrebnu dokumentaciju, adresu sa naznakom radnog tijela za provođenje postupka dodjele stipendije po konkursu, te rok za podnošenje prijave na konkurs koji ne može biti kraći od 8 niti duži od 15 dana.

Član 9.

Konkurs za dodjelu općinske stipendije, raspisuje Općinski načelnik.

Postupak izbora kandidata po konkursu za dodjelu općinskih stipendija provodi

Komisija za dodjelu stipendija.

Član 10.

Komisiju za dodjelu stipendija, imenuje Općinski načelnik. Komisija iz prethodnog stava ima pet članova.

Aktom o imenovanju Komisije za dodjelu stipendija Općinski načelnik, utvrđuje sastav i zadatke Komisije.

Administrativno tehničke poslove za potrebe komisije, obavlja Služba za opću upravu i društvene djelatnosti.

Član 11.

Komisija za dodjelu stipendija radi u sjednicama, a o radu komisije sastavlja se

ZaPISn Komisija za dodjelu stipendija po zaključenju konkursa vrši uvid u dostavljene prijave na konkurs sa dokumentacijom, te ;

neblagovremene i nepotpune prijave odbacuje,

prijave kandidata koji ne ispunjavaju konkursne uslove za ostvarivanje prava na

stipendiju odbija, i

- shodno kriterijima utvrđenim ovom Odlukom, vrši bodovanje kandidata koji ispunjavaju konkursne uslove za ostvarivanje prava na stipendiju i predlaže bodovnu listu.

Član 12.

Prijedlog bodovne liste kandidata za općinsku stipendiju sadrži; redni broj, ime (ime jednog roditelja) prezime kandidata, naziv fakulteta/akademije, te ukupan broj bodova (zbir bodova po osnovnim i dopunskim kriterijima za bodovanje)

Prijedlog bodovne liste kandidata za općinsku stipendiju, Komisija za dodjelu stipendije podnosi Općinskom načelniku, koji utvrđuje bodovnu listu. Utvrđena bodovna lista objavljuje se na oglasnoj tabli Općine.

Član 13.

Svaki učesnik u konkursu ima pravo prigovora na utvrđenu bodovnu listu. Prigovor se može podnijeti Komisiji za žalbe na akte po odlukama Općinskog vijeća, općine Sanski Most u roku od 8 dana od dana objavljivanja bodovne liste.

Član 14.

Utvrđena bodovna lista protiv koje nije podnesen prigovor u roku iz stava 2. člana 13. ove Odluke je konačna i osnov je za zaključenje ugovora o stipendiranju.

Član 15.

O podnesenim prigovorima protiv utvrđene bodovne liste, Komisiji za žalbe na akte po odlukama Općinskog vijeća, općine Sanski Most, dužna je odlučiti u roku od 15 dana po isteku roka za podnošenje prigovora.

Član 16.

U postupku odlučivanja po prigovorima na utvrđenu bodovnu listu Komisija za žalbe će; neblagovremene prigovore odbaciti bez razmatranja, neosnovane prigovore odbiti, a prigovore za koje utvrdi da su osnovani uvažiti i sačiniti izmjenu utvrđene bodovne liste.

Član 17.

Izmjenjena bodovna lista Komisiji za žalbe na akte po odlukama Općinskog vijeća, se objavljuje na oglasnoj tabli Općine.

Izmjenjena bodovna lista Komisiji za žalbe na akte po odlukama Općinskog vijeća, je konačna i osnov je za zaključenje ugovora o stipendiranju.

Član 18.

Korisnici stipendije u akademskoj godini za koju se konkurs raspisuje su kandidati na utvrđenoj bodovnoj listi, a koji imaju najveći broj bodova do broja korisnika stipendije utvrđenog u konkursu za tu akademsku godinu.

Član 19.

Komisija za dodjelu stipendija, pismenim pozivom ili na drugi pogodan način obavještava korisnike stipendije da određenog dana i sata dođu na zaključenje ugovora o stipendiranju.

VI UGOVOR O STIPENDIRANJU

Ugovor o stipendiranju se smatra zaključenim kad ga potpišu Općinski načelnik i korisnik stipendije.

Ugovorom o stipendiranju utvrđuje se ; visina mjesečnog iznosa stipendije, period i način isplate stipendije, međusobna prava i obaveze ugovornih strana, te uslovi za raskid ugovara i pravne posljedice raskida, kao i druga pitanja od značaja za ostvarivanje i prestanak prava na stipendiju.

Član 13.

VII OSTVARIVANJE, MIROVANJE I PRESTANAK PRAVA NA STIPENDIJU

Član 21.

Student koji je zaključenjem ugovora o stipendiranju stekao status korisnika stipendije, zadržava taj status i ostvaruje pravo na stipendiju do završetka studiranja, uz obavezu da davaocu stipendije dostavlja dokaz o upisu u narednu akademsku godinu.

Član 22.

Pravo stipendije miruje i prekida se isplata iste korisniku u slučaju ;
- objektivnih okolnosti koje imaju za posljedicu privremeni duži prekid u školovanju kao što su duža bolest, porodijsko odsustvo i drugi slični opravdani razlozi.

Po prestanku okolnosti iz stava 1. ovog člana pravo na korištenje stipendije se nastavlja.

Najkasnije u roku od 5 dana od dana nastupanja odnosno prestanka okolnosti koje imaju za posljedicu mirovanje odnosno aktiviranje prava na stipendiju, korisnik stipendije je dužan o tome obavjestiti davaoca stipendije u pismenoj formi i isto valjano dokumentovati.

Član 23.

Pravo na stipendiju prestaje ; završetkom fakulteta/akademije, gubitkom akademske godine i raskidom ugovora o stipendiranju.

Član 24.

Ugovor o stipendiranju se raskida u slučajevima ;
ako korisnik stipendije u toku trajanja ugovora o stipendiranju postane korisnik stipendije, kredita ili drugih oblika subvencije na ime troškova školarine, smještaja ili ishrane kod drugog davaoca,

ako davalac stipendije utvrdi da ga je korisnik stipendije davanjem netačnih podataka i obavještenja doveo u zabludu u pogledu uslova za sticanje ili ostvarivanje prava na stipendiju,
- po volji korisnika stipendije.

Raskid ugovora o stipendiranju vrši se u pismenoj formi.

Član 13.

U slučaju raskida ugovora korisnik stipendije je dužan davaocu stipendije vratiti puni iznos primljen na ime stipendije u roku koji utvrdi davaoc stipendije uz zakonsku kamatu, računajući od dana raskida ugovora.

VIII ZAVRŠNE ODREDBE

Član 26.

Stupanjem na snagu ove Odluke prestaje da važi Pravilnik o uslovima i kriterijima za dodjelu stipendija redovnim učenicima i studentima, općine Sanski Most, broj ; 09-38153/04.

Član 27.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u " SI. glasniku općine Sanski Most".

Broj ; 07- 02-148/11
Datum; 27. 01. 2011.god

Predsjedavajući
Općinskog vijeća
DRAGO PRAŠTALO

Na osnovu člana 8. i 13. Zakona o principima lokalne samouprave ("Službene novine FBiH", br. 49/06) i člana 24. Statuta općine Sanski Most ("Službeni glasnik općine Sanski Most", br. 4/08, 5/08, 5/09, 2/10) Općinsko vijeće na 25. sjednici održanoj dana 27.01.2011.godine donijelo je

ODLUKU o pristupanju rekonstrukciji Gradskog mosta

Član 1.

Ovom Odlukom pristupa se provođenju neophodnih mjera i aktivnosti u cilju pokretanja procedure izvođenja radova na rekonstrukciji Gradskog mosta i prilaznih saobraćajnica.

Član 2.

Rekonstrukcija Gradskog mosta i prilaznih saobraćajnica vršit će se u skladu sa "Glavnim projektom rekonstrukcije gradskog mosta preko rijeke Sane sa putnim prilazima mostu u centru grada Sanskog Mosta".

Član 3.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku općine Sanski Most. Na osnovu člana 23. Zakona o vlasničko-pravnim odnosima "Službene novine F BiH". broj: 6/98 i 29/03) i člana 24. i 100. Statuta općine Sanski Most ("Službeni glasnik općine Sanski Most", broj: 4/08, 5/08, 5/09 i 2/10) na 25. sjednici Općinskog vijeća održanoj dana 27.01.2011. godine donesena je

ODLUKA o prenosu prava vlasništva putničkog motornog vozila

Broj: 07-02-149/11 Datum:

Predsjedavajući Općinskog vijeća

28.01.2011.godine

Praštaló Drago

Član 1.

Ovom Odlukom Općinsko vijeće Sanski Most prenosi pravo vlasništva na putničkom motornom vozilu sa Jedinistvenog općinskog organa uprave općine Sanski Most na Javnu ustanovu "Općinski fond za komunalne djelatnosti i infrastrukturu" Sanski Most (u daljem tekstu : Općinski fond) i to bez naknade.

Član 2.

Motorno vozilo iz člana 1. ove Odluke ima slijedeće karakteristike:

vrsta vozila marka	putnički automobil
vozila tip vozila	škoda
boja vozila broj	fabia
šasijski broj motora	plava metalik
model vozila	TMBAE15J78S501030
godina proizvodnje	BNM368257 classic
vrsta motora snaga	1.4 TDI 2008. dizel 51
motora u KW radni	1422
obujam motora	607-E-956
registarska oznaka	

Član
3.

Na osnovu ove Odluke izvršiće se prenos prava vlasništva na motornom vozilu iz člana 1. Odluke sa Jedininstvenog općinskog organa uprave općine Sanski Most na Općinski fond.

Član 4.

Obavezuje se Općinska služba za finansije, računovodstvo, stručne i zajedničke poslove da dostavi Općinskom fondu dokumentaciju neophodnu za realizaciju obaveze iz člana 3. ove Odluke, te briše vozilo, koje je predmet ove Odluke, iz spiska osnovnih sredstava Jedininstvenog općinskog organa uprave općine Sanski Most.

Član 5.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku općine Sanski Most".

Broj :07-02-150/11
Datum:28.01.2011.
godine

Predsjedavajući Općinskog
vijeća: Drago Praštalo

Na osnovu člana 8, i 13. Zakona o principima lokalne samouprave ("Službene novine FBiH", br. 49/06) člana 16. Zakona o komunalnim djelatnostima ("Službeni glasnik Unsko - sanskog kantona, br. 8/05) i člana 24. Statuta općine Sanski Most ("Službeni glasnik općine Sanski Most", br. 4/08, 5/08, 5/09, 2/10) Općinsko vijeće općine Sanski Most na 25.sjednici održanoj dana 27.01.2011 .godine, donijelo je '

ODLUKU o izmjenama i dopunama Odluke o komunalnoj naknadi

Član 1.

U članu 4. stav 1. Odluke o komunalnoj naknadi ("Službeni glasnik općine Sanski Most", br. 1/07) dodaje se nova tačka koja glasi:

"objekte i prostore kojima raspolažu ili koje koriste JZU "Dom zdravlja" Sanski Most i JZU "Opća bolnica" u Sanskom Mostu".

Član 2.

U članu 13. stav 1. mijenja se i glasi:

"Vrijednost boda za obračun komunalne naknade utvrđuje se u iznosu od 0,02 KIWm²." Stav 2. člana

13. mijenja se i glasi:

"Program zajedničke komunalne potrošnje donosi Općinsko vijeće najkasnije do 31. decembra tekuće za narednu godinu, i isti obavezno sadrži: obim i kvalitet održavanja pojedinih komunalnih objekata i uređaja i obavljanja usluga zajedničke komunalne potrošnje, visinu potrebnih sredstava za realizaciju Programa, raspored sredstava za svaku od komunalnih djelatnosti po namjenama, te mjere za provođenje Programa".

Stav 3. člana 13. briše se.

Član 3.

U članu 14. stav 3. iza riječi: "i primjenom utvrđenog iznosa vrijednosti boda", brišu se riječi: "za tekuću godinu".

Član 4.

U članu 21. stav 2. mijenja se i glasi:

"Rješenje o komunalnoj naknadi za svakog pojedinog obveznika komunalne naknade donosi JU "Općinski fond za komunalne djelatnosti i infrastrukturu" Sanski Most, a za svaku kalendarsku godinu JU ispostavlja račun za tekuću godinu najkasnije do 31. marta tekuće godine".

Član 5.

Član 30. briše se.

Dosadašnji član 31. postaje član 30.

Član 6.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku općine Sanski Most".

Broj: 07-02-151/11

Predsjedavajući Općinskog vijeća

Datum: 28.01.2011.godine

Praštalo Drago

Na osnovu člana 6. stav 2. Zakona o javnim preduzećima u Federaciji Bosne i Hercegovine («Službeni novine Federacije Bosne i Hercegovine», broj 4/05 i 81/08) i člana 24. Statuta općine Sanski Most («Službeni glasnik Općine Sanski Most», broj: 4/08, 5/08 , 5/09 i 02/10) Općinsko vijeće Sanski Most na 25. sjednici Općinskog vijeća održanoj dana 27.01. 2011. godine donosi:

ODLUKU
o davanju saglasnosti na Plan poslovanja za 2011.godinu JP „Veterinarska stanica" d.o.o. Sanski Most

I

Općinsko vijeće Sanski Most daje saglasnost na Plan poslovanja Javnog preduzeća „Veterinarska stanica" d.o.o. Sanski Most, za 2011. godinu.

II

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku Općine Sanski Most.

Broj :07-02-1 53/11
Datum
:28.01.2011.god.

Predsjedavajući Općinskog vijeća
Drago Praštalo

Na osnovu člana 6. stav 2. Zakona o javnim preduzećima u Federaciji Bosne i Hercegovine («Službeni novine Federacije Bosne i Hercegovine», broj 4/05 i 81/08) i člana 24. Statuta općine Sanski Most («Službeni glasnik Općine Sanski Most», broj: 4/08, 5/08 , 5/09 i 02/10) Općinsko vijeće Sanski Most na 25. sjednici Općinskog vijeća održanoj dana 27.01. 2011. godine donosi:

ODLUKU

o davnju saglasnosti na Plana poslovanja i Finansijski plan za 2011.godinu JP „Gradska dvorana" d.o.o. Sanski Most

I

Općinsko vijeće Sanski Most daje saglasnost na Plan poslovanja i Finansijski plan Javnog preduzeća „Gradska dvorana" d.o.o. Sanski Most, za 2011. godinu.

II

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Općine Sanski Most".

Broj: 07-02-154/11
Datum:28.01.2011.god.

Predsjedavajući Općinskog vijeća
Drago Praštalo

Na osnovu elana 24. Statuta općine Sanski Most ("SI. glasnik općine Sanski Most", br.4/08, 5/08, 5/09 i 2/10) i elana 48. Poslovnika o radu Općinskog vijeća ("SI. glasnik općine Sanski Most "br.06/10), na 25-oj sjednici Općinskog vijeća općine Sanski Most održanoj 27.01.2011. godine donesen je:

PROGRAM RADA Općinskog vijeća Sanski Most za 2011. god.

JANUAR

NORMATIVNI DIO:

Program rada Općinskog vijeća Sanski Most za 2011 .godinu Rok: januar 2011.god

OBRADIVAČ: Općinska služba za stručne poslove Općinskog vijeća

Prijedlog Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o komunalnoj naknadi Rok: januar 2011.god

OBRADIVAČ: Općinska služba za privredno-komunalne djelatnosti

Prijedlog Operativnog plana SRPVOS općine Sanski Most za 2011.godinu Rok: januar 2011.god

OBRADIVAČ: Općinska služba za privredno-komunalne djelatnosti

Prijedlog Odluke o usvajanju Strategije ruralnog razvoja regije Una-Sana 2009-2014; Rok: januar 2011.god

OBRADIVAČ: Općinska služba za privredno-komunalne djelatnosti

Prijedlog Odluke o uslovima i kriterijima za dodjelu stipendija redovnim studentima općine Sanski Most Rok: januar 2011.god

OBRADIVAČ: Općinska služba za opću upravu i društvene djelatnosti Aktuelna problematika.

Rok: kontinuirano OBRADIVAČ :Nadležna služba

FEBRUAR

Prijedlog Budžeta općine Sanski Most za 2011. god. Rok: februar 2011. god.

OBRADIVAČ: Općinska služba za finansije, trezor i zajedničke poslove

Izveštaj o radu Općinskog načelnika sa Izvještajem općinskih službi za 2010. godinu.

- a) Općinske službe za privredno-komunalne djelatnosti;
- b) Općinske službe za finansije, trezor i zajedničke poslove;
- c) Općinske službe za geodetske i imovinsko-pravne poslove;
- d) Općinske službe za opću upravu i društvene djelatnosti,
- e) Općinske službe za prostorno uređenje, građenje i stambene poslove;
- f) Općinske službe civilne zaštite
- g) Samostalna vatrogasna služba

Rok: februar 2011.god. OBRADIVAČ: nadležna služba

Program rada i Finansijski plan za 2011. godinu JU Općinskog fonda za komunalne djelatnosti i infrastrukturu.

Rok: februar 2011.godine

OBRADIVAČ: JU Općinski fond za komunalne djelatnosti i infrastrukturu

Izveštaj o radu posebnih organa:

Općinskog pravobranilaštva

Rok: februar 2011. god. OBRADIVAČ1: nadležni organi

Izveštaj o stanju upravnog rješavanja u Općinskom organu uprave Sanski Most.

Rok: februar 2011. god.

OBRADIVAČ: Općinska Služba za opću upravu i društvene djelatnosti

NORMATIVNI DIO:

Odluka o rasporedu sredstava parlamentarnim grupama i pojedincima u Općinskom vijeću Sanski Most Rok: februar 2011. god.

OBRADIVAČ: Općinska služba za stručne poslove Općinskog vijeća

Odluka o utvrđivanju naknade za članove Općinske izborne komisije. Rok: februar 2011. god.

OBRADIVAČ: Općinska služba za stručne poslove Općinskog vijeća Aktuelna problematika.

Rok: kontinuirano OBRADIVAČ:Nadležna služba

MART

Informacija o utrošku sredstava za podsticaj u poljoprivredi na području općine Sanski Most za 2010. sa Programom podsticajnih mjera u poljoprivredi za 2011. godinu na području općine Sanski Most.

Rok: mart 2011. god.

OBRADIVAČ: Općinska služba za privredu i komunalne djelatnosti

Informacija o radu:

ajOpćinskog suda Sanski Most

b) Turistička zajednica USK -Podružnica Sanski Most

c) JU Služba za zapošljavanje USK- Biro rada Sanski Most

Rok: mart 2011. god. OBRADIVAČ: nadležne institucije

NORMATIVNI DIO:

Odluka o izvršenju budžetskih prihoda i rashoda za period 01.01./31.12.2010.god. Rok: mart 2011.god

OBRADIVAČ: Općinska služba za finasije, trezor i zajedničke poslove

Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti na Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Jedinstvenom općinskom organu uprave Sanski Most

Rok: mart 2011. god.

OBRADIVAČ: Općinska služba za opću upravu i društvene djelatnosti

Program legalizacije bespravno izgrađenih objekata Rok: mart 2011.god.

OBRADIVAČ: : Općinska Služba za prostorno uređenje, građenje i stambene poslove

Program uklanjanja bespravno izgrađenih objekata Rok: mart 2011.god.

OBRADIVAČ: : Općinska Služba za prostorno uređenje, građenje i stambene poslove

Nacrt Odluke o izradi Regulacionog plana "Memorijalnog centra Galaja" Rok: mart 2011.god.

OBRADIVAČ: : Općinska Služba za prostorno uređenje, građenje i stambene poslove

Nacrt Odluke o izradi Regulacionog plana "Hipodrom Šejkovača" Rok: mart 2011.god.

OBRADIVAČ: Općinska služba za prostorno uređenje, građenju i stambene posiovc

Nacrt Odluke o izradi Urbanističkog projekta na lokalitetu između ulica Stanične, 10.oktobar i Muse Ć.Ćatića Rok: mart 2011.god

OBRADIVAČ: : Općinska sSužba za prostorno uređenje, građenje i stambene poslove

Odluka o utvrđivanju prosječne konačne građevinske cijene 1 m2 korisne stambene površine na području općine Sanski Most u 2011.godini Rok: mart i novembar 201 l.god

OBRADIVAČ: Općinska služba za geodetske i imovinsko-pravne poslove

Odluka o utvrđivanju visine rente po zonama za 2011 .godinu Rok: mart i novembar 201 l.god

OBRADIVAČ: Općinska služba za geodetske i imovinsko- pravne poslove

APRIL

Izveštaj o radu javnih ustanova :

a) JU «Općinski fond za komunalne djelatnosti i infrastrukturu» S.Most

b) .1 [.. "Narodna biblioteka" Sanski Most

c) .TU „Centar za socijalni rad" Sanski Most

d) JU «Centar za mlade, kulturu, sport i informisanje» KULT MEDIA» Sanski Most

Rok: april 2011 god.

OBRADIVAČ: nadležna preduzeća i ustanove

Informacija o radu udruženja građana a) DSR "Sana" Sanski Most

a) Lovačko društvo „Sana" Sanski Most

b) Merhamet Sanski Most cj Crveni križ Sanski Most

Rok: april 2011 god.

OBRADIVAČ: nadležna udruženja građana

Izveštaj o radu Lokalnog razvojnog centara «LORKA» Sanski Most

Rok: april 2011 god.

OBRADIVAČ: Lokalni razvojni centar «LORKA» Sanski Most

Izveštaj o radu Sportskog saveza općine Sanski Most

Rok: april 2011 god.

OBRADIVAČ: Sportski savez općine Sanski Most

Informacija o stanju poljoprivrede i stočarstva sa Informacijom o zasijanim površinama na području općine Sanski Most

Rok: april 2011 godine

OBRADIVAČ: Općinska služba za privredu i komunalne djelatnosti

Plan upisa za 2010/2011.god. i problemi u oblasti obrazovanja.

Rok: april 2011. god.

OBRADIVAČ: : Općinska služba za opću upravu i društvene djelatnosti u saradnji sa aktivom direktora

NORMATIVNI DIO:

Nacrt Odluke o izmjeni i dopuni Regulacionog plana "Mahala II" Rok: april 2011.god,

OBRADIVAČ: : Općinska služba za prostorno uređenje, građenju i stambene poslove

Odluka o usvajanju i Odluka o provođenju Regulatornog plana "Sanska Ilidža" Rok: april 2011.god
OBRAĐIVAČ: Općinska služba za prostorno uređenje, građenje i stambene poslove

Nacrt Odluke o izradi Regulatornog plana Turističkog kompleksa "Kamengrad" (Star tvrđava, Musala i vodopad Blihe)
Rok: april 2011.god.

OBRAĐIVAČ: : Općinska služba za prostorno uređenje, građenju i stambene poslove Aktuelna problematika. Rok:
kontinuirano

OBRAĐIVAČ:Nadležna služba _____

MAJ

Izveštaj o radu javnih preduzeća :

- a) JKP „Sana“ d.o.o Sanski Most
- b) JKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o Sanski Most
- c) JP „Radio Sana“ Sanski Most
- d) JP " Gradska dvorana" d.o.o. Sanski Most
- e) JP „Veterinarska stanica“ Sanski Most

Rok: maj 2011 god.
OBRAĐIVAČ: nadležna preduzeća i ustanove

Informacija o stanju i problemima boračko-invalidske zaštite (sa posebnim osvrtom na rješavanje stambenih i drugih socijalnih problema ovih kategorija)

Rok: maj 2011. god.
OBRAĐIVAČI: Katalno ministarstvo za pitanje boraca Bihać-Odjeljenje Sanski Most
Izveštaj o izvršenju Budžeta za period 01.01. do 31.03.2011. god.

Rok: maj 2011. god.
OBRAĐIVAČ: Općinska služba za finansije, trezor i zajedničke poslove

Informacija o stanju i problemima u mjesnim zajednicama na području općine Sanski Most

Rok: maj 2011. god.
OBRAĐIVAČ: Općinska služba za opću upravu i društvene djelatnosti u saradnji sa mjesnim zajednicama

Informacija o stanju zdravstva na području općine Sanski Most.

Rok: maj 2011. godine
OBRAĐIVAČ: Dom zdravlja Sanski Most i Opća bolnica Sanski Most,

Informacija o stanju u oblasti kriminaliteta, sigurnosti saobraćaja i javnog reda i mira u 2011. godini

Rok: tromjesečno
OBRAĐIVAČ: Policijska uprava 3 Sanski Most

NORMATIVNI DIO:

Nacrt Regulatornog plana Zdravstveno- rekreativnog centra "Korčanica" Rok: maj 2011.god
OBRAĐIVAČ: Općinska služba za prostorno uređenje, građenje i stambene poslove

Nacrt Regulatornog plana Turističko-rekreativnog područja "Vodopad Blihe" Rok: maj 2011.god

OBRADIVAĊ: Općinska služba za prostorno uređenje, građenje i stambene poslove

Nacrt Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o administrativnim taksama i tarifi općinskih administrativnih taksa

Rok: maj 2011. god

OBRADIVAĊ: Općinska služba za opću upravu i društvene djelatnosti

Nacrt Odluke o komunalnim taksama i tarifi komunalnih taksa Rok: maj 2011. god

OBRADIVAĊ: Općinska služba za privredno-komunalne djelatnosti Aktuelna problematika.

Rok: kontinuirano OBRADIVAĊ: Nadležna služba

JUNI

NORMATIVNI DIO:

Odluka o pristupanju izradi Regulacionog plana "Hrustovačka pećina" Rok: juni 2011. god

OBRADIVAĊ: Općinska služba za prostorno uređenje građenje i stambene poslove

Odluka o pristupanju izradi Urbanističkog projekta Prijedorske ulice i lokaliteta oko zgrade "ŠIP-a" Rok: juni 2011. god

OBRADIVAĊ: Općinska služba za prostorno uređenje, građenje i stambene poslove

Aktuelna problematika.

Rok: kontinuirano

OBRADIVAĊ: Nadležna služba

JULI

Izveštaj o izvršenju Budžeta za prvih šest mjeseci 2011. god.

Rok: juli 2011. god.

OBRADIVAĊ: Općinska služba za finansije, trezor i zajedničke poslove

Informacija o radu stalnih radnih tijela Općinskog vijeća _____

Rok: juli 2011. god.

OBRADIVAĊ: Općinska služba za stručne poslove Općinskog vijeća

NORMATIVNI DIO:

Nacrt Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o provođenju Prostornog plana Općine Sanski Most. Rok: juli 2011. god.

OBRADIVAĊ: Općinska služba za prostorno uređenje, građenje i stambene poslove

Odluka o pristupanju izradi Regulacionog plana "Zaštitna zona rijeke Dabra sa uređenjem prostora izvora i ušća"

Rok: juli 2011. god

OBRADIVAĊ: Općinska služba za prostorno uređenje, građenje i stambene poslove Aktuelna problematika.

Rok: kontinuirano

OBRADIVAĊ: Nadležna služba

SEPTEMBAR

Informacija o upisu učenika u školskoj 2011/2012 god. sa osvrtom na uspjeh učenika u školskoj 2010/2011 god. i problemi u oblasti obrazovanja.

Rok: septembar 2011. god.

OBRADIVAČ: Općinska služba za opću upravu i društvene djelatnosti u suradnji sa aktivom direktora

NORMATIVNI DIO:

Odluke o usvajanju ažuriranog Plana Programa kapitalnih investicija općine Sanski Most za period 2012-2015

Rok: septembar 2011.god

OBRADIVAČ: Općinska služba za privredno-komunalne djelatnosti Aktuelna problematika.

Rok: kontinuirano

OBRADIVAČ:Nadležna služba

Izvještaj o izvršenju Budžeta za period 01.01

Rok: oktobar 2011. god.

OBRADIVAČ: Općinska služba za finansije .trezor i zajedničke poslove

Program rada i Finansijski plan udruženja građana od općinskog značaja za 2012.godinu.

- a) Sportski savez općine Sanski Most
- b) DSR "Sana" Sanski Most
- c) Lovačko društvo „Sana“ Sanski Most
- d) Merhamet Sanski Most
- e) Crveni križ Sanski Most

OBRADIVAČ: nadležna udruženja građana

Rok: oktobar 2011. god.

Informacija o stanju šuma na području općine Sanski Most

Rok: oktobar 2011.god.

OBRADIVAČ: ŠDP "Unsko-sanske šume" doo

Aktuelna problematika.

Rok: kontinuirano

OBRADIVAČ:Nadležna služba

NOVEMBAR

Program rada i Finansijski plan javnih preduzeća i javnih ustanova od općinskog značaja za 2012. godinu.

- a) JKP „ViK“ d.o.o, Sanski Most
- b) JKP" San a" d.o.o. Sanski Most
- d) JP „Radio Sana“ d.o.o.Sanski Most
- e) JP" Gradska dvorana" d.o.o. Sanski Most
- f) JP „Veterinarska stanica“ Sanski Most
- g) JU Općinski fond za komunalne djelatnosti i infrastrukturu Sanski Most gj JU" Narodna biblioteka" Sanski Most
- h) JU „Centar za socijalni rad“
- i) JU «Centar za mlade, kulturu, sport i informisanje»KULT MEDIA» Sanski Most

Rok: novembar 2011. god.

OBRADIVAČ: nadležna preduzeća i ustanove

NORMATIVNI DIO:

Nacrt Budžeta općine Sanski Most za 2012. godinu Rok: novembar 2011. god.

OBRADIVAČ: Općinska služba za finansije, trezor i zajedničke poslove

Nacrt Programa rada Općinskog vijeća Sanski Most za 2012.godinu Rok: novembar 2010.god

OBRADIVAČ: Općinska služba za stručne poslove Općinskog vijeća Aktuelna problematika.

Rok: kontinuirano
OBRADIVAČ: Nadležna služba

DECEMBAR

Informacija o stanju naplate komunalnih usluga

Rok: decembar 2011 god.
OBRADIVAČ: Općinska služba za privredu i komunalne djelatnosti
u saradnju sa JP "ViK" d.o.o. Sanski Most i JKP "Sana" d.o.o. Sanski Most

---

NORMATIVNI DIO:

Prijedlog Budžeta općine Sanski Most za 2012. god.

Rok: decembar 2011. god.

OBRADIVAČ: Općinska služba za finansije, trezor i zajedničke poslove

Program rada Općinskog vijeća Sanski Most za 2012.godinu

Rok: decembar 2011.god

OBRADIVAČ: Općinska služba za stručne poslove Općinskog vijeća

Program zajedničke komunalne potrošnje

Rok: decembar 2011.god

OBRADIVAČ: Općinski fond za komunalne djelatnosti i infrastrukturu

Usklađivanje odluka i drugih akata Općinskog vijeća sa pozitivnim propisima

Rok: kontinuirano

OBRADIVAČ: nadležne službe

Broj: 07-02-144/11
Datum: 28.01.2011.god.

Predsjedavajući Općinskog vijeća

Prašalo Drago

Na osnovu člana 38. Zakona o upravnom postupku (Sl.novine FBiH 2/98) Općinska Služba za geodetske i imovinsko-pravne poslove podnjela je Općinskom Vijeću općine Sanski Most, na usvajanje referat iz imovinsko-pravnih odnosa a Općinsko vijeće na 25-oj sjednici održanoj dana; 27.01.2011 .godine, donijelo je:

ODLUKU O USVAJANJU REFERATA IZ IMOVINSKO PRAVNIH ODNOSA

Član 1.

Općinska Služba za geodetske i imovinsko-pravne poslove, na osnovu provedenog upravnog postupka, a u skladu sa Zakonom, predložila je Općinskom vijeću općine S. Most da dole navedene imovinsko pravne odnose rješi na slijedeći način, a Općinsko vijeće je na 25.-oj sjednici održanoj dana: 25.01.2011 .godine, usvojilo prijedlog službe:

1. U korist graditelja Todić /Vida/ Nade iz Sanskog Mosta, Naselje 17 VKB , utvrđuje se pravo vlasništva na gradskom građevinskom zemljištu upisanom u PL 756 KO Sanski Most, označenom kao KČ broj: 1521/38 zv. "Naselje 17 VKB" dvorište-neplodno u površini od 17 m², upisana s pravom raspolaganja u korist: Općine Sanski Most, sa dijelom 1/1, PRAVO VLASNIŠTVA se utvrđuje na dijelu zemljišta koje ima oblik i površinu utvrđenu prema UTU br. 162/10 od 27.07.2010.godine.

Na predmetnom zemljištu Todić /Vida/ Nada sa svojom porodicom je sagradila garažu, bez prava korištenja zemljišta radi građenja, sa članom 61. novog Zakona o građevinskom zemljištu regulisano je da će Općinsko vijeće utvrditi pravo vlasništva u korist graditelja ako se utvrdi da se naknadno može izdati odobrenje za građenje po odredbama Zakona o prostornom uređenju, uz obavezu plaćanja naknade za dodjeljeno građevinsko zemljište i naknade za uređenje građevinskog zemljišta.

Utvrđivanje prava vlasništva se vrši uz naknadu propisanu Odlukama Općinskog vijeća. Navedena građevinska parcela se nalazi u Naselju 17 VKB..

2. Poništava se rješenje Općinskog vijeća broj: UP-1-06-31-36/10 od 29.01.2010.godine, kojim se Kuburaš /Vahida/ Husi iz Sanskog Mosta, utvrđuje pravo vlasništva na gradskom građevinskom zemljištu upisanom u ZKU 618, KO Sanski Most III, označenom kao parcela br. 862/3, zv. „Šavrljuga“, dvorište u površini od 184 m², stambena zgrada 1 u površini od 72 m² i pomoćna zgrada 2 u površini od 32 m², do sada upisana s pravom raspolaganja u korist Općine Sanski Most sa dijelom 1/1, s privremenim pravom korištenja zemljišta u korist :Kalić /Ibrahima/ Refika ,sa dijelom 1/1 i s pravom vlasništva na objektu u korist Kuburaš /Vahida/ Huse, sa dijelom 1/1.

Poništavanje gore navedenog rješenja vrši se iz razloga što Kuburaš /Vahida/ Huse nije izvršio uplatu naknade za utvrđeno pravo vlasništva na gradskom građevinskom zemljištu.

Prilog; Rješenje

3. Odbija se zahtjev Mijatović-Skondrić Stojke iz Prijedora, Tode Švrakića, l/6, za pomjeranje i kompletiranje gradskog građevinskog zemljišta .

Član 2.

Na osnovu ove Odluke Općinska služba za geodetske i imovinsko-pravne poslove sačinjit će posebna rješenja po svakoj tački člana Odluke.

Član 3.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku Općine Sanski Most.

Broj: 07-02-152/11
Datum, 28.01.2011.godine

PREDSJEDAVAJUĆI OPĆINSKOG VIJEĆA
PRAŠTALO DRAGO

**BOSNA I HERCEGOVINA FEDERACIJA BOSNE I
HERCEGOVINE UNSKO - SANSKI KANTON
OPĆINA SANSKI MOST Komisija za provođenje
konkursa za dodjelu građevinskog zemljišta na
"Šejkovači"**

Broj :06-31-1-30/07 Datum :20.08.2008.godine

Na osnovu člana 48. Zakona o građevinskom zemljištu ("Sl.novine F BiH" broj:25/03), Komisija za provođenje Konkursa za dodjelu građevinskog zemljišta na "Šejkovači" izradila je i objavljuje :

ZAKLJUČAK O REZULTATIMA KONKURSA

Na Konkurs za dodjelu neizgrađenog gradskog građevinskog zemljišta na korišćenje radi građenja poslovnih i poslovno proizvodnih objekata koji nisu zagađivači okoline, na lokaciji Industrijska zona "Šejkovača" . koji je raspisan i objavljen u sredstvima javnog informisanja 10.01.2007.godine, stavljene su dvije ponude.

Kako je za otvaranje ponuda prema Pravilniku o postupku javnog nadmetanja za prodaju nekretnina u D.S. propisano da je potrebno da se stave najmanje dvije ponude da bi se o ponudama raspravljalo,a Odlukom Općinskog vijeća broj:09-02-321/04 od 17.02.2004.godine, je regulisano da se može pristupiti otvaranju ponuda ako je na raspisani Konkurs pristigla i samo jedna ponuda za određeno gradilište, jer se Konkurs raspisuje više puta, to je Komisija dana 20.08.2008.godine i pristupila otvaranju istih, te se konstatovalo sljedeće:

1. Prva ponuda je stavljena od strane DOO "Fadalti", Šejkovača bb, Sanski Most. koje je zainteresovano za parcelu br.55, sa početnom cijenom koju nudi 11,20 KM/m2, što ukupno iznosi 30.419,20 KM.
2. Druga ponuda je stavljena od strane Alagić Midhata, Čaplje bb, Sanski Most koji je zainteresovan za parcelu br. 5. sa cijenom koju nudi 11,50 KM/m2, što ukupno iznosi 27.519,50 KM.

Nakon razmatranja pristiglih ponuda, zaključak Komisije je da Općinsko vijeće općine Sanski Most donese rješenje da se sljedećim podnosiocima ponuda za dodjelu građevinskog zemljišta na "Šejkovači" dodjeli gradsko građevinsko zemljište,i to:

1. DOO "Fadalti", Šejkovača bb, Sanski Most, dodjeljuje se parcela br. 55, označena kao k.č. 2887/2 zv. "Šejkovača", neplodno, u površini od 2716 m2, i to po početnoj cijeni koju nudi od 11,20 KM/m2. što ukupno iznosi 30.419,20 K.M.
2. Alagić (Murata) Midhatu, Čaplje bb, Sanski Most, dodjeljuje se parcela br. 5, označena kao k.č. 2872/15, zv. "Šejkovača", neplodno, u površini od 2393 m2, i to po cijeni koju nudi od 11,50 KM/m2, što ukupno iznosi 27.519,50 KM.

Općinska služba za geodetske i imovinsko - pravne poslove , nakon donošenja Odluke Općinskog vijeća o prihvatanju Zaključka o rezultatima Konkursa, izradit će rješenje za podnosiocima prijave na Konkurs.

Dostaviti:

PREDSJEDNIK KOMISIJE

1. Opći lisko vijeće; 2.Oglasna tabla;
3. Učesnicima konkursa;
4. a/a

Talić Fadila,dipl.prav.s.r.

**BOSNA I HERCEGOVINA FEDERACIJA
BOSNE I HERCEGOVINE UNSKO -
SANSKI KANTON OPĆINA SANSKI MOST
OPĆINSKO VIJEĆE**

Broj: 06-31-1-30-12/07
Datum:28.01.2011.godine

Na osnovu člana 48.Zakona o građevinskom zemljištu ("Sl.novine FBiH", br. 25/03 i 16/04) i člana 24. Statuta Općine Sanski Most ("Sl.glasnik Općine Sanski Most", br. 4/08, 5/08, 5/09 i 2/10), te člana 200. Zakona o upravnom postupku ("Sl.novine FBiH", br. 2/98, 48/99), Općinsko vijeće na 25.sjednici održanoj dana 27.01.2011. godine, donosi:

R J E Š E N J E

1. Podnosiocu prijave na Konkurs za dodjelu neizgrađenog gradskog građevinskog zemljišta na lokaciji industrijska zona "Sej kovača" d.o.o."Klostermeier Majdan", zastupanog po direktoru Redžić Agi. sa sjedištem u Bosanskoj Krupi, Ul.Unska bb. dodjeljuje se gradsko građevinsko neizgrađeno zemljište označeno kao k.č.2899/3 zv."Šej kovača", neplodno u površini od 2.427m² (po novom premjeru parcela broj. 1464/15 K.O.Sanski Most 111 - parcela broj 30) I k.č. 2899/2, zv. "Sejkovača", neplodno, u površini od 2.376 m² (po novom premjeru parcela broj.1464/14 K.O.Sanski Most III - parcela br. 31), upisana u PL br. 756 K.O. Sanski Most, kao DS korisnik Općina Sanski Most, sa dijelom 1/1.

2. Na ime naknade za dodjeljeno građevinsko zemljište iz tačke 1. ovog rješenja d.o.o. "Klostermeier Majdan" dužno je uplatiti iznos od 27.182,40 KM (za parcelu broj 30) i 26.611,20 KM (za parcelu broj 31) što ukupno iznosi 53.793,60 KM na žiro račun br. 1990440001229088 vrsta prihoda 722 439 kod Sparkasse bank dd Sarajevo, filijala Sanski Most u roku od 15 dana od dana dostavljanja ovog rješenja,

3. Naknadu utvrđenog iznosa iz tačke 2. ovog rješenja d.o.o." Klostermeier Majdan"dužno je uplatiti: 10% odmah po prijemu rješenja, odnosno iznos od 5.379,36 KM, a preostali iznos naknade u visini od 48.414,24 KM, može uplatiti u tri šestomjesečne rate, uz pribavljenu garanciju jedne od poslovnih banaka.

4. Nakon pravosnažnosti ovog rješenja ima se u Katastru općine Sanski Most i Zemljišnoknjižnom uredu Općinskog suda Sanski Most brisati pravo korištenja predmetnog građevinskog zemljišta iz tačke 1. ovog rješenja, a upisanog u korist općine Sanski Most i IZVRŠITI UPIS PRAVA KORIŠTENJA ZEMLJIŠTA RADI GRAĐENJA u korist:, d.o.o."Klostermeier Majdan", sa dijelom 1/1.

5. U Katastru općine Sanski Most i Zemljišnoknjižnom uredu Općinskog suda Sanski Most neće se izvršiti uknjižba prava korištenja zemljišta radi građenja, dok se ne podnese dokaz da je d.o.o."Klostermeier Majdan" platilo naknadu za dodjeljeno zemljište i naknadu za uređenje zemljišta, odnosno pribavilo garanciju jedne od poslovnih banaka da će utvrđeni iznos iz tačke 2. ovog rješenja uplatiti pod uslovima iz tačke 3. ovog rješenja.

6. Naknada po osnovu prirodnih pogodnosti - renta i naknada za uređenje građevinskog zemljišta biće utvrđena rješenjem o odobrenju za građenje.

Ob razlože nj e

Općinski načelnik općine Sanski Most raspisao je dana 10.01.2007.godine Konkurs za dodjelu gradskog građevinskog neizgrađenog zemljišta na korištenje radi građenja poslovnih i poslovno - proizvodnih objekata, koji nisu zagađivači okoline na lokaciji industrijska zona "Sejkovača".

Na raspisani Konkurs pristigla je ponuda d.o.o."Klostermeier Majdan", zastupanog po direktoru Redžić Agi, sa sjedištem u Bosanskoj Krupi Ul.Unska bb, koju je razmatrala i prihvatila Komisija za provođenje Konkursa za dodjelu građevinskog zemljišta na "Šejkovači", te predložila Općinskom vijeću da prihvati ponudu d.o.o. ."Klostermeier Majdan" i istom dodijeli gradsko građevinsko neizgrađeno zemljište, navedeno u tački 1. dispozitiva ovog rješenja.

O prijedlogu Komisije za provođenje Konkursa za dodjelu građevinskog zemljišta na "Šejkovači" raspravljalo je Općinsko vijeće na svojoj sjednici održanoj dana 27.01.2011.godine, te prihvatilo prijedlog iste i odlučilo kako je navedeno u dispozitivu ovog rješenja.

Tačka 1. dispozitiva ovog rješenja temelji se na članu 48. Zakona o građevinskom zemljištu.

Tačka 2. dispozitiva ovog rješenja temelji se na Odluci Općinskog vijeća o utvrđivanju visine naknade za preuzeto građevinsko zemljište br. 07-02-619/07 ("Sl. Glasnik općine Sanski Most", br. 2/07), 2.427m² x 11,20 KM po 1m²= 27.182,40 KM i 2.376m² x 11,20 KM po 1 m² - 26.611,20 KM što ukupno iznosi 53.793.60 KM za zemljište).

d.o.o. ."Klostermeier Majdan" je uplatilo 10% utvrđene početne cijene za obe parcele u iznosu od 5.400 KM. Uplaćeni iznos uračunat je u cijenu i za isti iznos umanjena naknada koju korisnik treba da plati za dodjeljeno zemljište (53.793,60 KM - 5.400 KM- 48.393,60 KM).

Naknada po osnovu prirodnih pogodnosti - RENTA i naknada za uređenje građevinskog zemljišta - KOMUNALIJE, biće utvrđena rješenjem o odobrenju za građenje.

Tačka 3. dispozitiva ovog rješenja temelji se na Odluci Općinskog vijeća o uslovima i načinu dodjele građevinskog zemljišta na lokalitetu "Šejkovača" br. 09-02-321/04 od 17.02.2004.godine, kojom je regulisano da je lice kome se dodijeli gradsko građevinsko zemljište dužno 10% visine naknade za dodjeljeno građevinsko zemljište, određeno Odlukom Općinskog vijeća, uplatiti odmah po donošenju rješenja o dodjeli građevinskog zemljišta, a da preostali iznos naknade može uplatiti u tri šestomjesečne rate, uz pribavljenu garanciju jedne od poslovnih banaka.

Tačka 4. dispozitiva ovog rješenja temelji se na članu 154. Zakona o premjeru i katastru nekretnina i članu 93. Zakona o zemljišnim knjigama FRiH.

Tačka 5. dispozitiva ovog rješenja temelji se na članu 62. Zakona o građevinskom zemljištu.

Kako prilikom donošenja ovog rješenja investitor nije pribavio kompletnu projektnu dokumentaciju, to naknada u tački 2. dispozitiva obuhvata samo naknadu za dodijeljeno zemljište a naknadu za uređenje građevinskog zemljišta i naknadu po osnovu prirodnih pogodnosti, investitor će uplatiti prilikom izdavanja odobrenja za gradnju.

Na osnovu navedenog riješeno je kao u dispozitivu ovog rješenja. Protiv ovog rješenja ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor kod Kantonalnog suda u Bihaću u roku od 30 dana od dana dostavljanja ovog rješenja.

Dostaviti:

PREDSJEDAVAJUĆI OPĆINSKOG
VIJEĆA

1. d.o.o. "Klostermeier Majdan" Ul.Unska bb. Bosanska Krupa
2. Općinskom pravobranilaštvu
3. Katastru općine Sanski Most
4. ZK Ured/Kancelarija, Ul. M.Ć.Ćatića br. 8, S.Most
5. Općinskoj službi za finansije
6. Spis
7. a/a

PRAŠTALO DRAGO

BOSNA I HERCEGOVINA FEDERACIJA
BOSNE I HERCEGOVINE UNSKO-SANSKI

KANTON OPĆINA SANSKI MOST
OPĆINSKO VIJEĆE

Broj :UP-1-06-31-36/lfl

Datum, 31.01.2011.godine

Na osnovu člana 62.Zakona o građevinskom zemljištu ("Sl.novine F BiH"broj:25/03),člana 200.Zakona o upravnom postupku ("Sl.novine F BiH"br.2/98)i člana 24.Statuta Općine Sanski Most("Sl.glasnik Općine Sanski Most"br.4/08,5/08,5/09),Općinsko vijeće na svojoj 25., sjednici održanoj 27.01.2011.godine,d o n o s i :

R J E Š E N J E

1 .Poništava se rješenje Općinskog vijeća broj:UP-1-06-31-36/10 od 29.01.2010.godine,kojim se Kuburaš /Vahida/ Husi iz Sanskog Mosta,utvrđuje pravo vlasništva na gradskom građevinskom zemljištu upisanom u ZKU 618, KO Sanski Most III, označenom kao parcela br.862/3, zv. „Šavrljuga",dvorište u površini od 184 m²,stambena zgrada 1 u površini od 72 m² i pomoćna zgrada 2 u površini od 32 m²,do sada upisana s pravom raspolaganja u korist Općine Sanski Most sa dijelom 1/1,s privremenim pravom korištenja zemljišta u korist :Kalić /Ibrahima/ Refika ,sa dijelom 1/1 i s pravom vlasništva na objektu u korist Kuburaš /Vahida/ Huse, sa dijelom 1/1.

Obrazloženje

Općinsko vijeće općine Sanski Most,rješenjem broj:UP-1-06-31-36/10 od 29.01.2010. godine , je Kuburaš /Vahida/ Flusi iz Sanskog Mosta,utvrdila pravo vlasništva na gradskom građevinskom zemljištu upisanom u ZKU 618, KO Sanski Most III, označenom kao parcela br.862/3, zv. „Šavrljuga",dvorište u površini od 184 m²,stambena zgrada 1 u površini od 72 m² i pomoćna zgrada 2 u površini od 32 m²,do sada upisana s pravom raspolaganja u korist Općine Sanski Most sa dijelom 1/1,s privremenim pravom korištenja zemljišta u korist :Kalić /Ibrahima/ Refika ,sa dijelom 1/1 i s pravom vlasništva na objektu u korist Kuburaš /Vahida/ Huse, sa dijelom 1/1.

U tački 2.navedenog rješenja regulisano je da se u katastru nekretnina općine Sanski Most,i Zemljišno-knjižnom uredu Sanski Most,neće izvršiti uknjižba za stečeno pravo vlasništva na građevinskom zemljištu u korist Kuburaš /Huse/ Vahida iz Sanskog Mosta,Hamzibegova bb,dok ne podnese dokaz daje platio naknadu za stečeno pravo vlasništva na građevinskom zemljištu i u tački 5.istog rješenja dokaz o uplati na ime troškova postupka.

Kako Kuburaš /Huse/ Vahid iz Sanskog Mosta nije Općinskoj službi za geodetske i imovinsko-pravne poslove dostavio dokaz o izvršenoj uplati naknade ,a stoje bio obavezan učiniti u roku od 15.dana po prijemu rješenja,Općinska služba za geodetske i imovinsko-pravne poslove ga je u pismenoj obavjesti od 02.09.2010.godine,upozorila da će ukoliko ne izvrši uplatu utvrđene naknade u roku od 8 (osam) dana po prijemu ove obavjesti,Općinska služba za geodetske i imovinsko- pravne poslove,predložiti Općinskom vijeću da donese rješenje o poništavanju rješenja kojim se Kuburaš /Vahida/ Husi iz Sanskog Mosta,utvrdilo pravo vlasništva na gradskom građevinskom zemljištu.

Kako Kuburaš /Huse/ Vahid iz Sanskog Mosta,ni nakon prijema navedene opomene nije ispunio svoju obavezu plaćanja naknade,to je odlučeno kao u dispozitivu ovog rješenja.

Pouka o pravnom lijeku:

Protiv ovog rješenja ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor kod Kantonalnog suda u Bihaću u roku od 30 dana od dana dostavljanja ovog rješenja.

Dostaviti:

- 1 .Kuburaš /Huse/ Vahid
- Sanski Most,Hamzibegova bb,
- 2.Općinsko pravobranilaštvo,
- 3.Spis, 4.a/a.

PREDSJEDAVAJUĆI

PRAŠTALO DRAGO

OPĆINSKOG VIJEĆA

BOSNA I HERCEGOVINA FEDERACIJA
BOSNE I HERCEGOVINE
UNSKO-SANSKI KANTON OPĆINA
SANSKI MOST OPĆINSKO VIJEĆE

Broj :UP-1-06-31-1-555/10
Datum,31.01.2011,godine

Općinsko vijeće općine Sanski Most,na svojoj 25.-oj sjednici održanoj dana 27.01.2011.godine,rješavajući po zahtjevu Mijatović-Škondrić Stoje iz Sanskog Mosta,na osnovu člana 39.Zakona o građevinskom zemljištu ("Sl.novine F BiH"broj:25/03) i člana 200 Zakona o upravnom postupku ("Sl.novine F BiH" br.2/98),("Sl.glasnik Općine Sanski Most,broj:3/03) donijelo je:

R J E Š E N J E

ODBIJA se zahtjev Mijatović-Škondrić Stoje iz Prijedora,ul.Tode Švrakića 1/6,za pomjeranje i zahtjev za kompletiranje gradskog građevinskog zemljišta,kao neosnovan.

Obrazloženje

Općinskoj Službi za geodetske i imovinsko-pravne poslove obratila se Mijatović-Škondrić Stoja iz Prijedora,ul.Tode Švrakića ,br.1/6, sa zahtjevom broj:UP-1-06-31-555/10 od 26.05.2010.godine,za kompletiranje gradskog građevinskog zemljišta.

Postupajući po zahtjevu Općinska Služba za geodetske i imovinsko-pravne poslove je utvrdila slijedeće činjenično stanje:

Uvidom u Zapisnik sa sastanka održanog dana 25.05.2010.godine,u prostorijama općine Sanski Most,između predstavnika Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice,Udruženje građana "Moj zavičaj" iz Prijedora,te predstavnika općine Sanski Most ,utvrđeno je da u roku od 5(pet) dana Mijatović Gojko,kao punomoćnik Mijatović-Škondrić Stoje,podnese zahtjev nadležnoj službi za prostorno uređenje za izmještanje sadašnje lokacije na novu lokaciju,prema kući Helića.a u gabaritima koji su bih do aprila 1992.godine .

Nakon pribavljenih Urbanističko-tehničkih uslova broj: 177/10 od 25.08.2010.godine i uvidom u iste ,utvrđeno je na sjednici Komisije za lokacije održane dana 22.07.2010.godine,da se Mijatović-Škondrić Stoji može kompletirati građevinska parcela i to dio KČ 18/1 i dio KČ 18/2 u površini od cca140 m²,formirati građevinsku parcelu prema navedenim UTU,a prema Izmjenama i dopunama Urbanističkog plana grada Sanskog Mosta ("Sl.glasnik Općine Sanski Most"br. 5/08),u zoni obuhvata Regulacionog plana Prijedorske ulice ("Sl.glasnik Općine Sanski Most"br. 1/98).

Dana ,20.10.2010.godine,pozvana da se izjasni stranka Mijatović-Škondrić Stoja odnosno punomoćnik Mijatović Gojko povodom Urbanističko-tehničkih uslova broj: 177/10,koji je nakon uvida u navedene UTU-e,izjavio da se ne slaže sa istim uslovima (jer je površina navedene parcele po UTU br. 177/10 cc 140 m²) i predlaže da se postupa po tački 137.Općinske Odluke o provođenju prostornog plana Općine i Urbanističkog plana grada Sanski Most,a gdje je jasno predviđeno da je zakonski minimum površine građevinske parcele namjenjen za individualnu stambenu izgradnju u Općini Sanski Most iznosi 300 m²,a što su i oni jasno naveli u svom zahtjevu i prijedlogu,što iz svega

gore navedenog proizilazi da stranka Mijatović -Škondrić Stoja ne pristaje na navedene Urbanističko-tehničke uslove, međutim, članom 137. navedene Odluke, je i predviđeno da građevinska parcela može biti i druge veličine, ako je to utvrđeno Regulacionim planom.

Dana 28.12.2010. godine, Komsija za lokacije na svojoj 34. sjednici je ponovo razmatrala zahtjev Mijatović-Škondrić Stoje i donijela Zaključak da se odbija zahtjev Mijatović-Škondrić Stoje za kompletiranje parcele do 300 m², te je ostala kod prethodni stavova.

Na osnovu izloženog i pribavljenog mišljenja Općinske službe za prostorno uređenje, građenje i stambene poslove, zahtjev Mijatović-Škondrić Stoje za pomjeranje i kompletiranje građevinske parcele se i odbija kao neosnovan.

Na osnovu navedenog Općinska služba za geodetske i imovinsko-pravne poslove je predložila Općinskom vijeću donošenje rješenja, a Općinsko vijeće je na sjednici održanoj 27.01.2011. godine, rješilo kao u dispozitivu ovog rješenja.

Protiv ovog rješenja nije dozvoljena žalba ali se može pokrenuti upravni spor kod Kantonalnog suda u Bihaću u roku od 30 dana od dana dostavljanja.

Dostaviti

:

1. Mijatović-Škondrić Stoja
Prijedor, Tode Švrakića br.1/6,
2. Općinsko pravobranilaštvo,
3. Spis,
4. a/a

PREDSJEDAVAJUĆ
I OPĆINSKOG
VIJEĆA

PRAŠTALO
DRAGO

Broj: 01/11 28. j anuar,
2011 god. Službeni
glasnik Općine Sanski
Most

BOSNA I HERCEGOVINA FEDERACIJA
BOSNE I HERCEGOVINE
UNSKO-SANSKI KANTON OPĆINA
SANSKI MOST OPĆINSKI NAČELNIK

Broj:UP-1- 06-31-1542/10
Datum: 31.01.2011.godine

Na osnovu člana 61. Zakona o građevinskom zemljištu («SI. novine F BiH»,br. 25/03) i člana 24. Statuta općine Sanski Most («SI.glasnik općine Sanski Most»,br. 4/08,5/08,5/09) Općinsko Vijeće na 25-oj. sjednici održanoj 27.01.2011. godine, donosi:

RJEŠENJE

1.U korist graditelja Todić /Vida/ Nade iz Sanskog Mosta,Naselje 17 VKB bb,utvrđuje se pravo vlasništva na gradskom građevinskom zemljištu upisanom u PL 756 KO Sanski Most ,označeno kao KČ 1521/38 zv „Garaža" dvorište-nepodno u površini od 17 m²,upisana s pravom raspolaganja u korist: Općina Sanski Most,sa dijelom I/I.

2. Na ime naknade za stečeno pravo vlasništva na građevinskom zemljištu graditelj je dužan platiti iznos od 726,00 KM na žiro-račun br. 1990440001229088,vrsta prihoda:721121, kod ŠPAR CASE BANK, poslovnica Sanski Most u roku od 15 dana od dostavljanja ovog rješenja.

3. Nakon pravosnažnosti ovog rješenja ima se u Katastru općine Sanski Most BRISATI PRAVO KORIŠTENJA građevinskog zemljišta upisano u korist ranijeg korisnika iz tačke 1. dispozitiva ovog rješenja i ima se izvršiti UPIS PRAVA VLASNIŠTVA u korist graditelja: Todić /Vida/ Nade ,Naselje 17 VKB bb,sa dijelom I/I.

4.Na ime troškova postupka imenovana je dužna uplatiti iznos od 240,00 KM,na žiro-račun br. 1990440001962602 ,vrsta prihoda :722439 kod ŠPAR CASE BANK poslovnica Sanski Most u roku od 15 dana od dostavljanja ovog rješenja.

Obrazloženje

Dana 15.12.2010. godine, pod brojem:UP-1-06-31-1542/10, Općinskoj službi za geodetske i imovinsko-pravne poslove obratila se Todić /Vida/ Nada,sa zahtjevom za utvrđivanje prava vlasništva na građevinskom zemljištu na kom je sagradio pomoćnu zgradu - garažu, spratnosti - prizemlje.

U upravnom postupku po zahtjevu imenovane a nakon izvršenog uvida na licu mjesta, izvršenog uvida u plansko tehničku dokumentaciju naselja „Narodni Front", (SI.glasnik Općine Sanski Most,broj: 1/87),Općinski organ uprave (Služba za prostorno uređenje) utvrdio je sljedeće:

na građevinskom zemljištu označenom kao KČ 1521/38 izgrađen je pomoćni objekat-garaža, veličine 4,9 x 3,2, spratnosti -prizemlje.

Predmetnu građevinu sagradila je Todić /Vida/ Nada iz Sanskog Mosta, bez prava korištenja građevinskog zemljišta radi građenja.

Prostornim planom naselja „Narodni Feront" na predmetnoj lokaciji planirana je izgradnja objekta (UTU br. 162/10 od 27.07.2010. godine) tj. za izgradnju istog objekta **NAKNADNO SE MOŽE IZDATI ODOBRENJE ZA GRAĐENJE.**

Na osnovu navedenih činjenica Općinska Služba za geodetske i imovinsko-pravne poslove predložila je Općinskom vijeću usvajanje zahtjeva Todić /Vida/ Nade, a Vijeće je dana 27.01.2011. godine odlučilo kao u tački 1. ovog rješenja.

Tačka 1. dispozitiva ovog rješenja temelji se na članu 61. Zakona o građevinskom zemljištu, kojim je regulisano da će Općinsko vijeće utvrditi pravo vlasništva u korist graditelja, ako se utvrdi da se naknadno može izdati odobrenje za građenje, po odredbama Zakona o prostornom uređenju, uz obavezu plaćanja naknade za dodjeljeno građevinsko zemljište i naknade za uređenje građevinskog zemljišta.

Tačka 2 .dispozitiva ovog rješenja temelji se na Zapisniku Komisije za procjenu nepokretnosti.(17 m² x 25 KM po 1 m² = 425,00 KM -za zemljište + 12,55 m² -korisnog prostora x 24 KM = 301,00 KM -na ime RENTE,što ukupno iznosi 726,00 KM).

Tačka 3.ovog rješenja temelji se na članu 62 Zakona o građevinskom zemljištu kojim je regulisano da se u korist lica kome je dodjeljeno građevinsko zemljište na korištenje ne može izdati odobrenje za građenje niti se može izvršiti uknjižba prava vlasništva dok ne podnese dokaz daje platio naknadu za zemljište i naknadu za uređenje zemljišta.

Tačka 4 temelji se na Odluci o Općinskim administrativnim taksama broj:07-02-444/07 od 09.03.2007.godine,tarifni broj 13,objavljena u ("Sl.glasniku Općine Sanski Mostbroj: 1/07)

Na osnovu navedenog riješeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

Protiv ovog rješenja ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor kod Kantonalnog suda u Bihaću u roku od 30 dana od dana dostavljanja ovog Rješenja.

DOSTAVITI:

1. Todić /Vida/ Nada
Prijedor.ul.Žarka Zgonjanina br.15,
2. Općinskom pravobranilaštvu,
3. Katastru
DRAGO PRAŠTALO
4. Općinskoj Službi za finansije,
5. Spis,
6. a/a.

Ordinacija opće medicine, patronažna služba, stomatološka služba i osnovne laboratorijske usluge.

³ Stacionarna i kliničko specijalistička zdravstvena zaštita.

Broj: 01/11 28. januar, 2011 god. Službeni glasnik Općine Sanski Most

Strana